

EX
LIBRIS
CASA
BAURÓ

NÚM. 17
2014

Govern d'Andorra

Publicació anual de la Biblioteca Nacional

Abril del 2014

Edició:

Govern d'Andorra
Ministeri de Cultura
Biblioteca Nacional

Júlia Fernández

Meritxell Merino

Carina Cadet

Agraïments:

David Mas, René Pons, Josep Maria Ubach,
Pere Miquel Fonolleda, Antoni Morell,
Fallaires d'Andorra la Vella, Pere Canturri
i Climent Miró

Maquetació:

A-Tracció-A

Dipòsit legal: AND.23-1998

Biblioteca Nacional
Placeta Sant Esteve s/n
AD500 Andorra la Vella
Tel. +376 826 445
Fax + 376 829 445
A/e: bncultura.gov@andorra.ad
Lloc web: www.bibliotecanacional.ad

*La Biblioteca Nacional no es fa responsable
de les idees i opinions expressades als articles.*

SUMARI

Les Golfes	3
<i>Història de l'hotel Rosaleda</i>	
David Mas Canalís	
La sala de més amunt	9
<i>Les andorrans aux talcs de Luzenac.</i>	
<i>Histoire d'une émigration transfrontalière.</i>	
1920 - 1965	
René Pons	
El Soler	19
<i>El racó del jazz a la casa Bauró</i>	
Josep Maria Ubach	
El Rebot	29
<i>La realitat d'un somni: 50è aniversari</i>	
<i>Pas de la Casa Grau Roig 1957-2007</i>	
<i>Ràdio Andorra : la història d'un mite</i>	
<i>que va fer història</i>	
<i>The royal road to romance</i>	
<i>Les troubadours roussillonnais</i>	
<i>(XIIe - XIIIe siècles)</i>	
<i>50 anys d'història i vivències</i>	
Pere Miquel Fonolleda	
Els Hostes	34
<i>Salvador Espriu i Andorra</i>	
Antoni Morell	
<i>La cremada de falles de Sant Joan</i>	
<i>d'Andorra la Vella</i>	
Fallaires d'Andorra la Vella	
<i>Centenari del naixement de</i>	
<i>l'Esteve Albert i Corp</i>	
Pere Canturri Montanya	
<i>Passeig per part de la bibliografia</i>	
<i>d'Esteve Albert i Corp</i>	
Climent Miró i Tuset	
Descripció i abreviatures	56
Bibliografia impresa i/o editada	57
a Andorra	
Monografies, programes i catàlegs	
Articles i buidats	
Documents cartogràfics	
Enregistraments de video	
Enregistraments sonors	
Bibliografia impresa i/o editada	115
a l'estranger	
Monografies, programes i catàlegs	
Articles i buidats	
Enregistraments sonors	
Índex de títols	123
Índex onomàstic	131
Índex d'editors	136
i entitats patrocinadores	

HISTÒRIA DE L'HOTEL ROSALEDA

(Fons : Patrimoni Cultural d'Andorra)

La gran atracció d'Encamp, la constitueix un hotel: l'Hotel Rosaleda, a l'entrada del poble. L'Hotel Rosaleda és tan luxós, tan confortable, com el Meurice parisenc, el Negresco a Niça o el Martínez a Cannes. Paraula. Els pobladors d'Encamp, malgrat que la majoria no poden freqüentar-lo, se'n senten orgullosos. Amb aquestes paraules descrivia l'Hotel Rosaleda l'escriptor català Lluís Capdevila en el seu Llibre d'Andorra, publicat el 1958.

L'hotel constitueix un dels exemplars més destacats de l'anomenada *arquitectura del granit* i està inclòs en l'Inventari general del patrimoni cultural amb la clas-

sificació de monument. El seu valor rau no només en el seu interès arquitectònic sinó també en el seu paper en la història contemporània d'Andorra com a establiment hotelier capdavanter.

Va ser construït en un moment aparentment difícil, en plena postguerra espanyola i als inicis de la Segona Guerra Mundial, però la seva construcció a Andorra té una explicació precisament en aquests fets: el propietari buscava en el país un lloc tranquil, allunyat dels conflictes bèl·lics, on pogués invertir de forma segura, a la vegada que donava per suposat que aquesta circumstància atrauria clientela.

L'acabament de la xarxa principal de carreteres a càrrec de l'empresa FHASA, al principi dels anys trenta, obria Andorra a l'exterior i donava peu al desenvolupament del turisme, que va prendre embranzida, sobretot després de l'acabament de la Segona Guerra Mundial, i que als anys cinquanta va adquirir tanta importància que va esdevenir la principal font d'ingressos del país. És l'època de l'anomenat turisme de transició, anterior a l'entrada del turisme de masses dels anys seixanta: un turisme de caire elitista, que cercava paisatge i descans.

L'HOTEL CONSTITUEIX UN DELS EXEMPLARS MÉS DESTACATS DE L'ANOMENADA ARQUITECTURA DEL GRANIT I ESTÀ INCLÒS EN L'INVENTARI GENERAL DEL PATRIMONI CULTURAL AMB LA CLASSIFICACIÓ DE MONUMENT.

Els propietaris de l'hotel, la família Puigsubirà, eren originaris de Caldes. El pare, Joan Puigsubirà Rovira, es desplaça a Andorra a principi de la dècada de 1930 per treballar-hi com a encarregat de FHASA en el transport de material i obrers en camions.

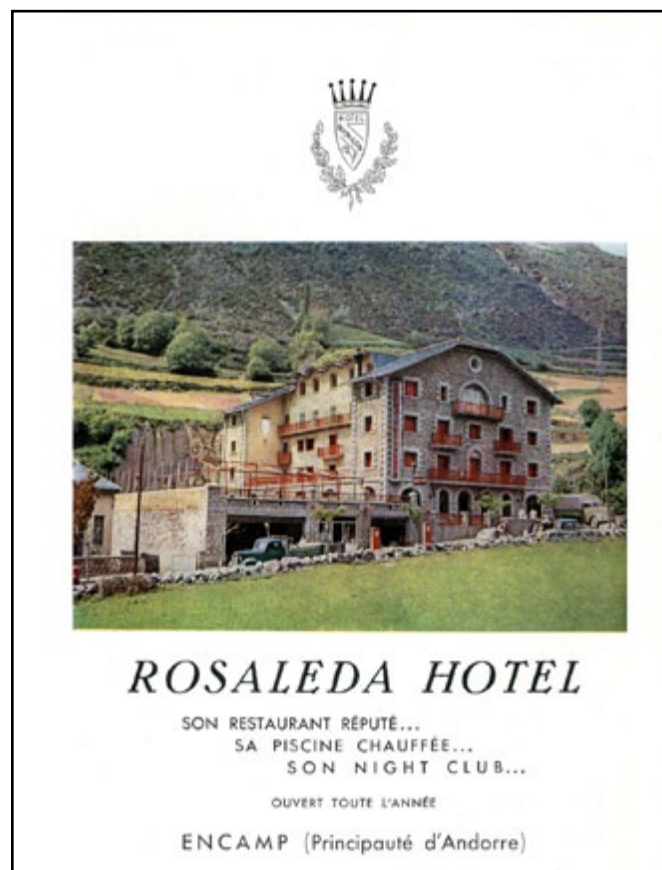
L'obra va ser encomanada a un arquitecte de prestigi, Adolf Florensa i Ferrer (1889/1968). Un destacat representant del moviment noucentista a Catalunya. Entre els edificis més representatius que va crear cal destacar la casa Francesc Cambó i el Casal del Metge, situats ambdós a la Via Laietana de Barcelona. També cal destacar la seva labor com a arquitecte de l'Ajuntament de Barcelona. A més, Florensa també va ser historiador de l'art, escriptor, restaurador de monuments i eminent professor de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona.

L'obra es va executar entre el 1941 (data dels plànols) i el 1943. Aquesta data està gravada a la façana principal de l'hotel. Els treballs de construcció de l'hotel van ser efectuats per Manel Benagés, un paleta català refugiat a Andorra. La part de fusteria va ser a càrrec del Sr. Vallebrera, (a) Fusteret, també un refugiat.

A banda de tenir les característiques pròpies d'un hotel de muntanya, estilísticament pertany al que s'ha designat com l'*arquitectura del granit*. Aquesta arquitectura, com indica el seu nom, té com a principal tret la construcció dels paraments exteriors en pedra de granit, a banda d'altres característiques comunes entre els seus edificis, com poden ser les obertures en arcs dovellats de mig punt, l'emmarcat d'angles i obertures amb carreus escairats o la presència d'elements

historicistes. Es tracta d'un corrent arquitectònic que s'inicia amb la creació de FHASA els anys 1930 i marca l'arquitectura de qualitat del país fins a principis dels anys seixanta. Alguns exemplars destacats són: la central de FHASA (1933); Ràdio Andorra (1938); l'Hostal Valira (1934), amb el garatge annex (actual Banca Reig); l'Hotel Carlemany; la casa La Cruz (farmàcia Guerrero) a Escaldes; l'Hotel Meritxell; la Clínica Vilanova; les dos antigues vegueries, l'episcopal i la francesa; la seu de la Caixa de Pensions, a Andorra la Vella; el pont de la Margineda; les cases Bonet (1950) i Pintat a Sant Julià de Lòria, etc.

L'hotel és un edifici de planta rectangular, que consta de soterrani, planta baixa, tres pisos i planta sota coberta. Pel costat sud-oest, té una gran terrassa que cobreix el garatge. Des d'un primer moment es va concebre com un edifici aïllat, amb quatre façanes que es poden considerar totes nobles, si bé tractades de forma diferent. Destaca la façana principal, on els murs són de pedra de granit treballada, amb carreus escairats als angles i les obertures segueixen una composició totalment simètrica. A planta baixa totes les obertures estan rematades per arcs de mig punt amb dovelles de

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

granit i estan protegides amb reixes de ferro forjat. Als tres pisos predominen les obertures quadrangulars i rectangulars, finestres i portes balconeres, respectivament amb llinda plana, mentre que al centre de les plantes primera i tercera l'obertura té un arc de mig punt, el segon dels quals és de grans proporcions. Sota el ràfec de la coberta, a l'altura del cap de casa, s'obre un ull de bou, tal com es descriu en el decret de declaració de l'edifici com a monument: "si en el disseny de la retícula estructural de l'edifici i en la seva distribució s'aprecien les qualitats constructives excel·lents de l'arquitecte, és a les façanes on s'aprecia, als quatre vents, el llenguatge culte i l'expressió formal elegant d'un professional rigorós i primmirat amb tots i cadascun dels elements i detalls que conformen un projecte, impregnat pel corrent al qual va pertànyer, carregat de signes historicistes ponderats i ple de referències regionals. S'afegeix a aquesta riquesa conceptual una gran habilitat per resoldre satisfactòriament la complexitat compositiva de cadascuna de les quatre façanes i assolir una harmoniosa unitat del conjunt, en què sobresurten un llenguatge i un vocabulari al mateix temps exuberants i afinats."

Al principi la gerència de l'hotel va ser a càrrec d'una filla del propietari, Dolors Puigsubirà, que hi treballava amb el seu marit, Joan Martí, que era el cuiner. El fill, Pere Puigsubirà, s'havia dedicat abans a altres negocis, com una cadena de botigues a Barcelona o un hotel a Saragossa. En la primera meitat dels anys cinquanta es va establir de forma definitiva a Andorra i va agafar la direcció de l'Hotel Rosaleda.

Des de l'origen l'establiment va ser dissenyat com un hotel de luxe. En aquell moment era considerat un dels hotels de més categoria d'Andorra. Comptava amb seixanta habitacions (posteriorment el nombre es va ampliar). Cal tenir present que un hotel de muntanya no havia de ser tan gran com un hotel de ciutat. Ja d'origen tenia un bon nombre de les habitacions amb bany, cosa que a l'època era de gran confort, ja que la pràctica habitual era que els hotels tinguessin un bany comú del qual el client demanava la clau. El preu d'una d'aquestes habitacions a principis dels anys cinquanta era de 260 pessetes al dia (la mitjana dels hotels andorrans el 1952 era de 90 pessetes). Altres habitacions tenien bany compartit, i a la planta baixa, juntament amb les del servei, hi havia unes petites habitacions destinades als xofers dels clients, amb una dutxa i un servei comunitaris.

L'accés a les habitacions es podia fer per una àmplia escalinata o per un ascensor elèctric, un dels primers que hi va haver a Andorra. Tenia tres menjadors, un per als

desdejunis, un menjador principal i un menjador d'estiu. Al menjador dels desdejunis era on menjaven els xofers dels clients, mentre que els seus amos ho feien al menjador principal. Les cadires del menjador, de fusta tornejada, porten totes pintades les inicials de l'hotel. Comptava també amb bar, terrassa i un saló de lectura moblat amb sofàs de cuir. Tot decorat de forma luxosa. L'equipament de la cuina era el més modern que hi havia a l'època, incloïa cuines amb fogons, cambra frigorífica i, fins i tot, una màquina de pelar patates. Als clients se'ls oferien servei de bugaderia i planxa. Disposava de pàrquing cobert i calefacció central. Un dels elements més significatius de l'interior és el conjunt de vidres pintats que hi ha a les portes de la recepció i el menjador, amb escenes al·lusives a la vida de muntanya i als paisatges andorrans.

DES DE L'ORIGEN L'ESTABLIMENT VA SER DISSENYAT COM UN HOTEL DE LUXE. EN AQUELL MOMENT ERA CONSIDERAT UN DELS HOTELS DE MÉS CATEGORIA D'ANDORRA.

Als anys cinquanta l'hotel va ser objecte d'una sèrie de reformes destinades a augmentar-ne la capacitat i a oferir més bon servei. Les més destacades foren la construcció de llucanes a la coberta amb la finalitat de convertir en habitacions el que fins llavors eren unes golfes, la instal·lació d'una sala de ball al soterrani i la construcció de dos piscines exteriors.

La primera referència al *night club* és de l'any 1953. Per fer-ne l'ambientació van contractar un pintor de Tàrrrega resident a Andorra, Magí Sirés, que va decorar les parets amb una sèrie de pintures, que encara es conserven, de tema divers, des de danses espanyoles fins a balls hawaïans o tirolesos, passant per sardanistes catalans i paisatges del país. La música era en directe, la interpretava una orquestra contractada, formada per tres o quatre músics. Els sopars i les celebracions de cap d'any tenien gran renom, hi havia ball amb orquestra de jazz i espectacle.

La dotació i la qualificació del servei estaven d'acord amb el caràcter luxós de l'establiment. Només treballant a la cuina hi havia set o vuit persones. Hi havia les cambres, l'encarregada, el *maître* i un segon *maître*, els cambres i els ajudants, i els grums. Pràcticament tot el personal era portat de Barcelona. La brigada del menjador provenia de restaurants selectes de Barcelona amb els quals tenien establert un acord, ja que les

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

temporades altes de l'hotel, que eren períodes de vacances, coincidien amb els moments en què a aquests restaurants els baixava la clientela. Cada any, durant la temporada alta, llogaven un pastisser, que provenia d'una de les millors pastisseries de Barcelona, i elaborava tota la pastisseria i brioxeria de l'hotel a mà. Com que l'hotel no tancava mai, durant l'any treballaven amb el personal mínim fix i les temporades altes en contractaven més per reforçar la plantilla.

Així doncs, l'Hotel Rosaleda presentava unes característiques adreçades a oferir a la clientela el màxim confort i que també trencaven amb el que fins llavors hi havia (a excepció d'algun altre hotel contemporani): menjadors, bar, saló de lectura, banys a les habitacions. En la mateixa línia s'hi van afegir després la piscina i la sala de ball. El Rosaleda marca una pauta a seguir en l'oferta hotelera.

Aquestes novetats responen a l'orientació que se li vol donar com a hotel de luxe, que en el seu moment aposta per un nou model de turisme. Mentre que els primers serveis turístics d'Andorra, anteriors a la guerra, van adreçats o bé als banys, aprofitant l'aigua termal d'Escaldes, o bé als primers viatgers o excursionistes, que fàcilment s'adaptaran a unes condicions d'estada més dures, o fins i tot les aniran a buscar, aquest hotel va adreçat a un turisme de vacances que desitja unes condicions de confort de primera qualitat.

Per tant, el Rosaleda neix en un moment en què es configuren ja els importants canvis econòmics i socials que

ens portaran a l'Andorra d'avui. L'any 1945 Bonaventura Ribera Argelich escrivia en el seu llibre *Les valls d'Andorra*: “El turisme ha de constituir, per a les Valls d'Andorra, una font de riquesa, per reunir el país totes les condicions pròpies per a l'atracció de forasters. Els andorrans hem de fomentar-ho... Andorra, que ha evolucionat un temps ençà, presenta uns aspectes moderns amb bells edificis, nous hotels confortables...”

La qualitat d'hotel de luxe va quedar reflectida a les guies turístiques més prestigioses, com la Michelin o les Guides Bleus (Hachette), on el 1950 consta com a hotel de primera classe.

Un hotel d'aquestes característiques estava orientat, evidentment, a una clientela d'alt poder adquisitiu. Els seus clients eren d'estada llarga i provenien, principalment, de Catalunya. Entre els més destacats hi havia els joiers Bagués de Barcelona (Bagués és un dels joiers més importants de Barcelona, amb establiments al Passeig de Gràcia i a la Rambla), que hi anaven sempre quinze dies complets el mes d'agost, any rere any. Llogaven sempre, per endavant, les mateixes habitacions, que eren de les millors. També hi anaven el propietari de l'Editorial Polígrafa; la família Oranic, propietaris de diverses botigues a Passeig de Gràcia i a Calvo Sotelo; els fundadors de la fàbrica de cervesa Sant Miguel, i el propietari d'una fàbrica de vestits de bany d'Igualada. Aquests només són un exemple que mostra com l'hotel era el lloc elegit per l'alta burgesia catalana de postguerra a l'hora de fer vacances.

Hi anaven, també, molts exiliats catalans establerts a Cuba que a Andorra sentien que podien parlar el català. Per ells era un lloc on poder-se trobar amb els membres de les seves famílies que havien quedat a Catalunya i passar-hi junts les vacances.

Alguns dels clients eren personatges coneguts, com el famós bàrman Pedro Xicote, de Madrid. Entre els artistes hi havia, per exemple la Mary Santpere, a més de diversos futbolistes, el més destacat dels quals era el jugador del F. C. Barcelona Kubala.

Molt sovint tenien clients americans. Entre ells hi havia oficials de les forces d'ocupació aliades a Alemanya que passaven a l'hotel els permisos que tenien a Andorra. També durant uns quants anys s'hi havia hostatjat un potentat americà de Filadèlfia, Mr. Hart, que cada any feia un viatge a Europa per visitar els cinc petits estats europeus, Luxemburg, Mònaco, Liechtenstein, San Marino i Andorra, desplaçant-se en una limusina embarcada des dels Estats Units (va arribar a publicar un llibre dedicat a aquests cinc petits estats).

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

**EL ROSALEDA NEIX EN UN MOMENT EN QUÈ
ES PREFIGUREN JA ELS IMPORTANTS CANVIS ECONÒMICS
I SOCIALS QUE ENS PORTARAN A L'ÀNDORRA D'AVUI.**

També hi havia anat gent de la noblesa. En una ocasió s'hi va hostatjar un membre de la casa d'Habsburg, pretendent a la corona d'Àustria. Diuen que hi havia pernoctat Aga Khan III, personatge destacat de l'alta societat internacional.

L'hotel ha acollit actes de caràcter social, tant en l'àmbit local com internacional. Era també el lloc escollit per l'església per fer-hi estades d'exercicis espirituals. S'hi van celebrar reunions de polítics locals. Ha estat lloc de reunió del Rotary Club, i ha acollit els sopars de la Nit literària andorrana. Als seus menjadors s'hi han celebrat convits d'un gran nombre de casaments i bateigs, no només d'Encamp, sinó de tot Andorra. En aquells anys (quaranta, cinquanta), era gairebé l'únic hotel que podia oferir aquest servei, ja que entre els que hi havia era el que tenia més salons i més lloc per acollir els convidats. Coincideix també amb el moment en què hi ha un canvi d'hàbits i els convits de les bodes deixen de celebrar-se a casa per començar el costum, habitual avui en dia, de fer-ho en un restaurant. La gent d'Encamp manté un sentiment especial envers l'hotel, ja que gairebé tots els membres d'una generació hi han celebrat el seu convit de noces.

Quan el 1944, arran de l'actuació dels maquis antifranquistes, la Guàrdia Civil va intervenir en territori andorrà, i el destacament destinat a la parròquia d'Encamp es va aquarterar a l'Hotel Rosaleda. Cal indicar que aquestes tropes van elegir els millors hotels per residir-hi, per exemple a Escaldes estaven a l'Hotel Valira. Durant la postguerra i els temps del franquisme,

l'Hotel Rosaleda va servir de lloc de trobada a exiliats espanyols. Hi van tenir lloc reunions de l'Assemblea de Catalunya, s'hi va hostatjar Francisco Carrillo, i va ser el lloc de contacte entre un militar franquista, Sánchez Bautista, i republicans a l'exili.

Capdavanter dels serveis turístics i hotelers a l'Andorra de mitjan segle xx, el pas del temps no perdona i a finals del segle xx el Rosaleda va quedar obsolet en relació amb els estàndards dels hotels actuals, cosa que va portar al seu tancament definitiu. L'any 2005 va ser declarat bé d'interès cultural amb la classificació de monument, va passar a ser propietat del Govern, i fa poc s'ha començat a restaurar per retornar-li l'aspecte exterior que tenia abans de la reforma dels anys cinquanta, i per salvaguardar i recuperar un edifici que forma part de la nostra història més recent.

David Mas Canalís
Àrea de Protecció
del Patrimoni Cultural Immoble

Bibliografia

- BRICALL, J. M. [et al.]. *Estructura i perspectives de l'economia andorrana*. Barcelona : Edicions 62, 1975.
- CAPDEVILA, Lluís. *Llibre d'Andorra*. Barcelona : Editorial Selecta, 1958.
- CASAVELLA I VEHILS, Ruth. "Notes d'arquitectura contemporània a Andorra", a: *Papers de recerca històrica*. Andorra la Vella : Societat Andorrana de Ciències, núm. 1, 2003, p. 82-88.
- CONSELL D'EUROPA. *Rapport explicatif sur la Convention pour la sauvegarde du patrimoine architectural de l'Europe*. Estrasburg : Consell d'Europa, 1986.
- ICOMOS. *Heritage at risk = Patrimoine en péril = Patrimonio en peligro : ICOMOS world report 2001/2002 of monuments and sites in danger = ICOMOS rapport mondial 2001/2002 sur des monuments et sites en péril = ICOMOS informe mundial 2001/2002 sobre monumentos y sitios en peligro*. München : K. G. Saur, 2001.
- ICOMOS Andorra. "L'Hotel Rosaleda. Un exemplar de l'arquitectura del segle XX", a: *Publicacions tècniques del COAA*. Andorra la Vella : Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra, núm. 52., 2002.
- LACUESTA, Raquel. "El procés de renovació de l'arquitectura andorrana (segles XIX-XX)", a: *Revista de Catalunya*. Barcelona : Revista de Catalunya, núm. 209, 2005, p. 35-108.
- LACUEVA CANUT, Ludmilla. *Els pioners de l'hoteleria andorrana, del segle XVI al segle XX*. Andorra la Vella : Ludmilla Lacueva Canut, 2001.
- LACUEVA CANUT, Ludmilla. "500 anys d'hoteleria", a: *Una història d'Andorra, temàtica : 15a Diada andorrana a la UCE*. Andorra la Vella : Societat Andorrana de Ciències, 2003, p. 17-22.
- LLUELLES LARROSA, Maria Jesús. *La transformació econòmica d'Andorra*. Barcelona : L'Avenç, 1991.
- LE CORBUSIER. *La Charte d'Athènes*. París : Éditions de Minuit, 1957.
- MIRALLES, Francesc. *Història de l'art català*. Volum VII. Barcelona : Edicions 62.
- MONTANER, Josep Maria. "Arquitectura a Catalunya al segle XX: del Modernisme al Grup R", a: *Art a Catalunya. Urbanisme i arquitectura civil i industrial*. Barcelona : Edicions l'Isard, 1998, p. 311.
- PANTEBRE ARQUÉS, Francesc. *Crònica d'una època. Andorra 1933-1969. Arxiu fotogràfic*. Andorra la Vella : Ministeri de Turisme i Cultura, 2000.
- RÀFOLS, J. F. *Diccionari de artistes de Catalunya, Valencia y Baleares*. Barcelona : Edicions Catalanes SA, 1980, p. 439.
- *El patrimoni en perill. Publicacions tècniques del COAA*. Andorra la Vella : Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra, 2002.
- *Guide Bleu*. Paris : Hachette, 1950.
- *35 anys del Cercle de les Arts i de les Lletres*. Andorra : Cercle de les Arts i de les Lletres, Crèdit Andorrà, 2003.

LES ANDORRANS AUX TALCS DE LUZENAC. HISTOIRE D'UNE ÉMIGRATION TRANSFRONTALIÈRE. 1920 - 1965

(Col·lecció privada)

En 1936, cent andorrans travaillaient à la carrière de talc de Trimouns. C'est énorme, l'effectif global étant alors de plus ou moins cinq cents ouvriers minimum. La majorité venait travailler pour la saison d'été, d'autres se sont installés définitivement à Luzenac et dans les villages alentours.

Ils avaient pour nom de famille : Martí, Mora, Obiols, Moles, Bringué, Deusedas, etc.

L'histoire de tous ces hommes, de nationalité andorrane, venus à Luzenac pour travailler commence exactement le 28 Juin 1914. Dans toute l'Europe, les hommes se préparent au combat. La guerre fut terrible, longue, meurtrière, 8 millions de morts. Le pays est traumatisé par la

guerre. Les villages de la haute vallée de l'Ariège perdent six cents hommes. À Luzenac personne n'est épargné.

La démarche de la Sté des Talcs de Luzenac en 1920

Dès son retour du front, Paul Fedou, PDG de Talcs de Luzenac fait un constat : s'il y a bien du talc en abondance à Trimouns, il n'y a plus de personnel sur place pour aller l'extraire ?

Il va donc se tourner vers la péninsule ibérique, restée neutre pendant le conflit, pour trouver de la main-d'œuvre.

Ce qui va suivre, je le tiens de mon grand-père, Clemente Salvador i Martí, originaire de Tortosa, en Catalogne. Employé à Talcs de Luzenac dès le 12 avril 1920, il mourut à Luzenac en 1981.

Rien ne prédisposait ce jeune homme en pleine forme (il avait 28 ans en 1920) à quitter les bords de la Méditerranée, pour aller vivre dans les montagnes enneigées de la haute Ariège. Pourtant il partit, du jour au lendemain, je n'ai jamais su pourquoi, laissant tout sur place et sans aucune idée de retour. Il est vrai qu'il était célibataire.

L'histoire de mon grand-père c'est aussi l'histoire des Andorrans.

Il avait été abordé, en ce printemps 1920, par un agent recruteur, mandaté par Talcs de Luzenac. Il n'était pas bien riche et l'espoir d'une vie meilleure le poussa sur les chemins. Un petit sac, un peu d'argent, un plan certainement laissé par l'agent recruteur, et cap au nord, vers «el Pyreneo». Il remonta l'Ebre, puis le Sègre, entra en Andorre, suivit le Valira jusqu'à Incles et franchit le port de Fontargente. C'était le chemin classique pour entrer ou sortir d'Andorre classé «chemin de Luzenac en Espagne» par les services du cadastre (1936).

Des milliers d'hommes ont suivi les mêmes chemins à travers les ports, pour gagner le pays voisin :

Port de Fontargente pour aller à Luzenac-Aston, Port de Siguer et Port de Rat pour aller à Tarascon.

L'Andorre est restée longtemps enclavée dans ses montagnes, les voyages se faisant à pied ou à dos de mulet.

La liaison routière entre les paroisses ne date que des années 1933/35, grâce aux travaux réalisés par les entreprises hydroélectriques.

La gare de l'Hospitalet n'a été mise en service qu'en 1928, le Pas de la Case étant une ville récente (années 1950/60).

On peut dire que le ou les agents recruteurs furent efficaces, car très vite à Trimouns on retrouva plusieurs communautés bien distinctes : les Andorrans, les Catalans, les Aragonais et enfin les Basques.

Talcs de Luzenac récupéra aussi à cette époque-là des Russes blancs chassés par les Bolchevicks qui venaient de prendre le pouvoir en Russie. Ce mode de recrutement mis en place par Talcs de Luzenac persista tant bien que mal jusqu'en 1936. La crise des effectifs devint majeure à Trimouns à partir de cette année-là, à cause de la guerre civile. Les Espagnols n'arrivaient plus. Ils se battaient entre eux. Il y avait bien cent Andorrans, mais l'Andorre ne pouvait fournir davantage

d'hommes. À cette époque le pays ne comptait que cinq milles âmes.

On embauchait aussi aux mines de fer du Puymorens, aux forges de Gudanes (Aston), aux usines électrochimiques du Vicdessos (alu et chlorates). On commençait aussi à construire les premiers barrages.

La région de l'Aude et de Béziers attira aussi de nombreux Andorrans pour les travaux de la vigne.

Paul Fedou fit appel aux services d'immigration de l'État et on alla chercher les hommes plus au sud encore. En 1938, les premiers convois de travailleurs saisonniers débarquent à Marseille en provenance du Maroc, protectorat français à l'époque.

L'arrivée à Luzenac : fin Avril

Aujourd'hui, depuis le Port de Fontargente, le randonneur transfrontalier du GR 10, aperçoit au loin, à l'oeil nu, l'immense chantier de Trimouns.

UNE LANGUE, LE CATALAN SURTOUT, ÇA CRÉE DES LIENS TRÈS FORTS ENTRE COMPATRIOTES.

En 1920, depuis le port de Fontargente, le travailleur saisonnier andorran, aperçoit au loin quelque activité humaine adossée au flanc du Pic Soularac. Et surtout la fumée noire qui s'élève de la cheminée du bâtiment de la cuisine centrale, alimentée au charbon. Cette cheminée, on la retrouve sur de nombreux clichés anciens. On la voyait à des kilomètres à la ronde. Pas de problème de guidage donc, c'est là qu'il fallait aller !

Le passage du port se faisait fin avril, en groupe, par village certainement. Le travail commençait officiellement le 1er mai. Certaines années, il devait y avoir encore pas mal de neige ou de névés au niveau de la frontière (2260 m).

Après, c'était l'itinéraire classique :

Étang de Fontargente (2100 m), Col du Rieutort (le Refuge du Rulhe y a été implanté), Jasse du Rieutort (Plagnes), Col de la Didorte (2093 m), Refuge du Boutas (1600 m), Vallée du Labail et Pont du Gazel, Hameau de Sourtadeil (800 m) et enfin Luzenac (700 m).

Entre 1942 et 1944, il y eut énormément de trafic dans la vallée du Labail : travailleurs saisonniers, contrebandiers, familles juives en fuite, aviateurs abattus,

Anglais, Canadiens, Belges, combattants cherchant à gagner Alger, etc.

L'armée allemande installa à demeure au Boutas, hiver compris, trois douaniers autrichiens. Ils surveillaient les passages et la frontière aidés de deux gros molosses. Très sévères, ils étaient haïs par la population locale.

À la libération, il y eut des règlements de compte violents : deux douaniers furent abattus sur place et enterrés dans un tartier. Le troisième, en fuite, fut rattrapé à St Martin, près des Cabannes, et abattu aussi.

Le Hameau de Sourtadeil, en 1920, comptait treize âmes et deux maisons : la maison Durandeu et la maison Sicre.

Après 7 heures de marche à travers la montagne depuis Incles, les deux maisons de Sourtadeil sur le chemin, près d'une fontaine fraîche et réputée, étaient une halte réparatrice. C'était le retour à la civilisation, après une rude journée de marche. C'était aussi le premier contact avec la France, le français, et le patois occitan, fini le catalan!

Quand mon grand-père Clemente Salvador i Martí arriva à Sourtadeil en avril 1920, il fut très bien accueilli, surtout par une des deux filles de la maison Sicre, Marie, âgée de 30 ans. Un an après, ils étaient mariés, et Marie Sicre devint ma grand-mère ! Du jour au lendemain le destin de mon grand-père fut scellé : en s'installant à Sourtadeil, Clemente devint un ouvrier paysan, ouvrier au talc et éleveur d'ovins, pour le reste de sa vie !

Mon grand-père n'a jamais parlé français, il devint le référent, à Luzenac, de tout homme parlant catalan.

Tous les Andorrans qui sont passés par ce chemin ont dû avoir à faire plus ou moins avec lui. Une langue est fédératrice. La famille Sicre avait une maison à Luzenac, à côté du «château» de Mr Fedou, à la Crouzette. En 2014, nous sommes toujours là. Jusque dans les années 1965, étant enfant, j'ai toujours vu à la maison, les Catalans saisonniers, rendre visite à Clemente chez lui !

Une langue, le catalan surtout, ça crée des liens très forts entre compatriotes.

De Sourtadeil à Luzenac, le chemin descend, pas de problème, il faut vingt minutes en passant par les traverses à travers les prés de fauche.

Arrivés à l'usine, les saisonniers andorrans étaient pris en charge par le personnel de Talcs de Luzenac : contrat de travail, état civil, un repas leur était servi à la cantine.

Une nuit réparatrice leur était offerte à côté, et non dans, l'Hôtel Champeu ! Ils s'allongeaient dans l'herbe sèche, mise en réserve et qui servait à alimenter les

chevaux des écuries de la Société Talcs de Luzenac ! Au petit matin, après le café, ceux qui avaient été désignés pour l'usine embauchaient immédiatement. Il y avait très peu d'élus. D'autres allaient travailler au téléphérique.

La majorité était prévue pour Trimouns. Après 7 heures de descente la veille (Fontargente - Luzenac) il fallait remonter à Trimouns (de 700 m à 1 800 m en 4 heures environ).

Décidément, ces hommes étaient de sacrés marcheurs !

La vie à la carrière : la campagne d'été

La vie à Trimouns a été très bien décrite par Mr Pierre Mercier, documentaliste à la Bibliothèque nationale, dans son livre *Un moulin devient une multinationale*¹. Mr Mercier est cependant passé à côté d'un petit détail. Il signale une nourriture frugale : pommes de terre, haricots, lard, sardines à l'huile et jamais de viande. Ceci est faux. La spécialité des cuisines à Trimouns, dès le début de l'exploitation, fut le ragoût de mouton, midi et soir, à toutes les sauces, toute la saison. Un troupeau de moutons était acheté et monté en début de campagne. Un employé de la Société le gardait, et régulièrement on abattait sur place un certain nombre de bêtes pour les cuisines. Mr Delpla, historien de l'Ariège, me l'a confirmé : de 1942 à 1944 un maquis important se tenait près de Trimouns, en direction de Montségur. Cela parce que le secteur était isolé, donc tranquille.

À Trimouns, on pouvait se procurer facilement des explosifs pour les sabotages.

UNE FOIS SIGNÉ LE GRAND REGISTRE DE LA SOCIÉTÉ, ILS ÉTAIENT LIBÉRÉS ET POUVAIENT REPARTIR CHEZ EUX, MAIS CE 15 OCTOBRE, C'ÉTAIT UN GRAND JOUR À LUZENAC !

Les ressources alimentaires étaient régulières et abondantes : troupeaux de la Société, troupeaux du duc de Levis Mirepoix sur les pâturages d'altitude de Montségur.

Au cours de son histoire passée et récente, Trimouns n'a jamais connu de mouvement social dû à la qualité ou à la quantité de nourriture servie par les cantines de la Société.

¹ Mercier, Pierre. *Un moulin devient une multinationale : l'usine des talcs de Luzenac*. Nîmes: C. Lacour, 1996

(Col·lecció privada)

La descente de Trimouns et le retour : le 15 octobre

A cette époque de l'année, le froid et la neige arrivent vite à 1800 mètres d'altitude. On ferme les baraques, on vidange l'eau, on bouche les cheminées, on range les outils, et on fuit devant l'hiver, direction Luzenac et l'Andorre en priant pour pouvoir repasser le Port de Fontargente !

Les ouvriers saisonniers étaient attendus à Luzenac, aux bureaux de la Société situés à 100 mètres de chez mon grand-père. Ils se rangeaient sur le trottoir en file indienne et étaient reçus par nationalité. À l'intérieur, les comptables de la Société avaient préparé sur de grandes tables un petit paquet enveloppe pour chacun, contenant : l'argent en liquide, six mois de paye, les bulletins de salaire, les quittances et divers reçus (primes, retenues, certificat de travail, etc.)

**LA VIE À TRIMOUNS ÉTAIT RUDE, TRÈS RUDE.
CERTAINS ONT PARLÉ D'ENFER BLANC.**

Une fois signé le grand registre de la Société, ils étaient libérés et pouvaient repartir chez eux, mais ce 15 octobre, c'était un grand jour à Luzenac ! Que de monde, de

sacs et de valises. Dans tout le village on parlait catalan, castillan, arabe, français... Les cafés étaient pleins. Pour les commerçants de Luzenac c'était le grand jour à ne pas manquer. Les hommes, malgré tout ne se chargeaient pas trop car pour la plupart le retour s'effectuait à pied.

Bien plus tard la Société des Talcs se chargera elle-même du rapatriement de ses saisonniers avec les cars de la Société conduits par Mr Badia. Les Andorrans passaient à la mercerie afin d'acheter : ciseaux, fils, coupons de tissus, etc. Bien plus tard ce magasin sera tenu par Mme Pallares. Ils se rendaient aussi au grand Bazar, la maison Dupont, pour ses ustensiles de cuisine, pièces auto et même pneus, cartouches de chasse, etc. La Société Talcs de Luzenac créera même pour ses ouvriers un magasin de gros, la Copé.

Certains Andorrans ramenaient aussi chez eux du carburé. Il en existait à côté de Luzenac, au Castelet, une fabrique. Cette pierre mélangée à l'eau produisait un gaz qui, placé dans une lampe spéciale, servait à l'éclairage des maisons.

La majorité des Andorrans reprenait le chemin de Luzenac en Espagne par Fontargente pour rentrer à la maison. Il est arrivé que certains remontent par Aston et la Vallée d'Aston. Ils s'arrêtaient alors aux forges de Gudanes. Cette très ancienne forge à la catalane s'était spécialisée dans la taillanderie et les outils agricoles

(Col·lecció privada)

(faux, limes, éléments de herse, socles de charrues, sécateurs, scies, etc.). Ces ateliers ont fonctionné jusque vers les années 1960, leur production étant essentiellement destinée aux anciennes colonies d'Afrique du Nord. Ils ramenaient chez eux un petit cadeau pour chacun, une attention pour l'épouse et les enfants, un objet manufacturé pour le voisin, mais l'essentiel c'était l'argent. Cet argent si désiré, si rare dans ces pays de montagnes. La quête de l'argent ! Partir pour vivre !

La vie à Trimouns était rude, très rude. Certains ont parlé d'enfer blanc. Ces hommes étaient endurcis mais fidèles au poste, année après année. La Société Talcs de Luzenac était sérieuse, et payait ses employés. Cet argent, dès le retour dans les hautes Vallées du Valira, permettrait de réparer la maison, d'acheter un champ ou une prairie, d'augmenter le troupeau, de passer l'hiver ou de vivre tout simplement !

Les relations locales

Les Andorrans qui étaient en poste à Trimouns avaient peu de relations avec la population locale. Et pour cause ; ils n'étaient à Luzenac que deux jours par an : le jour de la montée, le 1er mai, et le jour de la descente, le 15 octobre. Néanmoins il existe une histoire de relation amicale entre deux familles, qui dura des années,

jusqu'au décès des intéressés. Un résident Andorran du nom de Pérez fit plusieurs campagnes à Trimouns. Accompagné de sa mère, ils entraient en France par le Col d'Envalira, en bus, Mme Pérez s'arrêtait à Ax-les-Thermes. Elle était employée en restauration, service cuisine, à l'Hôtel Garreta, pour la saison. Pérez, lui, continuait jusqu'à Luzenac puis montait à Trimouns au tri du talc. Ils avaient fait la connaissance d'une famille de commerçants de Luzenac dont la petite fille, que j'ai rencontrée à Foix en octobre 2013, ne désire pas que le nom de famille de son grand oncle soit publié. Nous respecterons son choix.

Ils se fréquentèrent longtemps, si bien que Mr X construisit un superbe chalet à Canillo, où il vécut de nombreuses années de retraite.

Dès le début du renouveau économique de l'Andorre, Pérez monta dans un premier temps un négoce de pneumatiques rechapés dans la Principauté. Puis avec l'aide de sa mère, ils fondèrent l'Hôtel des Pyrénées à Andorre-la-Vieille. Enfin, après quelques années, ils créèrent les Grands Magasins Pyrénées, connus de tous les Andorrans et de tous les touristes !

Quelle persévérance, que de chemin parcouru depuis les brumes de Trimouns ! Cet exemple est très représentatif du miracle économique andorran de cette seconde partie du XXème.

QUAND IL FAISAIT MAUVAIS, ILS SE CHAUFFAIENT PRÈS DE LA CUISINIÈRE À BOIS, ILS PARLAIENT CATALAN BIEN SÛR. ILS ÉCOUTAIENT RADIO ANDORRE SUR UN VIEUX POSTE À GALÈNE, QUI ÉTAIT TOUJOURS ALLUMÉ.

Les Andorrans qui étaient en poste à l'usine de Luzenac ou au téléphérique avaient, eux, des relations avec la population locale.

Une dizaine d'entre eux fondèrent des familles qui résident toujours dans la haute vallée en 2014. Ils ont fait leur vie à Luzenac. On pourra lire leur histoire plus loin, famille par famille. Ceux qui étaient là pour la belle saison s'occupaient pendant leurs jours de repos, mais il y avait toujours le problème de la langue.

Que faisaient ces hommes qui venaient voir mon grand-père ?

Quand il faisait mauvais, ils se chauffaient près de la cuisinière à bois, ils parlaient catalan bien sûr. Ils écoutaient Radio Andorre sur un vieux poste à galène, qui était toujours allumé. Il y en avait toujours un qui ramenait d'Andorre du tabac à rouler, une boîte de *Mécarillos* ou une bouteille d'*Anis del mono*.

Quand il faisait beau, ils s'asseyaient au jardin. Celui de mon grand-père était extraordinaire pour ses légumes et ses fleurs. C'est vrai qu'à l'époque à Luzenac, il y avait du fumier en abondance et on ne payait pas l'eau !

Un Andorran qui avait travaillé en principauté chez un barbier, avait ramené à Luzenac son matériel : tondeuse, peignes, lames, etc. Un salon de coiffure improvisé avait été installé sous le cerisier, et ce monsieur coupait les cheveux gratis à ses compatriotes.

J'ai aussi le souvenir de ces hommes qui, sous ce même cerisier, *défaisaient le tilleul* fin juin.

À quatre heures, pour goûter, j'avais droit à un morceau de pain rassis, frotté avec de l'ail, arrosé d'huile d'olive. Ces hommes partageaient une boîte d'*anchovetas* (anchois) mangés sur une tranche de *sebe* (oignon blanc). Je les ai vu aussi préparer et recharger des cartouches pour la saison de chasse.

Que de souvenirs !

Quand mon grand-père est décédé en 1981, j'ai récupéré dans ses affaires son trésor : une série de 24 petites photos datant de l'entre-deux guerres, tirées certainement par le photographe Claverol et représentant l'Andorre à cette époque-là.

Elles avaient été offertes à mon grand-père par un Andorran de passage travaillant au talc. C'est pour moi un précieux souvenir.

Voilà ce que l'on peut dire sur l'histoire des travailleurs saisonniers Andorrans des Talcs de Luzenac.

Cette histoire s'est terminée en 1965. Ceci m'a été confirmé par l'ancien comptable de la Société, Mr Claverie. À partir de cette date, dans les archives, il n'y a plus trace de la présence massive de travailleurs Andorrans.

Cette période, coïncide avec la naissance de l'Andorre moderne. Le pays gardera ses hommes. La civilisation agro-pastorale cède la place à la civilisation des loisirs, au tourisme.

L'étable sera remplacée par l'Hôtel et le mulet par le 4 x 4. Ainsi va la vie !

N. B.: Il existe dans la Vallée de Luzenac un lieu dit *Cimenterri dels Andorrans* (cimetière des Andorrans), pas très loin de Sourtadeil et du Gazel. L'endroit est réputé pour être un passage à sangliers et un coin à champignons. Je n'ai jamais pu savoir d'où cet endroit tenait son nom ni ce qu'il s'y était passé et à quelle époque.

Pons, René
Luzenac 2014

La famille Martí à Luzenac

Rencontre avec Me Yvette Blazy, née Martí

Cette dame est aujourd'hui âgée de 81 ans. Elle a vécu toute sa vie à Luzenac. Elle est retraitée et a exercé le métier de couturière.

Son père s'appelait Jean Isidore Martí. Il naquit le 30 janvier 1891 à Engordany et mourut à Luzenac en 1982.

La famille Martí était une famille nombreuse. Des quatre enfants, Jean Isidore était le plus jeune et cette place dans la lignée lui valut le statut plus ou moins officiel de valet de ferme. Ses conditions de vie étaient très difficiles. Il gardait les moutons, les chèvres, travaillait dans les champs de tabac, faisait les foins et rentrait l'herbe. Il dormait dans la grange, dans le foin, hiver compris, à côté des bêtes.

**IL CHARGEAIT LES FOURS QUI SÉCHAIENT LE TALC.
C'ÉTAIT UN TRAVAIL TRÈS DUR, TRÈS PHYSIQUE.**

Alors qu'il était encore jeune, ses parents moururent rapidement.

Très vite, il chercha son salut au-delà de la crête frontalière, vers la France. Il passa par Incles et Fontargente et se retrouva à Ax-les-Thermes aux environs de 1915.

Tel un passager clandestin, sans avoir de quoi manger, sans billet, sans argent, il prit le train et arriva tant bien que mal à Béziers. Là il travailla dans un domaine viticole. Les saisons qui suivront, il fera embaucher un frère et une sœur (émigration familiale).

De retour en Andorre, chaque hiver, Jean Isidore Martí, afin d'améliorer ses revenus, se consacra essentiellement à la contrebande et en particulier au négoce des mulets et chevaux. Il ne négligea pas non plus le trafic du tabac et de pain de sucre.

Cette activité se faisait avec l'aide de trois compatriotes. Ils empruntaient le chemin classique Vall d'Incles, Fontargente, Vallée de Luzenac. Par deux fois, Mr Martí et ses collègues seront arrêtés par les services des douanes françaises, au lieu dit Les Esteilles, à 1 kilomètre en amont de Luzenac. La marchandise de contrebande devait être livrée aux villages de Prades et Montailou. C'est en faisant une livraison dans ces villages qu'il rencontra sa future épouse dans un café. Mr et Mme Martí se marièrent en 1920 et comme on embauchait à l'usine des talcs et à Trimouns, ils s'établirent définitivement à Luzenac. Mr Martí, au début, fut employé à la piquette

à Trimouns, c'est-à-dire au triage manuel du talc, puis il fut nommé à l'usine à la charge. Il chargeait les fours qui séchaient le talc. C'était un travail très dur, très physique. Mr Martí l'a accompli jusqu'à la retraite.

Mr et Mme Marti ne sont revenus qu'une seule fois en Andorre, c'était en 1960, et le voyage se fit en car. Ils rendirent visite à leur famille et furent très bien reçus par leur neveu Mr Cerquede, à Engordany.

Aujourd'hui, la maison familiale a été rénovée, l'exploitation agricole n'existe plus, un restaurant a remplacé l'ancienne étable, les moutons et les chèvres !

La Famille Mora à Unac

Rencontre avec Robert Mora, 72 ans

En 1960, Robert commence un apprentissage chez Sabria, entreprise métallurgique de Tarascon.

De 1961 à 1963, il est appelé dans l'armée française et part pour la guerre d'Algérie.

De 1970 à 2001, Robert travaille à la Société Talcs de Luzenac comme soudeur chaudronnier à l'usine.

Son père, Clément Mora, était né à la Massana/Pal. Il est décédé en 1981 à Luzenac à 80 ans. La famille Mora vivait au village de Pal. C'était une famille nombreuse de sept enfants qui tirait ses revenus du travail de la terre, de l'élevage des moutons, et accessoirement de la contrebande du tabac. Les ballots de marchandise étaient livrés au village de Capoulet, le passage se faisant par Fontargente et Incles.

Malgré cela, les revenus étaient faibles, la famille vivait au seuil de la pauvreté. Dès 1932, pour échapper à la misère, Clément Mora quitte l'Andorre pendant la belle saison. Avec un groupe de quatre compatriotes ils partent vers la France.

Certains, dont Clément, vont pousser jusqu'à Lézignan pour travailler dans les vignes. D'autres vont rester en Ariège et se louer comme ouvriers agricoles pour le fauchage des prairies.

Dès 1936, Clément Mora quitte définitivement l'Andorre. Ils s'installent en Ariège et occupent différents emplois.

- De 1947 à 1949 : campagne d'été à Trimouns - triage du talc.

- De 1950 à 1959 : travail aux hauts fourneaux de Tarascon (métallurgie).

- De 1959 à 1963 : campagne d'été à Trimouns au triage du talc.

- Après 1963 et jusqu'à la retraite en 1965 : travail aux forges de Niaux (métallurgie).

Entre 1957 et 1959, Robert Mora revint plusieurs fois en Andorre pour voir sa famille, une tante à Ordino, un oncle à la Massana, il en a gardé quelques souvenirs : l'ancienne maison familiale à Pal avait été arrangée. Il y avait désormais l'électricité mais le chauffage se faisait toujours avec la cheminée.

Son oncle et sa tante Mr et Mme Torres, vivaient dans une certaine aisance, ils avaient 400 moutons et chèvres, des champs de tabac et de seigle. L'hiver, les troupeaux partaient du côté de Gérone, en Espagne, pour passer la mauvaise saison.

En janvier, la Famille Torres tuait trois cochons.

Tous les jours à table, on servait la soupe, le pain de seigle fait maison, l'huile d'olive, le chou et la charcuterie maison.

Le vin d'Espagne était servi au *porre*.

La vie était rude en montagne, les conditions difficiles, mais les gens mangeaient à leur faim.

A cette époque-là, la Famille Mora, reçut la Famille Torres en Ariège.

Mme Torres ramena d'Andorre de l'anisette, du tabac, du touron pour ses cousins.

La Famille Mora fit visiter Foix, en particulier le grand magasin des Nouvelles Galeries et Pamiers, à ses cousins andorrans. Mme Torres repartit à Pal avec du linge de maison acheté à Foix.

Jean et Antoine Bringué

L'histoire de la famille Bringué, Deusedas, Ferrer

Je m'appelle Benoît Deusedas et je suis l'un des petits fils de Jean Bringué.

Mon grand-père était Andorran. Il est né en 1889 à Ensalongue hameau de la commune d'Ordino. Il s'appelait Jean Bringué. Son prénom était fort courant dans la famille puisque l'on retrouve tout au long de leur histoire et encore de nos jours des Jean et des Pierre. Mais en Andorre comme d'ailleurs dans nos vallées aussi, les familles avaient un sobriquet. Celui des Bringué était et est encore de nos jours El Feliço. C'était donc Juan d'el Feliço.

Mon grand-père n'était pas l'aîné donc pas l'areu (héritier). En ce temps-là les Vallées d'Andorre avaient du mal à nourrir tous leurs fils. C'est ainsi qu'avec son frère Antoine ils sont venus à Luzenac comme faucheurs, embauchés par la famille Champeu pour faire les foins.

C'est là qu'il a connu Mathilde Marty née à Unac. Je ne sais pas combien de temps ont duré leurs fiançailles mais elle n'avait pas 20 ans lorsqu'il l'a épousée.

Ils se sont installés à Luzenac, vivant chichement d'un peu d'agriculture, du lait et des veaux, de trois vaches, une chèvre, un cheval et évidemment le cochon. Les poules et les lapins complétaient le cheptel. Mon grand-père, comme toute personne peu fortunée, devait également se louer au hasard des opportunités. Il fut aussi manœuvre ou cantonnier.

En bon Andorran il a fait un peu de contrebande. J'ignore si c'était avant ou après s'être installé à Luzenac ou sûrement les deux. Il portait son ballot dans la vallée de Vicdessos, à Siguers, en passant très certainement par le Serrat et le Port du Rat, mais également plus loin jusqu'à la Bastide de Sérou. Le ballot contenait un peu de tout : des denrées de toutes sortes, du tabac bien sûr et quelquefois de l'or. Il pouvait peser jusqu'à 40 kilos ce qui est remarquable pour un homme qui ne mesurait pas 1,70 m et ne devait pas peser 70 kilos. Il m'a dit avoir également passé des mulets, très certainement dans le sens France - Andorre. Ils allaient par groupes de 2 ou 3 souvent avec son ami Joseph Molles lui aussi Andorran marié à Luzenac mais aussi par véritables *collas* (groupe, bande) pouvant compter jusqu'à 40 personnes. Inutile de dire que d'éventuelles rencontres avec les douaniers ne tournaient pas toujours à l'avantage de ceux-ci. Il m'a raconté que lors de l'une de ces traversées ils tombèrent nez à nez avec les douaniers et que le *cap de colla* (chef de bande) qui s'appelait Pallares n'avait pas hésité à sortir un pistolet.

Comme tout bon Luzenacien, qu'il soit d'origine ou d'adoption, mon grand-père a travaillé aux Talcs. Il était à l'ensachage. Le travail était pénible. Il consistait à remplir des sacs et à les transporter jusqu'à leur lieu de stockage à l'aide d'un diable. Les sacs en jute pouvaient peser jusqu'à 80 kilos. Inutile de dire que la poussière était la principale nuisance de cet atelier. Les équipes tournaient en 3x8 une semaine de matin, une semaine d'après-midi, une semaine de nuit. Il n'était pas rare que si quelqu'un manquait dans une équipe on demandait à un qui avait fini sa journée de doubler. C'est ainsi qu'un ensacheur pouvait travailler 16h d'affilées. Malgré cela Jean trouvait le moyen de partir dans la région de Béziers comme ouvrier agricole pour faire les vendanges.

Mon grand-père n'aurait travaillé qu'une dizaine d'années au Talcs. Après une maladie qui a bien failli l'emporter il est revenu à l'agriculture où je l'ai toujours connu. Je pense qu'il est revenu en visite en

Andorre. Bien sûr la maison familiale a été restaurée et au Sarrat qui s'est fortement urbanisé il y a maintenant un magnifique hôtel restaurant, l'Hôtel Bringué, qui appartient à l'un de ses petits neveux.

Bon Papa, comme nous l'appelions, est mort à 99 ans quelques mois avant d'avoir 100 ans.

Antoine, son frère, né en 1891, lui, ne s'est jamais marié. Il a vécu toute sa vie au foyer de mes grands-parents et au dire de ma mère, il participait fort heureusement au frais de la maison car les revenus du ménage étaient maigres. Pour nous tous, enfants et petits-enfants nous l'appelions l'Ounclé (l'oncle) ou également Tata. Au tout début, il travaillait chez Mr Mourié, chez Félicien pour les gens du pays, qui en plus de la terre avait diverses activités, en particulier celle de marchand de vin. Ensuite, il est, lui aussi, entré aux Talcs où il est resté jusqu'à la retraite. Il travaillait à la scierie. À ce moment-là, l'entreprise comptait de nombreux corps de métiers en plus de ceux liés directement à la production de talc. C'est ainsi qu'il y avait entre autres des maçons, des menuisiers, des scieurs, des plombiers. Antoine est décédé en 1976.

Ils reposent tous deux au cimetière de Luzenac, mais l'un au cimetière d'en bas, près de son épouse et de ses beaux-parents, et l'autre au cimetière d'en haut, près de son neveu Marcel et de sa nièce Paulette, ma mère, loin des vallées qui les ont vus naître mais dans le village qui les a adoptés.

**Benoît Deusedas
Luzenac le 30/01/2014**

La famille Moles

Après une carrière de professeur (1971-2008) je suis retraité de l'Education Nationale. J'ai 66 ans aujourd'hui. Mon grand-père était andorran. Joseph Moles est né le 8 octobre 1893 dans le village d'Ordino qui fut le berceau de toute sa famille. Une famille nombreuse de 7 enfants, le père était d'Ordino même, la mère de Segudet, petit hameau jouxtant la commune d'Ordino.

Je n'ai pas connu cette famille mais j'ai quelques souvenirs que je tente de rassembler dans ce raccourci de biographie, grâce à des témoignages oraux.

Ses frères au nombre de quatre (Antoine, Guilhem, Ferdinand, Joachim) et deux soeurs vivaient dans une petite maison d'Ordino, village très reculé à 1300 m d'alti-

tude. Quand je l'ai découvert en 1960 il était encore intact avec en fond de décor le majestueux pic de Casamanya, et un paysage de début de XXème siècle.

La famille n'est pas riche, à la limite de la survie. Dès qu'ils peuvent être autonomes, filles et garçons sont envoyés vers les plaines du Bitterois pour les fenaisons, les récoltes et les vendanges. Les filles sont placées par liens de recommandation dans des maisons à Béziers ou plus loin jusqu'à Marseille, en tant que domestiques. L'aîné de la famille (Antoine) est resté au pays car il était contrebandier, profession reconnue à cette époque.

Dès 18 ans, Joseph migre saisonnièrement vers l'Ariège. Bien entendu pas encore de voie majeure de communication dans la Principauté. À l'époque, la marche à pied et le franchissement des «ports» sont de rigueur pour pouvoir s'affranchir de la misère. Montagnard aguerri, Joseph comme beaucoup de ses compatriotes ne recule pas à passer les cols : port de Rat vers Vicdessos, port de Tristaina, port de Siguer ou port de Bagnels vers Aston. Vers 1920 il s'engage comme journalier agricole dans une ferme à Tresbens près de Saint Martin de

(Fotografia : Henri Lacaze)

Caralp. Pendant 2 ans il y gardera les moutons. Quand il revient à Ordino il travaille aussi dans les champs de tabac à la maison Reig.

Au cours de ses navettes Andorre/Ariège il pouvait utiliser le tramway du Vicdessos Auzat/Tarascon ouvert en 1911 qui a servi à de nombreux Andorrans, et surtout la gare de Siguer-Laramade qui était celle la plus proche de leur pays... ceci jusqu'en 1932.

Après avoir effectué un chantier sur la ligne du Transpyrénéen L'Hospitalet/La Tour de Carol, Joseph est engagé comme saisonnier aux Talcs de Luzenac, où son frère Guilhem l'avait précédé. Il se fixera à Luzenac à partir de 1921 où il rencontre sa future épouse. Il loge alors dans une pension de famille à Garnou puis dans un appartement d'ouvrier loué à la Société Anonyme des Talcs.

de l'église était fixé un carcan avec une chaîne. Mon grand-père m'avait expliqué qu'il servait à punir les voleurs et autres coupables de forfaits. Avec ce collier de fer ils étaient exposés sur la place et voués à la vindicte publique!

La dernière soeur de Joseph, Raimonde (1913-2003) a été la dernière à me transmettre quelques réminiscences sur la famille. Elle repose à Aigues-Vives dans l'Ariège. Coupés de leurs racines... c'était le destin de ces Andorrans victimes du paupérisme et voués à l'expatriation. Des vies rudes, des gestes familiers, de vieilles coutumes, autant de valeurs montagnardes à transmettre à nos descendants pour faire perdurer notre attachement passionné à nos montagnes.

Henri Lacaze

À L'ÉPOQUE, LA MARCHÉ À PIED ET LE FRANCHISSEMENT
DES «PORTS» SONT DE RIGUEUR POUR POUVOIR
S'AFFRANCHIR DE LA MISÈRE.

Il revient voir sa famille andorrane assez souvent. Dès lors la marche Luzenac/Ordino s'effectue par le port de Fontargente, la Vall d'Incles et le col d'Ordino au final.

Embauché à l'usine de Luzenac dans une équipe d'entretien, il sera durant sa carrière d'ouvrier attaché à s'occuper des broyeurs de talc, ceci jusqu'à sa retraite en 1958. Conséquence fâcheuse, il avait atteint un degré de surdité prononcé. Mais le talc lui a permis de mener une vie digne.

Après la guerre, le désenclavement routier de l'Andorre se poursuit et le binôme commerce/tourisme prend son essor. La route du Pas de la Case/Envalira amène l'ouverture.

Avant de posséder une voiture (1967), j'accompagnais mon grand-père par train jusqu'à la gare de l'Hospitalet. Puis l'autobus jusqu'à Andorre-la-Vella et une navette nous menait à Ordino. À la retraite J. Moles, toujours impatient de vivre un retour aux sources, passait régulièrement un mois d'été dans sa maison natale. Dans les années 50 la maison paternelle a été achetée par la famille Armengol qui l'a transformée en auberge. J'ai encore le souvenir de très bons repas, arrosés de Moscatel et de l'Anis «escarchado» après l'agneau grillé et le fromage de brebis.

J'ai toujours été admiratif, en visitant ce village, de l'architecture traditionnelle du cadre bâti. Sur la place

EL RACÓ DEL JAZZ A LA CASA BAURÓ

Com en peregrinatge, fa uns anys vaig viatjar a la ciutat de la gran poma, amb la finalitat de conèixer de prop els espais “consagrats” on s’ha executat la millor música de jazz, el Greenwich Village ubicat a la Setena Avinguda o altres com el Bird Land, el Blue Note o l’Arthur’s Tavern.

APARENTMENT EL JAZZ GAUDEIX DE LA PARTICULARITAT DE SER UN TONIFICANT PER A L’ORGANISME.

Al Greenwich Village, a part de l’interès de conèixer-lo pels enregistraments en directe de mestres com J. Coltrane, S. Rollins o B. Evans, entre d’altres, volia copsar l’atmosfera d’una gravació en directe de Bill Evans l’any 1961 amb Scott La Faro i Paul Motian. Un enregistrament que la fórmula de trio (piano, contrabaix i bateria) va convertir en un exercici d’agilitat i llibertat que feia gaudir a qui l’escoltava d’una de les gravacions més interessants d’aquells anys. Evidentment, aquesta valoració subjectiva contrasta amb d’altres, sens dubte més coneixedores i crítiques, que desmereixien aquest disc per manca d’imaginació i recursos.

Evidentment, entrats en aquestes apreciacions d’àmbit personal, ens endinsem en els gustos particulars i en els criteris que cadascun de nosaltres utilitzem per valorar quelcom vinculat amb algun aspecte cultural que, en aquest cas, és el jazz.

Vaig començar a prestar atenció a aquest disc, després d’escoltar-lo algunes vegades, parant l’orella en alguns temes i intentant copsar com Bill Evans teixia atmosferes d’un lirisme meravellós amb la complicitat plena i absoluta de La Faro i Motian (“Alice in Wonderland”, “Waltz For Debby”, “Gloria’s Step” o “Jade Visions”, entre altres).

Possiblement va ser, primer escoltant aquest disc i després amb motiu d’aquest peregrinatge, que vaig descobrir algunes de les particularitats que provoquen les diferents músiques que tenim l’opció d’escoltar al llarg de la nostra vida. Referent al jazz o a la música de blues, existeixen teories d’experts en musicologia

que diuen que, tal com passa amb la música romàntica (Chopin o Listz), pot provocar tot tipus de sentiments que poden anar des de la tristesa a l’exaltació mística.

Aparentment el jazz gaudeix de la particularitat de ser un tonificant per a l’organisme. Evidentment són teories que ens parlen del nostre funcionament mental i la influència de la música.

No obstant això, aquella nit al Village Vanguard, capficat amb mi mateix i envoltat d’acòlits, vaig reflexionar i comprovar altres particularitats que es poden transmetre amb la música de jazz, particularitats sobre les quals anteriorment mai havia reflexionat, com ara la seva capacitat de transmetre i manifestar tot allò que el músic ens vol comunicar sense tenir en compte ni el lloc ni quan. Educar, transformar capacitats que creiem no tenir. Ens pot orientar cap a un estil de vida o uns valors que poden ser un signe d’identitat universal, amb una moral, una ètica i una identitat pròpies. Ens fa sentir-nos com éssers receptius i transmissors entre l’invisible i les emocions, o també, efectes de comunicació tot creant un pont entre l’home i l’energia o les forces creatives.

ENS FA SENTIR-NOS COM ÉSSERS RECEPTIUS I TRANSMISSORS ENTRE L’INVISIBLE I LES EMOCIONS.

És per aquest motiu que al Village Vanguard vaig impregnar-me de la música de Bill Evans, amb els sorolls de fons dels gots dels clients i la xerrera discreta d’alguns espectadors que no estalviaven adjectius sobre l’actuació d’aquells músics. L’atmosfera va permetre que el meu cap deambulés, com en poques ocasions, en un intent de buscar el sentit de les coses. I us puc assegurar que després d’aquella nit la meua vida va canviar.

Per aquest motiu la meua valoració sobre la col·lecció de discs de jazz custodiada per la Biblioteca Nacional és inevitablement subjectiva, i conté una petita reflexió sobre alguns artistes de diferents estils que privilegiaven la melodia.

Cal posar de rellevància que aquesta col·lecció ha estat possible gràcies al Sr. Marc Pantebre (Tonet de la Música), que a través del seu segell discogràfic, ha posat a disposició del públic una col·lecció de discs extraordinària i una recopilació de música jazz que fa referència a molts dels millors creadors. Aquests més de mil cinc-cents documents d'àudio i vídeo disponibles a la Biblioteca Nacional ens permeten gaudir d'un arxiu de música jazz on tothom pot trobar algun artista del seu interès.

I si sou dels que pensen que la música jazz és elitista i difícil de comprendre, m'agradaria plantejar-vos el repte d'escoltar alguns temes de diferents músics d'aquesta col·lecció com ara Chet Baker, Billie Holiday, o Ella Fitzgerald per als més romàntics. Louis Armstrong o Benny Goodman per als nostàlgics o els amants de les grans orquestres, o John Coltrane, Dizzy Gillespie o Miles Davis per als més coneixedors i atrevits. Sens dubte tothom hi podrà trobar aquella música que encara gaudeix de la capacitat d'emocionar.

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

CANNONBALL ADDERLEY (Saxo, alt)

El seu disc *Complete Live in San Francisco*, entre molts altres, constitueix un dels discs més importants de la seva carrera.

És un músic d'una sonoritat fluida, rodona i llarga, amb bones dosis de lirisme i arrelat en la música de blues, una particularitat que li va permetre d'assolir una popularitat molt important.

The Cannonball Adderley Quintet at the Lighthouse Complete Recordings
Cannonball's Sharpshooters
Them Dirty Blues

LOUIS ARMSTRONG (Trompetista i cantant)

Músic d'importància desmesurada en la música de jazz, ja que la seva influència va ser transmesa a quasi totes les generacions posteriors. Amb una forta personalitat, deixà un testimoni musical extraordinari per la seva qualitat i quantitat. Malauradament en la seva carrera utilitzà un cerimonial exageradament burlesc, fet que provocà que les seves actuacions fossin considerades pels puristes com massa frívols. És, sens dubte, el músic de jazz més important de la història.

Complete Hot Five & Hot Seven Recordings
Ella Fitzgerald, Louis Armstrong Sing George Gershwin's
Porgy & Bess
Ella & Louis
Louis Armstrong and the Good Book

CHET BAKER (Trompetista i cantant)

D'ell es digué que era el trompetista de la delicadesa i la fragilitat. Aquesta definició s'entén millor quan s'escolta algun dels temes que toca amb la trompeta i canta, és llavors quan s'estableix un diàleg molt íntim i particular, la melodia s'acaba quasi al límit del trencament amb una veu d'una textura evanescent.

Chet Baker & Crew
Chet Baker in Paris: The Complete Original Recordings
The Original Chet Baker & Gerry Mulligan Quartet
Complete Performances with The Lighthouse All Stars
The Lost Holland Concert: Featuring Dick Twardzik
Jazz at Ann Arbor

COUNT BASIE (Pianista i director)

Influït pel dinamisme musical de la ciutat de Kansas City (es coneixia com la ciutat del Jazz), l'orquestra de Count Basie va conèixer el secret de les grans formacions de jazz, arranjaments per afavorir el swing en què els diferents instruments de core s'entrecruen per augmentar la tensió tot explicant una història, els solos s'inclouen dins l'orquestració i l'enriqueixen també en l'àmbit de les tensions, tot en un discurs molt coherent i espectacular.

April in Paris

Definitive Decca Best Recordings

Definitive Columbia Best Recordings

The Kid from Red Bank: All American Rhythm section

The complete 1938-1947 Recordings

Basie plays Hefti

CLIFFORD BROWN (Trompetista i compositor)

Clifford Brown va ser un trompetista d'una sonoritat vigorosa, precisa i justa, fins i tot en les notes més difícils. Incorporà a la música de jazz llargues frases musicals molt melòdiques i d'articulació molt complexa, i ha calgut que passin molts anys perquè un altre músic o d'altres prenguin el seu relleu.

Clifford Brown & Max Roach

Clifford Brown at the Cotton Club 1956

Complete Blue Note Studio Masters

Clifford Brown plays trumpet & piano: The Complete solo rehearsals

Three Giants

DAVE BRUBECK (Pianista i compositor)

En la seva obra *Brubeck* ens mostra un interès particular per barrejar la música americana i la música europea moderna.

Per la seva formació de música clàssica treballà en els ritmes i el contrapunt, la polifonia, la fuga, el rondó... amb una destresa molt experimentada. El seu tema més conegut és *Take Five* de Paul Desmond o la composició creada per ell mateix, *Blue Rondo A la Turk*.

At Newport 1956-1959

Brubeck Plays Bernstein; plus: Jazz Impressions of Japan

In Europe: Live in Copenhagen, March 1958

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

ORNETTE COLEMAN (Saxofonista, trompetista, violinista i compositor)

Possiblement Coleman és un dels compositors més arriscats d'aquests darrers anys, la seva aparició dins l'escena del jazz va ser com la d'un elefant en una cristalleria per la seva afecció al *free jazz*.

Molt tímid i fanàtic de Charlie Parker, és molt possible que aconsegueixi triomfar en aquest món aspre i difícil de comprendre com és el del *free jazz* que per a molts, i disculpeu la irreverència, és considerat un món de cacofonies.

Belgium 1969

Live in Paris 1971

Complete Live at The Hillcrest Club

JOHN COLTRANE (Saxofonista i compositor)

John Coltrane va interferir en el món del jazz posterior al *bop* al *hard bop* i el jazz modal. D'ell es diu que és l'únic capaç d'ajustar les particularitats aparentment impossibles i que va permetre la fusió de la rebel·lió sonora amb la perfecció tècnica. La seva obra musical fonamenta el seu discurs que va del blues al *free jazz*, és a dir de les arrels a l'expressió més valenta i arriscada d'aquesta música. Construï un llenguatge personal

que desenvolupa tot al llarg de la seva vida amb una insatisfacció artística desmesurada que l'acompanyà fins la seva mort.

Blue Train

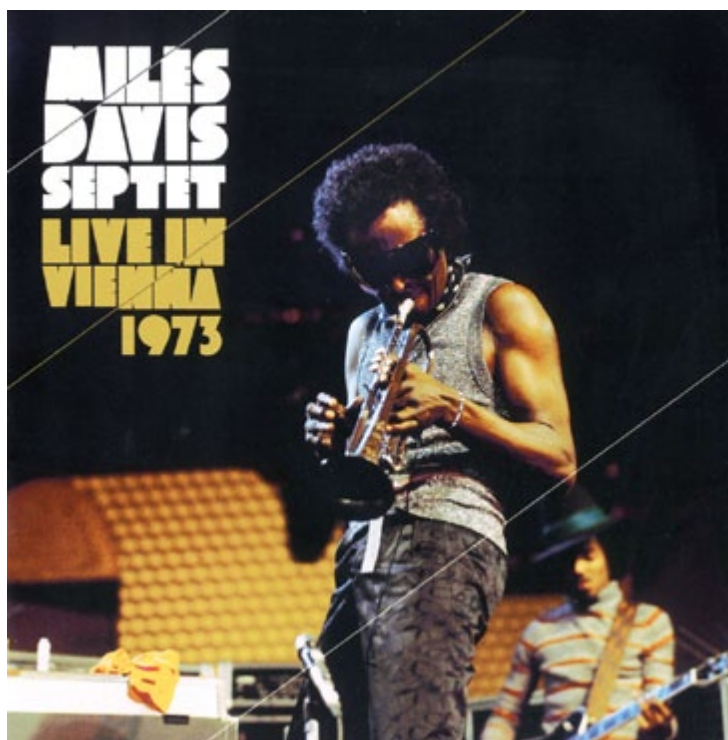
First Giant Steps

Giant Steps; plus Settin' The Pace

Lush Life

My Favorite Things

Soul Trane; plus Kent Burrell & John Coltrane

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

MILES DAVIS (Trompetista, compositor i líder de banda)

A Miles Davis li deien “el mestre del silenci, de l'al·lusió del no-dit i la nota fantasma”. Va ser un insaciable xucador de totes les modes musicals que va viure.

Possiblement una de les virtuts que desenvolupà al llarg de la seva carrera es basa en la sonoritat, única i fàcilment irreconeixible, aquesta particularitat i d'altres fan que el seu so sigui suau i vellutat, particularment en els greus, i incisiu i inquietant en els aguts, però sempre amb una càrrega poètica excepcional. Una de les particularitats d'aquest excepcional músic va ser la de reconèixer i lligar complicitats amb els que considerà que podien ser els millors companys de viatge, per aquest motiu els enregistraments de les seves obres

amb músics de molta qualitat constitueixen un llegat ric en personalitats musicals de molt alt nivell.

Complete Birdland

Kind of Blue

European Tour 56; plus The Complete 1955 Newport Performance and a rare Birdland

Miles Ahead; plus: Blue Moods

Milestones

Porgy and Bess

Sketches of Spain

Walkin

The Bird of the Cool Trumpet: Early Miles Davis

Round About Midnight

DUKE ELLINGTON (Pianista, compositor, arranjador i director d'orquestra)

L'obra de Duke Ellington es podria resumir en una cronologia molt curta malgrat els anys transcorreguts.

1924-1939. Foren els anys amb Billy Strayhorn, un músic que li proporcionà aire fresc.

1945-1954. L'exotisme i l'impressionisme (anys de reflexió).

1955-1974. La darrera reflexió. Els anys de la síntesi, revisa, treu i afegeix tot allò que considera superflu o definitiu com a acte de maduresa de la seva vida professional.

Personalment, Duke Ellington, m'inspira metafòricament l'elegància humana, física i intel·lectual, gaudeix de la capacitat de fer possibles les seves reflexions com una extensió de la seva qualitat musical. Sembla el músic ideal en el qual es concentren diverses qualitats, fet diferencial en observar els currículums de nombrosos músics de jazz.

1967 European Tour

Back to Back: Duke Ellington and Johnny Hodges Play the Blues

Black, Brown and Beige

Complete Columbia & RCA Victor sessions With Ben Webster featuring Jimmy Blanton

Duke Ellington 4tet/5tet/7tet : Featuring Paul Gonsalves & Clark Terry : The 1956-58 Small group recordings

Mood indigno songbook

The complete Ellington indigos

A drum is a woman

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

ELLA FITZGERALD (Cantant)

Possiblement (és una opinió personal) és la millor cantant de jazz de la història, evidentment que aquesta afirmació és segons el meu gust personal. Aquest argument es fonamenta en la prestància per comunicar el seu art de cantar, el timbre de la seva veu, fresc i encisador. Va ser una cantant valenta i agosarada que va demostrar en qualsevol registre vocal el seu art. Aquesta maduresa construïda amb els anys li va permetre fer una carrera que abraça diferents estils musicals.

Ella in Berlin (Possiblement amb la millor versió del conegut *Mack the Knife*)

1951-1952 Decca Recordings

Ella Fitzgerald, Louis Armstrong sing George Gershwin's Porgy & Bess

At the Opera House

Complete 1940 NBC Broadcast

Ella and Louis

Ella Fitzgerald sings the Cole Porter Song Book

Ella Fitzgerald sings the Duke Ellington Song Book

DIZZIE GILLESPIE (Trompetista, cantant, arranjador i director d'orquestra)

Va ser, sense cap dubte, el millor trompetista després de Louis Armstrong, i com Armstrong, li agradava tocar de manera espectacular i en ocasions fent una mica el pallaso (amb la trompeta doblegada).

Aportà innovacions i arranjaments provinents o inspirats en el *bebop*, i seguint una mica les línies marcades per Cab Calloway i Fats Waller, aconseguí tots els incondicionals i neòfits d'aquesta música.

Al llarg de la seva carrera cultivà una tècnica pròpia fonamentada en la velocitat i la seva particular (còmica) manera de tocar li ocasionà alguns problemes amb exclusions de projectes interessants, sobretot entre els anys 35 i 40 del segle passat. Malgrat aquests handicaps circumstancials continuà la seva carrera amb el convenciment que proporcionava la feina ben feta.

Complete Trumpet Kings Battle

Gillespiana

Live in Paris & Copenhagen 1974

Algo bueno: The Complete Bluebird/Musicraft Recordings & The Pleyel Concert

The Very Best of Dizzie Gillespie

BENNY GOODMAN (Clarinetista, saxofonista i director d'orquestra)

La sonoritat de la seva orquestra creà escola entre les formacions com la dels germans Dorsey, Artie Shaw o Glen Miller.

L'accentuació cap al swing en els solos i els riffs¹, varen ser els ingredients que li permeteren seduir al gran públic així com a nombrosos aficionats al ball.

També s'endinsà en la música clàssica executant principalment temes de Mozart i Bartok.

També incloïa en la seva formació a cantants de gran prestància escènica, forta personalitat i elegància vocal i física com Marta Tilson, Peggy Lee i en molt poques ocasions a Ella Fitzgerald, entre moltes altres.

Benny Goodman & Orquestra

Complete Legendary 1938 Carnegie Hall Concert

Complete RCA Victor Small group master takes

The Sound of Music

Live at Basin Street East

¹ Frases musicals curtes que es repeteixen diverses vegades i que poden ser modificades lleugerament. Les utilitzava com a melodia o *background* d'acompanyament.

DEXTER GORDON (Saxofonista i compositor)

A Dexter Gordon se'l reconeix fàcilment per la seva sonoritat potent i càlida, amb efectes harmònics i altes dosis de swing.

Està considerat per tothom com el primer saxofonista tenor *bopper*, fet que el conduí a solidificar la seva carrera i assolir el títol d'un dels principals saxofonistes post bop. El mateix John Coltrane reconegué la influència de Dexter Gordon.

Dexter Blows Hot and Cool

Live at "The Amsterdam Paradiso"

The Complete Hamburg Concert 1974

The Complete Savoy & Dial Masters Takes

En formació de Quartet: *Complete Kenny Drew & Carl Perkins Sessions*

COLEMAN HAWKINS (Saxofonista)

Conegut també com "The Bean"

Tenir com a company d'orquestra un músic com Louis Armstrong, sens dubte el va impregnar de particularitats i astúcies que el gran mestre utilitzava, malgrat que algunes no eren massa desitjables.

S'identificà en cos i ànima amb els músics del *bebop* i gràcies als seus estudis musicals molt rigorosos pogué accedir sense cap dificultat a espais musicals molt difícils i complexos.

És un narrador incomparable de balades com per exemple *Body and Soul*, que enregistrà l'any 1939, fet que provocà que aquest disc fos un dels més venuts de la història del jazz i que tothom coincideix en considerar-lo com una obra mestra.

Body and Soul: The Complete Victor Recordings 1939 - 1965 Master Takes

Coleman Hawkins Encounters Ben Webster: The Complete Session

The 1959 - 60 Studio Quartets: Coleman Hawkins with the Red Garland Trio; Plus: At Ease With Coleman Hawkins

The High and Mighty Hawk

The Stanley Dance Sessions: Coleman Hawkins

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

BILLIE HOLIDAY (Cantant)

Coneguda també com "Lady Day"

Disposat a confessar intimitats, he de dir que musicalment el meu cor està dividit en dues parts, l'una pertany a Ella Fitzgerald i l'altra a Billie Holiday, però possiblement, millor dit, sens dubte, aquesta darrera meitat és un xic més gran que l'altra, i és que a vegades l'emoció domina sobre la raó i us explico els meus motius.

Quant totes les cantants de jazz s'esforçaven per executar de manera magistral qualsevol tema de la manera més "professional" possible, aparegué la SENYORA Billie Holiday i sorprengué tot el personal per la seva sensualitat, expressivitat i a vegades, segons el tema que cantava, per la seva força dura, com un cop de puny al ventre. Aquesta va ser la seva mostra de "professionalitat" en la que els sentiments ultrapassaven la tècnica.

Com una fada, gaudia de la màgia de transformar amb la seva veu qualsevol tema en benefici de les atmosferes que volia construir i transmetre, emocionava, baixava a les profunditats més dures i fosques o s'enlairava cap a llums de colors tan bonics, fràgils i efímers com l'arc de Sant Martí.

Els anys van afeblir la seva veu, però ho compensà amb la creació de l'instant d'alta intensitat, amb accents de drama i un lirisme fonamentats en l'autenticitat i la sinceritat experimentades al llarg de la seva vida.

Aquesta sinceritat cruel enfronta a qui l'escolta a una realitat allunyada de qualsevol decorat de cartró pedra, molt habitual en el món de la música.

Us proposo el repte d'escoltar el tema *The Strange Fruit* basat en un fet real amb la lletra del poeta Lewis Allan, magistral pel seu contingut social, però sobretot per l'expressivitat amb què Billy Holliday el canta.

Ballads for Lovers (En aquest disc hi ha *Strange Fruit*)

Billie Holliday sings Billie Holliday Song Book

Billie Holliday sings Great American Song Book

Complete Columbia Golden Years Recordings

Complete Original American Commodore Recordings

Complete Original American DECCA Recordings

Lady in Satin

Lady Sings The Blues

The Ben Wester & Harry Edison Sessions

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

JAYJAY JOHNSON (Trombonista, líder de banda, compositor)

Sens dubte és el primer trombonista dels anys *bebop*.

Si en música de jazz s'ha utilitzat la paraula *vellut*, sempre ha fet referència a la sonoritat que alguns músics aconsegueixen amb el seu instrument. Doncs J. J. Johnson va ser protagonista d'alguns solos que les generacions futures no han deixat d'imitar.

Gaudia d'una entonació perfecta i construïa les frases musicals de manera excel·lent i la seva entonació en les notes greus el van convertir en un líder indiscutible d'aquest instrument.

An afternoon at Birdland

J. J. Johnson Plays Mack the Knife and other Kurt Weill songs; plus: Trombone and Voices

Savoy, Prestige, Sensation: Complete Early Master Takes

1958 European Tour

Jai & Kai

CHARLES MINGUS (Contra baixista, pianista, compositor i director d'orquestra)

Conegut en els cercles professionals com "The angry man of jazz".

El geni Mingus es caracteritza com un músic d'una energia orientada cap a les seves qualitats de compositor i arranjador. La manera com tocava el contrabaix convertia les seves actuacions en directe en un espectacle particular ja que l'atacava amb duresa extrema i al mateix temps l'acaronava amb una suavitat dolça carregada de tendresa i delicadesa.

A part de músic també es mostrà un xic agitador social, ja que es va permetre el luxe de ser molt crític en l'àmbit social, amb un governador racista d'Arkansas, l'any 1959, al qual va dedicar-li un disc, *Fables of Fabus*, fet que li va fer guanyar l'afecte i la credibilitat principalment de la gent de color.

Blues & Roots

East Coasting by Charles Mingus

Pithecanthropus Erectus; The Clown

The Complete 1961 - 1962 Birdland Broadcast

Legendary Trios

WES MONTGOMERY (Guitarrista)

Va ser qui va desenvolupar una tècnica personal molt complexa que li va permetre gaudir d'un to d'una pureza mai escoltada. Melòdicament Wes gaudia d'un equilibri i una velocitat domesticada amb molt d'esforç. En els temes de swing no podia evitar de construir frases d'un lirisme extraordinari. Avui dia, el seu estil amb la guitarra ha estat i és encara l'aprenentatge obligatori de qualsevol guitarrista.

A Good Git-together: Wes Montgomery All-Stars

Complete Recording with Lionel Hampton

The Montgomery Brothers

Wes Montgomery & the Billy Taylor Trio

Wes Montgomery Cannonball Adderley & The Poll Winners

Wes Montgomery Quartet : Live in Belgium 1965

GERRY MULLIGAN (Saxo baríton, soprano, pianista, compositor i arranador)

També conegut com "Jeru"

Gerry Mulligan és un instrumentista molt treballador, bon arranador i a qui li agrada compartir i convidar els amics als seus treballs d'enregistraments o en actuacions en directe, possiblement per aquest motiu gairebé en tots els seus millors discs hi participen Chet Baker, Stan Getz, Louis Bellson, Oscar Peterson, o Bob Brookmeyer, entre d'altres.

És un music generós en solos d'una lògica contundent, en moltes ocasions en escoltar-lo sembla que el temps s'aturi i la durada de les seves intervencions no semblen perllongar-se en el temps.

Rare and unissued 1955-1956 Broadcast

Complete 1950/52 Prestige Studio Records

Concert Jazz band: Live at the Olympia (Paris 1960)

Gerry Mulligan Meets Ben Webster

Gerry Mulligan Meets Johnny Hodges

Mulligan Meets Monk

Gerry Mulligan Art Farmer Quartet: Complete at Newport 1958

CHARLIE PARKER (Saxo alto i compositor)

Sota l'àlies de "Bird" o "Yard Bird" Charlie Parker és el més gran solista de saxo alto, i per a molts l'improvisador més important i gran de tota la història del jazz.

Hereu del blues de Kansas City, gaudia d'una capacitat inventiva que el desvinculava dels seus antecessors.

Un dels seus secrets consistia a suggerir notes sense tocar-les, fet que permetia i permet de gaudir d'un swing viu i net.

A causa dels problemes psicològics es convertí en un músic endimoniat, marginal i maleït, del qual molts fugien.

Blue Bird

Blue Bird: Legendary Savoy Sessions

Complete Bird in Sweden

Complete Jazz at the Massey Hall

Complete Live at Café Society

Complete Savoy and Dial Sessions

Complete Savoy Live Recording

The Complete Carnegie Hall Performances

Ornithology

ART PEPPER (Saxofonista alto, tenor i clarinetista)

Format sota l'atenta mirada de Benny Carter és un dels màxims representants estilistes d'aquest instrument. És capaç d'enfrontar-se als tempos més vius de les balades amb un lirisme molt personalitzat.

És un music que gaudeix de la particularitat i la capacitat de trasbalsar qui l'escolta per l'emoció que transmet amb una sinceritat sense dubte.

Complete Lighthouse Sessions

Art Pepper Meets The Rhythm Section; Marty Paich Quartet Featuring Art Pepper

Complete 1947-1951 Small Group Studio Recordings

Complete Discovery-Savoy Master Takes

The 1975 Garden State Jam Sessions

OSCAR PETERSON (Pianista, organista, cantant i compositor)

Conegut en els cercles íntims com OP

És un dels mestres inevitables dels teclats, no obstant això, personalment no m'agrada gaire quan toca amb una velocitat que gairebé no deixa escoltar totes les

notes. Evidentment és una opinió personal que no desmereix en absolut la seva vàlua en àmbits com el seu jazz, de confecció clàssica, la subtilitat, l'harmonia o la sonoritat que obté del piano.

És un músic que impressiona i amb molts seguidors incondicionals, malgrat que a molts els molesta que utilitzi arguments musicals en ocasions massa repetitius.

Complete Master Takes at the London House

Complete Norman Granz Sessions

Complete Tokyo Concert 1964

En formació de trio:

The Complete Cole Porter Songbooks

The Oscar Peterson Trio Meets Coleman Hawkins : Live in Hannover 1967

DJANGO REINHARDT (Guitarrista, compositor i director d'orquestra)

L'àlies de Django en idioma romaní vol dir "despert"

La música de Django Reinhardt és el resultat de la fusió de la música zíngara i el jazz, les dues expressions musicals originades en marginalitats socials i culturals.

Va ser un dels pocs que va créixer musicalment amb una tècnica totalment autodidacta i única perquè tenia la mà esquerra mutilada. Gaudia d'un sentit natural del swing, i sense escriure les notes de les seves composicions i en prova d'una memòria poc habitual, feia les seves composicions i les recordava per sempre.

Juntament amb Charlie Christian van ser els que van fer descobrir la guitarra i les seves possibilitats a les generacions futures.

At his Best Sweet & Lowdown

Django Reinhardt in solitaire

Plays the music of Cole Porter and Jerome Kern

Plays the music of George Gershwin & Duke Ellington

Genius of Improvisation

The very Best of Django Reinhardt

ART TATUM (Pianista)

També conegut com "God"

Art Tatum és un pianista molt particular ja que va aparèixer en el moment en què el swing es constitueix com el present i el futur d'estils camperols procedents de la Nova Orleans rural o de la Chicago industrial.

Amb la virtuositat de la seva personalitat i intel·ligència i amb les seves mans construïa "rams de flors" musicals, que amb tots els colors i les olors més exòtics captivava tothom qui l'escoltava i l'escolta.

Una nit, en un important club de Nova York i amb motiu de l'actuació de Fats Waller, Art Tatum entrà acompanyat d'altres músics. Tan bon punt va veure entrar Fats Waller s'aixecà de la cadira i va dir "Jo toco el piano, però aquesta nit Déu en persona està entre nosaltres".

Art Tatum & Roy Eldridge Quartet

The Art Tatum & Ben Webster Quartet

The Legendary 1955 Sessions

The Album

Art Tatum Trio : The Legendary 1956 Session

(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

SARAH VAUGHAN (Cantant i pianista)

Anomenada també "Sassy" i "The Divine One"

La Divina s'inicià al jazz amb motiu d'un concurs al barri d'Harlem de Nova York, més concretament a l'Apollo Theater d'Harlem adreçat als músics i cantants amateurs (com Ella Fitzgerald). Amb la interpretació del famós *Body and Soul* aconseguí un premi de deu dòlars, i una xerrada amb Ella Fitzgerald i el seu consell professional.

Sarah Vaughan gaudeix d'un control de gorja extraordinari capaç de modular el volum i la sonoritat amb efectes de sordina inclosos, aquests aparents petits detalls fan que sigui una de les cantants que improvisa en l'àmbit del *bebop* amb una execució gairebé perfecta.

Complete Musicraft Masters Takes

Complete Recordings with Clifford Brown

Live in Tokyo

Sarah Vaughan Featuring Clifford Brown; plus: In the Land of Hi-Fi Featuring "Cannonball Adderley"

Sarah Vaughan & Her Trio : Live in Belgrade

BEN WEBSTER (Saxofonista tenor)

Conegut també per "The Frog"

Com tots els músics influenciats pel middle jazz, Ben Webster és un incondicional de la melodia. És capaç de fer que la suavitat i la tendresa envaeixin qui l'escolta, però també tornar-se violent i ràpid. Un altre saxofonista important, Archie Shepp, va ser un dels que va rebre la seva influència i la reivindicà.

Ben Webster Art Tatum Quartet

Ben Webster Meets Oscar Peterson: The Legendary Sessions

Complete 1943-1951 Small Group Recordings

Complete 1953 Leader Studio Sessions

The Quintet Studio Sessions

LESTER YOUNG (Saxofonista, clarinetista i compositor)

També conegut com "Prez" o "Pres"

L'estil de Lester Young és totalment diferent dels músics de l'escola de saxos tenors dels anys trenta, amb Coleman Hawkins com a màxim exponent. Diuen que és el músic capaç de resumir en una sola bufada al seu saxo, cinquanta anys d'una música orientada cap al desig i la passió. La seva influència arribà fins a músics com Zoot Sims, Al Cohn o Lee Konitz, entre d'altres.

From Spirituals to Swing: Complete Legendary 1938 - 1939 Carnegie Hall Concerts

Jazz Manhattan

Jazz for Readers: Vol 1

Josep Maria Ubach

La realitat d'un somni: 50è aniversari Pas de la Casa Grau Roig 1957-2007 = la realidad de un sueño = la réalité d'un rêve = a dream come true

Andorra : GrandValira-SAETDE, DL 2013

203 p. : il. ; 25 cm

ISBN: 978-99920-1-992-4

DL: AND.604-2013

Entr. pral.(s):

1. RIBAS COMAS, Miquel

Matèria(s):

1. Esquí - Andorra - Història
2. Estacions d'esquí - Andorra

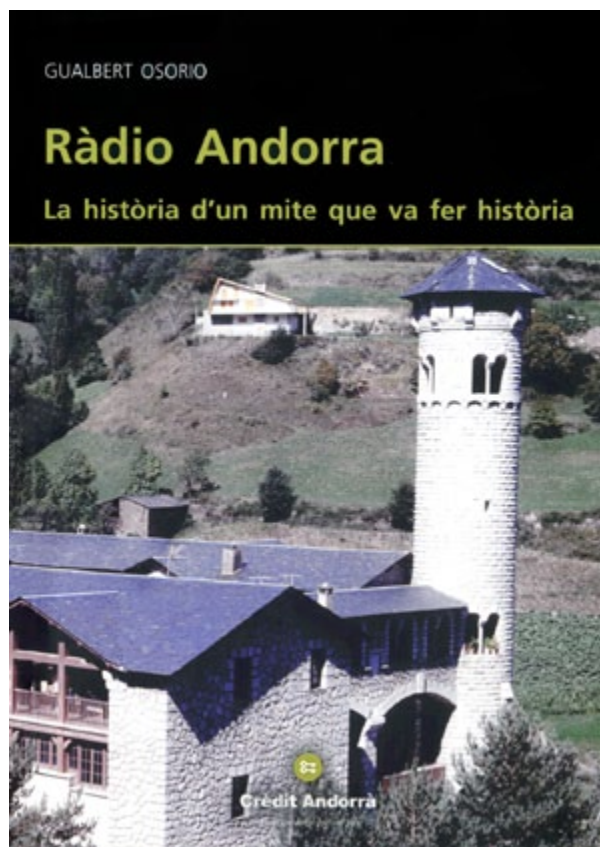
Entr. sec.(s):

1. PEDROSA, Encarna, trad.
2. MENÉNDEZ, Àlvar, fot.

Llibre promocional de l'estació d'esquí amb molta fotografia i una breu introducció històrica.

L'autor ha fet una certa recerca documental i bibliogràfica però no se'l pot considerar un llibre d'investigació. D'arxius s'ha quasi limitat al de Francesc Viladomat, fundador de l'estació. La bibliografia és pobra i es descuida obres importants que li haurien proporcionat informació sobre la història del poble del Pas de la Casa i del port d'Envalira que ara s'hi troben a faltar. En canvi, algunes anècdotes sobre solucions tècniques i legals dels primers temps són força pintoresques.

Les fotografies tenen el seu corresponent text explicatiu al peu i s'hi poden reconèixer els protagonistes de la història de l'esquí andorrà.

Ràdio Andorra : la història d'un mite que va fer història

Andorra : Crèdit Andorrà, DL 2013

71 p., [8] p. : il. ; 24 cm

ISBN: 978-99920-60-52-0

DL: L.1331-2013

Entr. pral.(s):

1. OSORIO ACHURRA, Gualbert

Matèria(es):

1. Radiodifusió - Andorra - Història
2. Ràdio-Andorra

Entr. sec.(s):

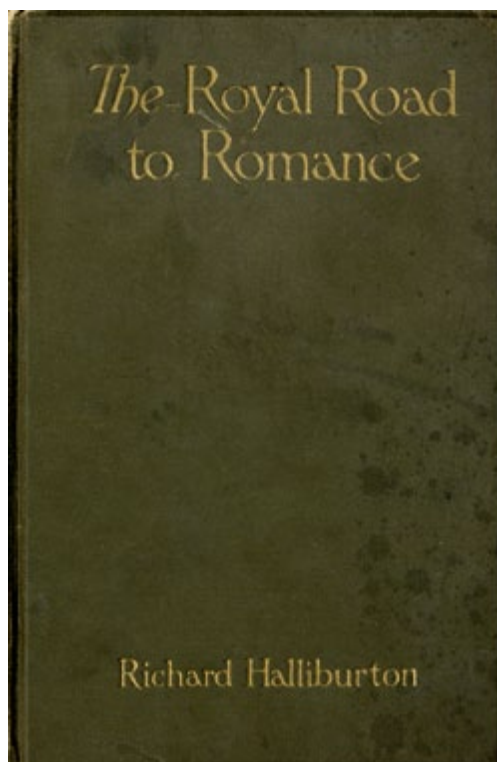
1. MASSA, Joan, pròl.
2. MARQUÉS, Nemesi, pròl.
3. Crèdit Andorrà (Andorra)

L'autor, periodista i tècnic de ràdio, fa un repàs documentat de la història de Ràdio Andorra des dels orígens fins als nostres dies aconseguint una narració seguida de tot el continu històric. En ella descriu les dificultats que va patir i sobretot la lluita d'interessos polítics i militars de què va ser objecte per part dels estats europeus propers atès el seu interès estratègic en temps de guerres i dictadures.

No s'hi troben resums, esquemes o gràfics que permetrien un segon nivell de lectura i ajudarien el lector a situar-se dins el garbuix de noms, dates i fets. Només el pròleg de Nemesi Marquès i Joan Massa aporta una visió de síntesi forçosament limitada a la seva condició de pròleg. Tampoc hi ha índexs alfabètics ni bibliografia.

Esmenta més d'un cop dins el text la recent obra de Sylvain Athiel sobre el mateix tema i alguns articles d'altres autors en nota al peu de pàgina, però no sabem quins altres llibres i arxius ha consultat.

Té mancances que un editor professional hauria pogut resoldre, però un cop més ens trobem davant d'una institució que fa una lloable tasca de difusió literària però que no compta amb els professionals del sector.

The royal road to romance

Indianapolis ; New York : Bobbs Merrill Company, cop. 1925

399 p. : fot. ; 24 cm

Entr. pral.(s):

1. HALLIBURTON, Richard

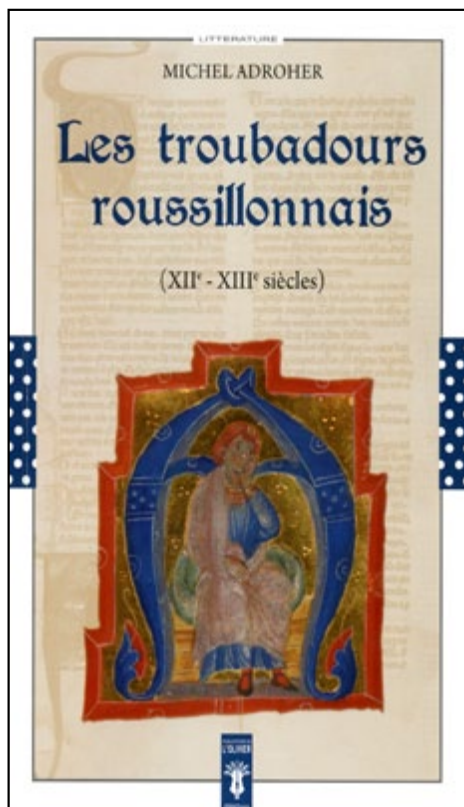
Matèria(es):

1. Viatgers - Relats personals - S. XX
2. Viatges al voltant del món

En narracions independents l'autor explica les anècdotes i records dels seus viatges per llocs exòtics d'Àsia i Europa, entre els quals Andorra, on devia venir entre el final de la Primera Guerra Mundial i el 1925, any de la publicació del llibre.

S'esforça a donar la mateixa visió del país que tants altres intrèpids viatgers van reproduir seguint els ideals romàntics. Ens descriu Andorra com el paradís perdut enyorat per les civilitzacions avançades en què el progrés social i tecnològic havia fet perdre les formes de vida autèntiques. Valors com la senzillesa, l'austeritat, la felicitat dins la pobresa, l'honestat i una bona dosi d'ingenuïtat apareixen a les declaracions del síndic en el transcurs d'una llarga entrevista que li concedeix.

No sabem si realment s'hi va entrevistar, però en tot cas hi posa més pa que formatge. En efecte, costa de creure que el síndic proclamés que els andorrans renunciaven al progrés, es conformaven amb la seva vida pastoral i que el Consell General no tingués suficients temes a debatre per omplir les sessions programades.

Les troubadours roussillonnais (XIIe - XIIIe siècles)

Pézilla-la-Rivière (Perpignan) : Publications de l'Olivier, 2012

343 p. : 8 p. de pl. ; 24 cm

(Littérature)

ISBN: 978-2-908866-42-1

Entr. pral.(s):

1. ADROHER, Miquel

Matèria(es):

1. Literatura medieval
2. Trobadors - Rosselló
3. Literatura provençal - S. XII/XIII
4. Poesia provençal - S. XII/XIII

Entr. sec.(s):

1. BADIA, Lola, pròl.

El fenomen de l'amor cortès o *fin'amor* va desenvolupar un gènere literari propi que va ser cabdal dins la poesia europea del seu temps. Només l'obra de sis trobadors rossellonesos ha perviscut fins als nostres dies, però l'autor la considera prou representativa per figurar com a tal dins la poesia trobadoresca occitana.

Calia remuntar-se a traduccions del segle XIX per trobar versions franceses d'algunes d'aquestes poesies, que ara se'ns ofereixen amb noves traduccions més fiables, acompanyades dels textos originals occitans i, si escau, de la transcripció musical.

Adroher, que ha estat professor de francès al Liceu Comte de Foix i que actualment exerceix a la Universitat de Perpinyà, és rossellonès de naixement i de convicció, i de la seva passió per la literatura medieval en resulta aquest magnífic estudi, que ens recorda que l'occità, injustament relegat al mer caràcter residual, va ser la llengua de cultura en una gran part del món romànic medieval.

50 anys d'història i vivències

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Economia i Territori. Àrea de Conservació i Explotació de Carreteres, 2012

73 p. : fot. ; 24 cm

ISBN: 978-99920-0-651-1

Entr. pral.(s):

1. MARTÍ, Maria

Matèria(es):

1. Carreteres - Manteniment i reparació - Andorra
2. Carreteres - Projectes i construcció - Andorra
3. Andorra. Conservació i Explotació de Carreteres

Entr. sec.(s):

1. Cinquanta anys d'història i vivències
2. Andorra. Conservació i Explotació de Carreteres

Llibre commemoratiu dels 50 anys de la creació del Servei de Carreteres del Consell General, actualment assumit pel COEX -Conservació i Explotació de Carreteres- dins l'organigrama del Govern.

La història de les carreteres andorranes és prou llarga perquè ens sorprenguin fets i maneres de fer arcaïques i quasi heroïques, i a la vegada prou curta perquè molts dels seus pioners hagin pogut aportar testimoniatges de primera mà. L'obertura del port d'Envalira a l'hivern amb els primers equipaments, escassos i rudimentaris, va ser una tasca tan arriscada que difícilment ens la podem imaginar.

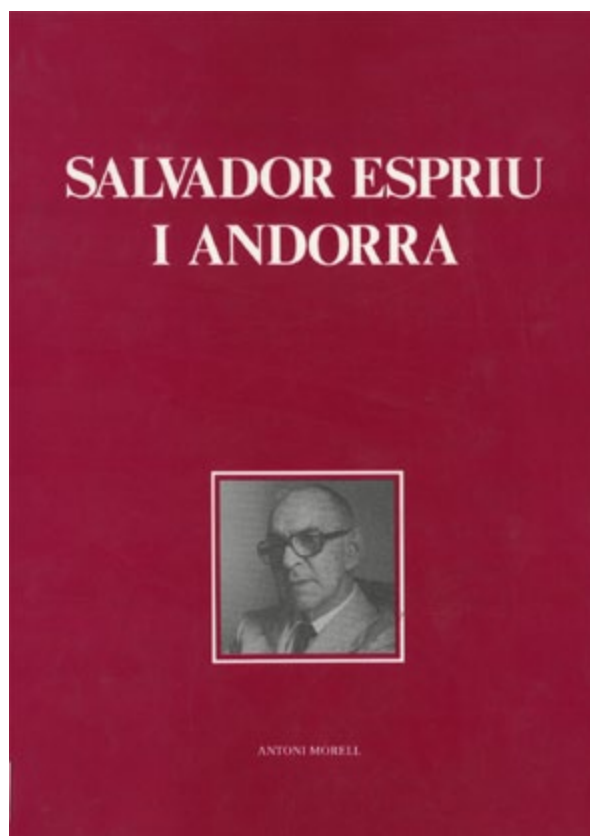
El llibre no pretén explicar la història de les carreteres sinó, amb fotografies antigues i modernes i amb les anècdotes dels treballadors, donar unes pinzellades d'un aspecte més de l'Andorra contemporània.

No obstant això, i tal com diu la introducció, el tema dona per a molt més. Esperem que serveixi de punt de partida per a una veritable obra d'investigació.

Pere Miquel Fonolleda
Llibreter

SALVADOR ESPRIU I ANDORRA

COMMEMORACIÓ DEL CENTENARI DEL NAIXEMENT DE SALVADOR ESPRIU

Sant Julià de Lòria : Banca Reig, 1986
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

Quan vaig proposar al Ministeri de Cultura, per mitjà de la Sra. Júlia Fernández, directora de la Biblioteca Nacional, la possibilitat necessària que Andorra, aquesta també, fes un homenatge explícit a Salvador Espriu, amb motiu del seu centenari, m'amararen dues o tres certeses. O, potser, quatre...

[ESPRIU ERA] UNA PERSONA BONA,
UN INCOMMENSURABLE ESCRIPTOR, PROSISTA I POETA,
I QUE SEMPRE, SEMPRE QUE SE LI DEMANÀ MOTS
PER A ÀNDORRA, "GRATIS DATA", ELL ELS LLIURÀ.

D'entrada, pel fet -m'han dit i repetit, i deu ser cert...- que no hi havia "sous". D'acord, en principi! No hi havia diners per fer memòria -no recordar, mot que abomino- d'Espriu i Andorra.

Després, sempre mercès a les persones de la Biblioteca Nacional, la "cosa" començà a iniciar un llarg, modest i profund viatge. "*Petit à petit*", la proposta consistiria en un homenatge d'Andorra i des d'Andorra a una persona bona, un incommensurable escriptor, prosista i poeta, i que sempre, sempre que se li demanà mots per a Andorra, "gratis data", ell els lliurà. Consistiria tot plegat que un gran mestre de la història i de la crítica de la literatura catalana, molt modest, massa segons

el meu pensar, l'Àlex Broch, ens parlés del poeta, del prosista, de l'escriptor que sempre hem cregut i pensat universal. De Salvador Espriu, de *Sinera*, de l'autor de contes excepcionals com "Tereteta que baixava les escales". D'"El caminant i el Mur". Del seu amic Roselló-Pòrcel, de la seva aparent, per mi, claustrofòbica vivència vital, de... I, després, comptar amb la veu d'un dels poetes -pocs- que tenim a Andorra, el Manel Gibert. I, amb quatre mots meus relatius a la presència pública de Salvador Espriu -sempre per escrit, excepte un cop a Andorra, que segons deia estimava reverencialment.

Esgotades gairebé, i, després de nombroses temptatives, "Deo volente", avui som aquí! I aquella proposta va ser recollida excepcionalment -gràcies, Sr. ministre-pel Ministeri de Cultura, i també, gràcies, Sra. cònsol del Comú d'Andorra la Vella, després i, de manera excepcional, pel Consell General; gràcies, Srs. síndics. Què pensaria Espriu que parléssim d'ell -poeta universal- en un vestíbul d'un parlament, també, en principi universal, malgrat els qui, a vegades, ens confonen amb Gibraltar?

Vaig tustar a la porta d'Andorra i, amb diners o no, d'una manera o d'altra la porta s'ha obert. I per això, som aquí, amigues i amics, aquest vespre, repeteixo.

Com es va obrir, també, un cop tustada, la porta d'Assurances l'Estrella, xaflà passeig de Gràcia-Aragó, una porta alta, massissa, on m'esperava el senyor Salvador Espriu. Eren els anys 70 del segle passat. M'obrí, després d'uns segons d'espera, un senyor de parla castellana -no en recordo el nom, quin greu que em sap!-, li vaig lliurar la meva targeta de secretari de Sindicatura del Principat d'Andorra. Em refugià o em protegí, mai no ho he sabut, en un petit despatx, auster, donava al passeig de Gràcia, i vaig esperar, cal dir que una mica nerviós, però concentrat. Passà una estona, no més llarga que uns deu minuts de la lenta minuteria -així m'ho semblava- del meu rellotge. De cop i volta, aparegué un senyor no gaire alt d'alçària, vestit de negre de cap a peus. Corbata inclosa, excepte la camisa blanca. Impol·lut i exquisit. Netíssim. Ulls vivíssims, ratlla finíssima com somriure receptiu, i uns pàmpols a dreta i a esquerra, com orelles cobrint-se d'aïres i de vents. De sons, certament, també.

APAREGUÉ UN SENYOR NO GAIRE ALT D'ALÇÀRIA,
VESTIT DE NEGRE DE CAP A PEUS. CORBATA INCLOSA,
EXCEPTE LA CAMISA BLANCA. IMPOL·LUT I EXQUISIT.
NETÍSSIM. ULLS VIVÍSSIMS, RATLLA FINÍSSIMA
COM SOMRIURE RECEPTIU [...].

D'una afabilitat extrema. Tot ulls i tot oïda. Espriu. Havia tustat jo a la porta de passeig de Gràcia-Aragó, i s'havia no entreobert, sinó obert totalment com ell em deia: "Sr. Morell, per Andorra el que sigui!". Assimilats els temps d'una banda i d'altra, s'obrí la porta de la casa familiar, als jardinetes de Gràcia, a l'inici del que se'n deia el "carrer Salmerón". Em sembla que passeig de Gràcia, 118. Allà començà, ell mateix ho diu, la presència pública d'Andorra, d'Espriu, col·laborant incansablement en tot el que li demanàvem, i jo d'una manera personal.

Vejam, i de manera ràpida!

L'Antoni Ubach i jo mateix li vam sol·licitar una entrada escrita a l'àlbum de Jean Dieuzaide (25 fotografies de l'Andorra de feia 30 anys). I va col·laborar moltíssim, el seu germà, el Dr. Josep Espriu, del qual, després, tornarem a parlar. Només a tall d'exemple vull repetir algun dels seus mots, en aquest vestíbul del nostre Consell General:

"Andorra, de toponímia antiquíssima. Andorra, "la dels ports o passos per on bufa el vent". Andorra, "el més alt país del ferro". Andorra, estable en les seves institucions, gelosa de la seva secular independència, Estat sobirà que en tantes coses fonamentals ens allibera. Ens emmirallem en el seu passat, envegem l'empenta del seu progrés, ens meravellem davant la seva incalculable, múltiple, civilitzada bellesa."

Continuà, jo diria que s'afermà moltíssim -cartes, targetons..., lletra minúscula, neta, mil·limètrica gairebé-, amb mi i amb els síndics, i després amb el primer cap de Govern d'Andorra, una relació de contacte, epistolar, també de presències. Abans, amb la carta a Meritxell!

I sempre aquella mena de lletania: "No es deixin perdre Andorra, sobretot. Vostè sap que jo això de l'Església..., però el coprincipat és sagrat."

"Fumi, fumi" (jo aleshores era un viciós empedreït...), que m'agrada l'olor del tabac", em repetia. Als jardinetes, després, molt després, compartírem ell i jo alguna cigarreta.

Després del pròleg a les *Set Lletanies*, volgué escriure també uns mots per a la presentació de la novel·la, a Barcelona, i que llegí, em sembla, o l'Ignasi Riera, o l'Antón Carrera, a la desapareguda llibreria Ona de la Gran Via de Barcelona. No es coneixen gaire i més enllà de la meva possiblement "egoista" actitud, sí que voldria assenyalar el que digué Espriu d'Andorra.

Així:

“[...] ens parla d’una Andorra d’un passat ben pròxim però ja esvanida. O soterrada i, en aquest cas, latent.” També... “la seva pàtria complexa (es refereix a Andorra, és clar!), tan enyorosa del pretèrit com en pugna amb la seva memòria, odiant i estimant al mateix temps la venerable però feixuga, tradició, fonament i empara de l’antic i noble Principat, àncora i nosa, entrebanc i refugi. Un eco molt dramàtic, en últim terme, dintre el seu propi to inconfusible, de la tan dramàtica hora que a tots ens toca viure, que tots hem d’endurar arreu del món.”

I, encara: “[...] a la nostra comuna llengua -única oficial, mai no hem d’oblidar-ho, a les indòmites i intangibles Valls...”! Així parlava Espriu, el 27 de novembre del 1981.

També, a prec personal, acceptarà de participar i ser present en un especial, editat per *La Vanguardia*, el dia 28 de desembre -els Sants Innocents!- de l’any de gràcia del 1983. L’intitularem “Andorra, casi un milagro”. Era la traducció del text anterior, i pròleg de l’àlbum de “Jean Dieuzaide”.

En els “ínterim”, a l’entorn dels anys 80 (cal dir que el diari nasqué el 1976), vaig publicar un article al periòdic *Avui* intitulat “Salvador Espriu, passaport andorrà 4274”, com de manera “simbòlica”, un xic histriònica, però amb absoluta sensibilitat, atès que per obtenir el premi Nobel, quina estafa! També, oi? -s’havia de tenir un estat al darrere, o al davant. Per això vaig “oferir” “gratis data” el meu passaport...

Ell digué: “Em complauria molt tenir la ciutadania honorària andorrana, no pas per por de res, perquè jo no haig de fugir de res perquè no he fet mai mal a ningú. Aquest seria el més gran honor que se m’ha fet mai. Juntament amb una meravellosa carta de Jorge Guillén, que s’acaba de morir.”

Ja sabem que Andorra és i, gairebé sempre, ha estat silenci, si no l’empenyen. Els anys 80, més enllà del “tam-tam” mediàtic, res de res. I era legal certament, la meva proposta.

L’any 1986, Banca Reig publicà *Salvador Espriu i Andorra*, amb selecció de textos, introducció i epíleg meus, però sempre amb la benevolència de la família Reig, i també amb l’aquiescència del doctor Espriu, germà del mestre Salvador, on donàvem a llum algunes de les seves cartes manuscrites, targetons adreçats o a mi o al

cap de Govern del qual jo havia estat secretari d’Estat, i comentaris meus. El pròleg era del Dr. Josep Espriu i Castelló, el seu germà, signat a Barcelona, el novembre del 1986.

Avui, aquesta nit, en aquest vestíbul, embolcallats per algunes de les escultures del mestre Manel Cusachs creant de nou mots d’*El caminant i el mur*, cedides “*gratia et amore*” per particulars, en aquest sagrat vestíbul per a mi, rememorant la vella i única porteta de la nostra icona, la vella Casa de la Vall, i tot just a tocar, tot potser olorant el nostre espai, vull tustar i entrar dins d’una gran persona i escriptor universal, que tant i tant estimà, respectà i, de manera repetitiva, el que jo també diria, “vella, trista i dissortada pàtria”.

Andorra també? Gràcies!

Antoni Morell

LA CREMADA DE FALLES DE SANT JOAN D'ANDORRA LA VELLA

FESTA D'INTERÈS CULTURAL.
INCLOSA AL CATÀLEG DE PATRIMONI CULTURAL COM A BÉ IMMATERIAL DEL PRINCIPAT D'ANDORRA

La recentment creada Associació Fallaires d'Andorra la Vella hem redactat aquest estudi històric sobre les Falles de Sant Joan d'Andorra la Vella, amb la finalitat de donar a conèixer aquesta tradició pirinenca. Per fer-lo, hem tingut el suport de diverses entrevistes realitzades durant l'any 2011. Les citacions que hi ha al llarg d'aquesta presentació pertanyen al document gràfic d'aquestes entrevistes.

Hem fet un treball de recerca dividit en quatre parts en què expliquem què són les falles, la seva història, les vivències viscudes durant tots aquests anys i les expectatives de futur que té l'associació.

Què són les falles?

Què és la cremada de falles?

Es tracta d'una tradició popular en què els participants fan una falla, l'encenen, l'agiten i la fan giravoltar vertiginosament fins que creen grans boles de foc. La cremada de falles s'inicia la nit de Sant Joan amb el ritual dels joves de 16 anys, que passen a cremar amb foc, i finalitza amb l'encesa de la foguera amb les mateixes falles.

Volem fer-vos partícips dels fets rellevants a l'entorn de les falles en el transcurs del temps fins avui en dia. També us volem fer arribar tota la informació necessària per

(Fotografia : Comú d'Andorra la Vella)

(Fotografia : Xavi Burgos)

(Fotografia : Santi Sanchez)

poder fer una avaluació personalitzada del que representen i han representat les falles al Principat d'Andorra.

“[...] S’havia perdut i en vam parlar amb en Fidel i vam pensar que valdria la pena tornar-ho a engegar. Va ser amb ell amb qui es va tornar a engegar [...]” (Pere Canturri Montanya).

Què és una falla tradicional?

Segons la definició de la Sra. Rosalia Pantebre Trasfí, en l’obra *El parlar d’Andorra*, una falla és un “tronc llarg i prim, recte (aproximadament d’un metre i mig per la falla gran) en una extremitat del qual s’hi enfilaven requadres de pela de beç assecada, que podien tenir més d’un pam per les falles grosses o la meitat per les petites; aquestes peles s’enfilaven en el tronc des del cap doble cap al prim, on quedaven aturades pel principi d’un branquilló a tall de ganxo, que les fixava a la part alta del tronc i n’ocupaven dos pams (Anyós, referència d’un home nascut l’any 1911)”.

Altres persones han definit les falles d’Andorra, com ara Joan Amades a l’obra *el Costumari català*; també Violant i Simorra... I darrerament podem consultar el llibre *Remeis i plantes d’ús tradicional del Pirineu*, de Manel Niell, on els seus informadors d’entre 65 i 90 anys en el recull etnobotànic fan diverses descripcions del que és per a ells una falla.

“[...] Cadascú, amb el seu ganivet, feia una incisió al llarg i feia la volta de l’arbre i com més gran era la fulla, millor. Havies de mirar les branques, que no hi hagués tanys... Es posava a assecar tres o quatre dies i ja les començaves a enfil... S’enfilaven en una branca de boix verda que, a baix, fes una mica de ganxo [...]” (Pere Canturri Montanya)

Com és la falla actual?

A l’inici de la recuperació, del 1987 al 1989, la recerca de l’escorça, el muntatge i la cremada es van fer amb falles tradicionals.

La recuperació va estar a un pas de no assolir-se pel fet que el rastre que deixava la crema de la falla tradicional embrutava el terra i podia provocar una cremadissa durant el recorregut.

El grup de fallaires vam adoptar llavors diverses estratègies amb la finalitat de continuar endavant: es creà la figura dels portadors d’aigua i es canvià la cremada de lloc per no malmetre els nous paviments de la plaça del Poble i la rambla Molines.

Un tros d'escorça encesa d'una de les falles va caure al jardí de Casa Molines, sota la rambla Molines. Es va encendre foc, els portadors d'aigua ho van detectar i, saltant una altura d'entre 2 i 3 metres, van aconseguir apagar el foc. La cremada de falles va ser tot un èxit, malgrat l'ensurt. Aquest any també es va cremar el tendal de la perfumeria Lys, situat a la rambla Molines.

A causa dels fets, i com a alternativa per continuar amb aquesta tradició, l'any 1990 vam fer les falles enfilant fulles de parafina, amb metxa i botafocs. L'inconvenient era que es necessitava un mínim de tres hores per confeccionar cada una d'aquestes falles. L'efecte era semblant, però en cremar-se es despenia cera líquida que tacava el terra, les vidrieres dels comerços i a nosaltres mateixos. L'any 1991, es va canviar el fil de ferro per cadena per motius de seguretat.

L'any 1994, durant un viatge a Clermont-Ferrand (França), vam descobrir els fulls de paper reciclat del museu paperer d'aquesta ciutat. Posteriorment, vam tenir coneixement que a Capellades hi ha un museu on fabriquen paper reciclat d'aquestes mateixes característiques.

Un any més tard, el 1995, vam deixar de fer les falles amb torxes i vam passar a fer-les amb paper reciclat del Museu Paperer de Capellades. Carai, quin canvi. Es va reduir el temps de construcció a la meitat. Però això va ser el de menys, la cremada va ser un èxit, ja no vam deixar rastre de cera quan donàvem cops amb les falles a terra.

“[...] L'inconvenient que hi havia, en el moment de recuperar-ho, era que intentar, avui en dia, fer sagnar la pela del beç seria un problema i seria malmetre probablement els beços que queden pel país. I s'ha hagut de fer d'una altra manera [...]” (Pere Canturri Montanya)

Què és una falla de llum?

La major part de nosaltres tenim canalla, el grup de fallaires (nois i noies, pares i mares) volem continuar participant en la festa i, a la vegada, fer-ne partícips els nostres fills. Per això, l'any 2005 es decideix iniciar la cremada de falles dels petits, sense distinció d'edat però sense foc. L'alternativa és figurar les boles de foc amb boles de llums de colors. Actualment, el col·lectiu d'infants és d'uns 30 nens i nenes, que s'han estructurat de la manera següent:

- Infants de fins a 10 anys, imitació de la falla amb una bola de llum.

- Infants d'11 a 15 anys, imitació de la falla amb dos fulls de paper, malla, cadena i quatre llums de color, però sense poder-hi encendre foc.

Aquest fet genera una innovació de la festa sense sortir de l'essència.

Història de la festa

Els canvis en el pas del temps: del 1905 al 23 de juny del 2010

“[...] Ja ho vam trobar fet. A mida que tu t'anaves fent gran, ja havies vist els altres que ja n'havien fet i tu continuaves. Els uns plegaven i altres ho continuaven. Les falles ja les fèvom poder quinze dies abans o mes. Al sortir del col·legi, anàvem aquí als Serradells a fer les falles [...]” (Andreu Cardona Altimir)

Quan parlem de la cremada de falles dels anys 50 del segle XX, estem obligats a analitzar la cremada de falles que actualment es fa a Andorra la Vella i fer-ne una valoració tenint en compte els condicionants de la societat en cada moment. Aquest darrer any, són molts els testimonis que hem pogut recollir, com els de Cardona, Canturri, Sansa i Cuberes.

HI HAVIA UNA RIVALITAT ENTRE ELS FALLAIRES DELS GRUPS DELS DIFERENTS BARRIS. CADA GRUP DEFENSAVA QUE FEIA LES MILLORS FALLES I QUE CREMAVEN DURANT MÉS ESTONA.

Cal destacar la diferència en la funció dels nens en la cremada de falles. En un inici, en cremen els infants de 8 a 14 anys o fins a casar-se. En l'actualitat, els nens no poden cremar fins que no compleixen els 16 anys i amb el permís escrit dels pares. S'han de conformar a fer rodar boles de llum. Actualment, no hi ha edat per deixar de cremar falles.

Segons els comentaris del Sr. Andreu Cardona, hi havia una rivalitat entre els fallaires dels grups dels diferents barris. Cada grup defensava que feia les millors falles i que cremaven durant més estona. Avui en dia, aquestes rivalitats ja no existeixen. També, cal tenir en compte com s'encenia i s'encén una falla. Abans de la seva desaparició, als voltants dels anys 1950, les falles s'encenien amb el foc de la foguera de Sant Joan ja encesa. Actualment, les falles són les que encenen la foguera.

“[...] La música era de la Mas Ferrer i llavors el mateix Esteve Albert ens va adreçar al Mossèn Albert Vives de la Seu d’Urgell per fer la instrumentació. Vam fer una instrumentació així ràpid de pressa i llavors, més endavant, vam fer una instrumentació més complerta que la va fer el Mestre Roure. Amb aquesta melodia..., hi havia una lletra que es cantava que era la cançó dels fallaires que ens va donar també l’Esteve Albert [...]” (Rafel Miranda Bach)

CARLET [...] HI DESCRIU: “S’ENCENEN EN AQUESTA DIADA GRANS FOGUERES... ELS NOYS FAN LO QUE ANOMENEN FALLES... QUE ENCENEN AGITANT-LES Y VOLTANT-LES VERTIGINOSAMENT, PRENENT LA FORMA DE GRANS RODES DE FOC [...]”

La música que fem servir és la dels Fallaires d’Andorra, de la Sra. Mas Ferrer, instrumentada, en primer lloc, pel mossèn Albert Vives i posteriorment pel mestre Joan Roure, creada per ser ballada i cantada en l’homenatge del centenari al poeta Mossèn Cinto Verdaguer. L’esdeveniment es va poder materialitzar per la voluntat del Sr. Esteve Albert com a historiador i l’esbart dansaire del Comú d’Andorra la Vella, dirigit en aquell moment pel Sr. Rafael Miranda. L’adaptació per part de l’historiador Esteve Albert de l’escrit sobre les falles del poema *Canigó* va permetre’n la representació per part de l’esbart l’any 1984, amb el Sr. Rafael Miranda com a director.

El ball de fallaires es va portar a altres escenaris i en una desfilada pels carrers del barri antic l’any 1985. Es tractava de portadors de torxes enceses que feien una corrua, tal com descriu les falles el poeta mossèn Cinto Verdaguer en el poema *Canigó*.

L’any 1905, el comte Carlet va visitar Andorra amb la finalitat de redactar un recull anomenat Folk-lore andorrà, que es publicaria al *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, durant el mes de maig del 1907. En aquest text, hi descriu: “S’encenen en aquesta diada grans fogueres... Els noys fan lo que anomenen falles... que encenen agitant-les y voltant-les vertiginosament, prenent la forma de grans rodes de foc... En mig de la gatzara de grans y petits.”

Aquesta tradició perdura en el temps fins als anys 1950, segons referències orals contrastades, quan la festa cau en desús, a causa del context socioeconòmic del país en aquell moment.

L’any 1987, el Col·lectiu d’Activitats del Comú d’Andorra la Vella va recuperar la tradició de les falles. El setmanari *Informacions* se’n va fer ressò.

Entre els anys 1988 i 1992, es va celebrar la Nit de foc, festa organitzada per la Gresca Gegantera i l’Esbart Dansaire d’Andorra la Vella i en la qual els fallaires cremaven falles. L’any 1992, a part de les bruixes, hi va aparèixer la figura del Cabró. La gran aglomeració de públic a la plaça del Poble va fer que el Comú decidís canviar l’emplaçament i l’any 1993 va passar a celebrar-se al Parc Central. La Gresca Gegantera i l’Esbart Dansaire van deixar d’involucrar-se en l’organització de la festa, però sí que hi van participar.

L’any 1991 es va crear la Comissió Focs de Sant Joan. Va néixer amb l’objectiu de reafirmar la recuperació i la difusió de les falles. L’any 1992, la Comissió va demanar un Sant Joan festiu per a tot el Principat, amb la presentació de 1.145 signatures de suport lliurades al Govern d’Andorra. Únicament es va aconseguir el dia festiu a la parròquia d’Andorra la Vella per voluntat del mateix Comú.

L’any 1993 es van expandir les falles a les parròquies de Canillo, Ordino, la Massana i Encamp. L’any 1994 entren en acció els fallaires del Puial a la cremada d’Andorra la Vella. L’any 1995 es creà el Centre de la Cultura Catalana d’Andorra.

(Fotografia : Xavi Burgos)

L'any 1996 no hi va haver participació dels fallaires en els actes programats pel Departament de Cultura del Comú d'Andorra la Vella, com a motius, es van al·legar problemes de seguretat i manca d'entesa. Es va encendre una foguera i es van cremar falles al barri del Puial. Tothom va pagar la seva falla a un preu d'unes 2.000 pessetes. Hi van participar sis fallaires del Puial i deu de la resta de la parròquia. No hi va haver públic, tret d'alguns veïns del barri.

Els darrers fets van causar una desil·lusió tan gran que es va decidir aturar l'activitat de la Comissió de Focs de Sant Joan, però no sense abans fer un recull de totes les actuacions realitzades fins en aquell moment. Aquest document, del desembre del 1996, es va anomenar *Informe de gestió de la Comissió de Focs de Sant Joan*. Aquesta aturada de la Comissió de Focs de Sant Joan va ser força breu. El mes de juny de l'any 1997, la Comissió va reprendre la seva activitat. Al mateix temps, el Centre de la Cultura Catalana va donar suport logístic a una nova junta de la Comissió amb participació de totes les parròquies i tots els grups de fallaires existents al Principat. Es va iniciar conjuntament un període d'expansió i promoció per part d'aquesta nova estructura. Es van elaborar pancartes per als fanals, díptics informatius, concursos de fotografia, el premi dels quals va ser l'aparició de la foto guanyadora a la targeta de prepagament de l'STA. També cal destacar la promoció de la cremada de falles feta a les escoles, com a material didàctic, que avui encara s'utilitza.

La cremada de falles es va ampliar a les parròquies de Sant Julià de Lòria i d'Escaldes-Engordany. Es va crear la figura de fallaire major a escala nacional, així com un joc de pistes per a la recerca de l'argolla a Fontargent, a la vall d'Incles. El premi per a qui guanyés era, i encara és, un clau d'or i l'orgull de poder ser el fallaire major de tot el Principat, per a aquell any.

L'any 2003, la desestructuració de la Comissió de Focs de Sant Joan provoca la seva inactivitat, cosa que representa que els comuns es facin càrrec de les pròpies cremades de falles. A la parròquia d'Andorra la Vella, es produeix una forta decepció que podria produir una parada puntual de la festa. Però, tot al contrari, la resposta a la crida feta a darrera hora va ser molt positiva. La figura del Fallaire Major de les Valls va quedar qüestionada i, a dia d'avui, es fa únicament per als fallaires de la parròquia d'Andorra la Vella, ja que són els únics que darrerament hi participen.

L'any 2007, ens van informar per diferents mitjans que el Departament de Cultura del Govern d'Andorra estava fent contactes amb els representants dels Fallaires del Pallars i que volien iniciar un projecte conjunt per

poder ser patrimoni immaterial de la Unesco. Però, primer, calia que Andorra fes els deures i declarés les falles andorranes patrimoni d'interès cultural del Principat. El 23 de juny del 2008, la Sra. Isabel De La Parte, membre del Departament de Patrimoni Cultural del Govern, es va comprometre a seguir endavant amb el projecte.

L'any 2010, es van posar en contacte amb nosaltres uns fallaires de Llesp (Ribagorça) que estaven fent una recerca de totes les falles del Pirineu: Xavier Farré i Sergi Ricart. Van participar a tots els actes d'aquell any i vam concertar una reunió conjunta amb el Departament de Patrimoni Cultural del Govern. Els fallaires de Llesp van trobar l'argolla del Fallaire Major d'aquell any. A l'hora de dinar, van presentar les falles del Pallars per a tots nosaltres i van anar a treure escorça de bedoll per fer una falla tradicional. També van participar al taller de falles, van anar a buscar la Flama del Canigó i van assistir als actes de la Casa de la Vall. Xavi Farré va cremar amb nosaltres aquella nit.

El 23 de juny del 2010, el Govern d'Andorra va incoar l'expedient de 15 festes per incloure-les en el Catàleg de patrimoni cultural com a bé immaterial del Principat d'Andorra, entre les quals hi ha la cremada de falles de Sant Joan a Andorra la Vella. Per això, i a demanda del Departament de Patrimoni Cultural del Govern, com a obligació per donar a conèixer aquesta tradició, el 16 de juny del 2011 els fallaires d'Andorra la Vella van presentar públicament un primer estudi històric sobre les falles de Sant Joan d'Andorra la Vella.

Reconeixement de la cremada de falles: objectiu fora de les nostres fronteres

El fet que la cremada de falles de Sant Joan d'Andorra la Vella fos reconeguda va fer veure la importància d'aquesta tradició a les persones que la feien perdurar. D'aquesta manera, els fallaires vam començar a creure en la necessitat d'organitzar-nos i estructurar-nos. En una reunió de tots els membres dels fallaires, el 31 de març del 2012, es va acordar l'acta fundacional que havia de portar el nostre col·lectiu a esdevenir l'Associació Fallaires d'Andorra la Vella, el 14 de gener del 2013.

De la mateixa manera, vam continuar mantenint contacte amb la resta de fallaires dels Pirineus. Xavi Farré i Sergi Ricart ens van convidar a una trobada de fallaires dels Pirineus que es duia a terme a Isil el 26 de juny del 2010. Posteriorment, també vam assistir a les Trobades de fallaires del Pirineu del 2011, a la Pobla de Segur; i del 2012, al Pont de Suert.

FIDEL SOLSONA VA SER QUI L'ANY 1987 [...] VA ENGRESCAR UNS QUANTS AMICS A RECUPERAR AQUESTA TRADICIÓ. [...] AQUEST COL·LECTIU DE PERSONES [...] HAN ANAT PARTICIPANT EN LA RECUPERACIÓ DE LA TRADICIÓ DE CREMAR FALLES.

Arran de tots aquests contactes, el 25 de novembre del 2012, durant la segona Assemblea General de l'associació que s'estava gestant, es va aprovar oficialment de procedir a la demanda oficial al Comú d'Andorra la Vella perquè iniciés els tràmits escaients per presentar una candidatura per a una possible inscripció de les falles d'Andorra la Vella a la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la Unesco. Aquesta demanda va ser aprovada pel Consell de Comú del 24 de gener del 2013 i traslladada posteriorment al Govern d'Andorra, que és qui haurà de decidir la presentació de la candidatura que ha estat treballada, durant l'any 2013, per més de 40 municipis catalans, aragonesos, francesos i andorrans.

Vivències i difusió

Assessorat per Pere Canturri Montanya, Fidel Solsona va ser qui, l'any 1987, com a tècnic del Col·lectiu d'Activitats d'Andorra la Vella, dirigit en aquell moment per Pere Canturri Campos, va engrescar uns quants amics a recuperar aquesta tradició. Podríem parlar d'aquesta engrescada com la creació del col·lectiu de persones que, d'una manera o d'una altra, han anat participant en la recuperació de la tradició de cremar falles. Parlem de col·lectiu de persones pel fet que mai hem estat constituïts ni com a entitat ni com a associació, però que sí que hem estat organitzats d'una manera o d'una altra per persones sempre vinculades a la Gresca Gegantera d'Andorra la Vella. Tots nosaltres ens sentim partícips i responsables d'aquesta recuperació de cremar falles, com se n'han de sentir l'Esbart Dansaire d'Andorra la Vella, la Comissió de Festes del Cap del Carrer, la Comissió de Festes del Barri del Puial, la Comissió de Focs de Sant Joan, la Comissió de Festes de Santa Coloma, i com també se n'han de sentir tots els membres de la Gresca Gegantera d'Andorra la Vella. També, s'han de sentir fallaires tots els participants que d'una manera individualitzada han format part com a fallaires d'Andorra la Vella o del Principat. Crec que tots ells i molts altres són importants en la recuperació d'aquesta activitat.

Quan parlem de la recuperació de la tradició l'any 1987 o 1984 (si ens atenem al tractament donat per l'Esbart Dansaire d'Andorra la Vella en l'obra Canigó, comentat en el primer apartat de l'exposició), ens podríem aturar un moment a pensar si realment s'ha arribat a perdre mai del tot la tradició de cremar falles (el final de la recerca potser ens ho confirmarà). Pel fet que s'hagi fet rodar en algun indret del Principat ni que sigui com a fet tradicional d'alguna família en particular, ens resistim a pensar o a dir que ha estat una tradició morta.

“[...] És una data especial perquè la néta va néixer aquell dia, a la vetlla de Sant Joan del 1982. En néixer aquell dia, fèvom foc a baix i fèvom falles i tiràvem petardos. Els hi donàvem coca, els donàvem moscatell. Era un festa més aviat per a la gent del càmping [...]” (Andreu Cardona Altimir, fent referència al Càmping Valira)

“[...] Però, aquest any, la cremaré, així seguiré, per primer cop, seguiré al meu avi [...]” (Rosa Maria Sabaté Cardona)

Tot i que sí que podem afirmar que, si s'han seguit fent, ha estat fora del seu context original i sense que el poble les pogués contemplar. Justament, aquests són els dos únics condicionants indispensables per ser considerat patrimoni immaterial: haver-ne fet de manera continuada i el fet que el poble en pugui gaudir, les pugui contemplar i participar-hi. Aquesta recuperació era necessària per enfortir un del eixos de l'estructura que volem tenir a partir del dia d'avui. Un segon eix hauria de ser la recerca que hem iniciat des de l'any 2010. Cal, però, remarcar que la manca de documentació seriada ens complica força la feina. Els dos eixos restants seran la formació i la difusió. La fabricació de les falles, tant de les tradicionals com de les actuals, segueix un procediment senzill, fet que pot generar un acostament relativament fàcil a les persones interessades. Això pot beneficiar el creixement de la participació, si en fem una bona difusió i podem generar el canvi d'espectador a participant.

Durant tots aquests anys, d'ençà de la recuperació de la cremada de falles de Sant Joan d'Andorra la Vella, hem assistit a diverses trobades, fires i festes amb la finalitat de donar a conèixer aquesta tradició. Tot seguit, us en detallem les més rellevants:

A Escaldes-Engordany, els dos primers anys de la cremada en aquesta parròquia (anys 1997 i 1998), els fallaires d'Andorra la Vella hi van participar molt activament,

(Fotografia : Fidel Solsona)

com a suport, amb els fallaires escaldencs, amb l'objectiu que anessin creixent en aquesta activitat. Entre sis i vuit fallaires d'Andorra la Vella cremaven primer a Escaldes guiant-los en aquesta tradició i baixant més tard a participar a la nostra parròquia. L'any 2012, dins els actes organitzats amb motiu de la Capitalitat de la cultura catalana d'Escaldes-Engordany, vam fer la cremada de falles conjuntament entre les parròquies d'Escaldes-Engordany i d'Andorra la Vella.

L'acte, que podríem ressaltar com a simbòlic, però també de promoció, va ser la cremada d'una falla tradicional al cim del Canigó, l'any 1998. Aquest fet es va promoure quan ja s'anava a buscar la flama del Canigó en els actes promoguts per la Comissió de Focs de Sant Joan. Aquesta falla es va cremar davant de totes les persones de diverses poblacions de llengua catalana que puguen a buscar el foc al cim del Canigó.

El 10 de juliol de 1999, vam anar a cremar al poble d'Anyós. Hi vam cremar únicament falles tradicionals dins del marc de la seva Festa Major, que se celebra

per Sant Cristòfol. Es va pujar a fer aquesta crema a demanda del Sr. Àlex Molné, ja que el seu padrí sempre explicava que, a més de fer-ho per Sant Joan, a Anyós també es cremaven falles en altres moments de l'any.

L'any 2002, se'ns va convidar a cremar quatre falles tradicionals al Castell de Montsegur dins dels actes de promoció de la ruta dels càtars.

FestCat: El juliol del 2009, els fallaires d'Andorra la Vella van participar en el FestCat, escoles d'estiu de Cultura Popular de Llívia (la Cerdanya). L'objectiu d'aquestes escoles és ensenyar i voler aprendre. El fet realment important és que, tant els formadors com els alumnes, en la seva gran majoria, són educadors de centres de lleure, organitzadors i regidors d'espais culturals. Això dona una bona resposta al fet de divulgar les falles andorranes.

Sant Pol de Mar: L'any 2010, la parròquia d'Andorra la Vella es va agermanar amb el poble de Sant Pol de Mar (Maresme-Catalunya) i no podíem deixar passar l'oportunitat d'ensenyar aquesta singularitat als habitants d'aquesta vila marinera dins dels actes de la

seva Festa Major. La nostra cònsol major, Rosa Ferrer, davant la il·lusió del moment, s'hi va voler sumar com una fallaire més.

Uns mesos més tard, els fallaires d'Andorra la Vella van deixar provar la sensació de cremar falles als més atrevits d'aquesta població. Aquestes falles es van cremar a la Comella, en un cap de setmana de convivència entre els dos pobles.

Festa de la diversitat cultural (21 de maig del 2011): El que va despertar el nostre interès per participar en la Festa de la diversitat cultural, organitzada pel Departament de Participació Ciutadana del Comú d'Andorra la Vella, precisament va ser el fet de buscar motius d'unió entre diverses associacions culturals del país. Això pot beneficiar l'interès cultural mutu. Apropant la nostra cultura i sent propers nosaltres amb la seva, es va aconseguir que membres d'altres entitats hi participessin construint i fent rodar la seva falla. Aquestes persones poden ser part activa de la nostra festa més endavant.

Valls: Participar, el febrer del 2011, en la Festa de les decennals de la Candela de Valls va ser una bona divulgació per a les falles andorranes per la multitud de persones que s'hi van congregar, la professionalitat artística i la projecció exterior. Vam compartir cartell principal de la Mostra foc i diables davant de gairebé 3.000 persones. Hi vam participar una cinquantena de persones, cremant més de 70 falles. En la cremada final a la plaça, i davant de la gran quantitat de fallaires, ens vam veure obligats a distribuir-nos per tota la plaça amb una petita coreografia musicada pels timbalers de Vilabella.

En les Trobades de fallaires dels Pirineus, hi hem participat per quarta vegada: la primera, l'any 2010, va tenir lloc a Isil (Pallars Sobirà), on vam tenir l'oportunitat de conèixer tota la diversitat de les falles que es fan als Pirineus de Catalunya, així com mostrar i divulgar la nostra falla i tradició. També vam gaudir de la temàtica de les músiques a l'entorn del món de les falles. En aquesta trobada també es va parlar de treballar i promoure projectes en comú.

“[...] Es fan amb troncs de pi negre asclat, ataxat amb un pal d'avellaner. Seria la falla típica de tots els pobles de la Vall de Boí [...]” (Sergi Ricart, fallaire de Llesp)

Les falles del Pallars i de l'Alta Ribagorça o del Pirineu català difereixen en la forma, en el dia de la cremada i en la manera de fer-les cremar. Tan sols al poble de Les (Vall d'Aran) tenen la mateixa forma que les nostres, cremant-les de la mateixa manera, tant sols es diferen-

ci en la matèria (estan fetes d'escorça de cirerer). Tanmateix, el Sr. Andreu Cardona ens afirma que també s'havien fet de cirerer a Andorra.

Aquests fets ens van fer adonar de la importància de dotar les falles d'una bona posada en escena, moviments, coreografia, ordre i música són importants.

Aquests són els actes més rellevants del nostre recorregut. Durant aquests anys, hem participat també en inauguracions i cloendes d'actes esportius i culturals, com l'Andorra Ultra Trail, la Mostra folklòrica... Però pensem que per mantenir l'essència de les falles no és bo treure-les del context de la festa de Sant Joan i del Centre Històric d'Andorra la Vella. Aquest extrem quedarà establert dins de l'apartat de les expectatives de futur.

Expectatives de futur

Com podeu veure, des de la recuperació de les falles, l'any 1987, els Fallaires d'Andorra la Vella hem tingut una gran activitat. Malauradament, des de l'any 2003, la desestructuració de la Comissió Focs de Sant Joan ha deixat el col·lectiu de Fallaires sense infraestructura logística. Més endavant, l'any 2009, va aparèixer una inquietud del grup per reorganitzar el món fallaire a la parròquia, per la qual cosa, després de diverses reunions, es va adoptar la solució de crear-nos com a associació.

L'Associació Fallaires d'Andorra la Vella disposa d'uns estatuts on figuren els objectius clars de potenciar i difondre la tradició de les falles de Sant Joan d'Andorra la Vella, aprofitant el fet diferencial enfront altres falles o tradicions del Principat o foranes.

EN EL CAS DE LES FALLES D'ANDORRA LA VELLA, TENIM UN FET DIFERENCIAL: [...] NO ES BAIXEN DE LA MUNTANYA SINÓ QUE ES CREMEN EN PLE CENTRE HISTÒRIC, COSA QUE VOLEM SEGUIR POTENCIANT, ATÈS EL SEU CARÀCTER ÚNIC.

Aquesta associació ens permet sobretot obtenir una autonomia per arribar a un finançament propi i, d'aquesta manera, obtenir els elements més essencials per potenciar aquesta tradició, com ara la promoció i la difusió, el material necessari per elaborar les falles i, sobretot, tots els elements de seguretat que requereix la nostra festa. Antigament, aquestes despeses es finançaven amb el pressupost de la Festa de Sant Joan del Comú

d'Andorra la Vella. Aquesta llibertat econòmica també ens permet buscar noves formes de finançament, com ara subvencions sol·licitades a diverses administracions, recerca de patrocinadors entre entitats privades, col·laboradors...

Compromisos institucionals i propis

Després de la creació de l'Associació, el pas següent serà establir els protocols amb el Departament de Patrimoni Cultural del Govern d'Andorra per intercanviar informació sobre quins drets i quins deures tenim els Fallaires d'Andorra la Vella i també les administracions públiques envers la Declaració de Festa d'interès cultural. Patrimoni ens haurà d'assessorar sobre les accions que hem de dur a terme i com ho hem de fer. Haurem de fer un treball conjunt per promoure i difondre la tradició (pla de treball o pla de gestió), mostrant la singularitat i els fets diferencials de les Falles d'Andorra la Vella, però també la diversitat de les falles del Pirineu. Preservarem i fomentarem els fets i les condicions que ho han fet possible. Hem d'idear estratègies de suport entre ambdós parts per arribar a rebre el suport de totes les institucions, tant des del punt de vista tècnic, com logístic, com econòmic.

El tercer compromís que hem de dur a terme és assegurar el nostre relleu generacional. Ja hem treballat perquè els més petits tinguin una falla especial. L'any 2010, vam tenir per primer cop un fallaire menor, designat com el fallaire major, en la recerca de l'argolla de Fontargent, i que obté el distintiu d'un clau d'argent, a més de l'honor de liderar la cremada de falles infantils. Perquè puguin fer-se la festa més seva, hem recuperat una música que hem trobat en el *Costumari català* de Joan Amades, que, segons diu, la cantava la mainada a Andorra a l'hora de la cremada de falles. Tindrem molt en compte aquests infants perquè representen el nostre relleu generacional amb la finalitat de perpetuar aquesta celebració. L'any 2013, hem aportat una novetat a la cremada de falles que s'inicia amb el ritual dels joves de 16 anys que passen a cremar amb foc per primer cop.

Al mateix temps, els Fallaires d'Andorra la Vella vetllarem per mantenir la difusió d'aquesta tradició. Tothom ha de saber que tenim una història. En aquest cas, tenim documentació de fa més d'un segle. La nostra història, sovint, és semblant a la de Catalunya. Però, en el cas de les falles d'Andorra la Vella, tenim un fet diferencial. Les d'Andorra la Vella no es baixen de la muntanya sinó que es cremen en ple centre històric, cosa que volem seguir potenciant, atès el seu caràcter únic.

Hem de mantenir aquesta tradició, fer conèixer què és una falla, i continuar cremant-les dins el centre històric d'Andorra la Vella, perquè cal fer sentir al nostre espectador l'efecte que produeix el fet de fer giravoltar una bola de foc, dins els carrers estrets del barri antic. Potenciarem que cada any tinguem un fallaire major i un fallaire menor. Cal que redactem un decàleg de les funcions del fallaire major, inspirat en el del fallaire menor, que els més petits del grup ja han redactat.

Per continuar donant a conèixer aquesta nostra tradició, els Fallaires d'Andorra la Vella donarem suport a la recerca documental iniciada per part nostra l'any 2010 i per part d'altres tècnics per mirar de detallar i obtenir el màxim d'informació sobre la nostra història. Hem fet entrevistes a antics fallaires (les podreu veure al nostre web), com ara Andreu Cardona, Lluís Sansa i Pere Canturri, i ho continuarem fent, amb la finalitat de recollir el màxim de material documental per fer que la memòria històrica de les falles no caigui en l'oblit. Enguany, hem iniciat un treball per elaborar un vídeo documental de 30 minuts on es recolliran les experiències viscudes per aquestes persones que van cremar falles abans dels anys 1970. Tot això serà possible gràcies a la subvenció que ens ha atorgat enguany el Departament de Patrimoni Cultural del Govern d'Andorra.

Tot aquest treball ens permetrà de dur a terme i preparar accions de promoció i difusió de la nostra festa arreu del Principat i fora, des dels infants fins a les persones més grans.

També volem aprofitar els contactes amb les ciutats agermanades amb Andorra la Vella, que són Valls, Foix i Sant Pol de Mar, per enfortir els lligams que ens uneixen. Alguns ciutadans d'aquestes viles ja han sentit què és cremar una falla. Però volem proposar-los de dur a terme xerrades, conferències, exposicions i tallers sobre les falles per donar-les a conèixer més als ciutadans d'aquestes viles germanes.

"[...] Perquè el dia s'ho mereixia i perquè, si Andorra la Vella es va agermanar amb Sant Pol de Mar, és gràcies a vosaltres, a la colla gegantera i a la colla de fallaires... Pensava que era una manera de col·laborar amb tots vosaltres i de recolzar la feina que feu... Molta satisfacció de poder estar allà girant la falla amb vosaltres i la veritat és que, per a mi, va ser un sentiment, un honor i una satisfacció [...]" (Maria Rosa Ferrer Obiols, cònsol major d'Andorra la Vella, dins dels actes de la signatura de l'agermanament entre ambdós viles).

(Fotografia : Xavi Burgos)

Projectes

La música

Intentarem resoldre la problemàtica que tenim amb la nostra música i la dansa que podríem incorporar-hi. És una temàtica que hem estudiat molt poc. Sabem que la música actual no és típica ni idònia per cremar les falles d'Andorra la Vella. Per això, volem esbrinar quines cançons cantaven els fallaires antigament i quines danses podrien arribar a ballar. Intentarem adaptar la música al moviment de les falles, cosa que costa molt, a causa del moviment tan vertiginós del foc. És important que aquest binomi música-dansa es vegi potenciat i que l'espectador i, sobretot els infants, reconeixin les músiques i les puguin arribar a fer seves. L'any 2013 hem incorporat una música que recull Joan Amades en el seu *Costumari català* al ritual dels joves de 16 anys que passen a cremar amb foc per primer cop.

Trobada de fallaires del Pirineu

Volem organitzar una trobada de tots els fallaires del Pirineu, durant la primavera del 2015, on el fil conductor serà el fet de conèixer-nos, com a primer pas, i per

això necessitem i demanem el suport de totes les institucions que ens puguin ajudar. Volem que hi participin diverses entitats que representen les festes que ja han esdevingut patrimoni immaterial de la Unesco perquè ens expliquin les singularitats pròpies de cada festa i el seu entorn i saber com s'arriba al reconeixement internacional d'una celebració. Aquestes entitats podrien ser els castellers de la ciutat germana de Valls o els representants de la Patum de Berga. D'aquesta manera, podrem concloure sobre quines possibilitats tenen les falles del Pirineu d'arribar a la seva proclamació com a Patrimoni de la Humanitat per part de la Unesco, que és un altre dels projectes que hem engegat.

Custòdia

Hem iniciat un projecte mediambiental per fer un estudi de la situació de beços a la parròquia d'Andorra la Vella per tenir-ne un inventari i propulsar una protecció i un reconeixement d'aquest arbre, com a mínim en l'àmbit parroquial. Tota persona interessada podria apadrinar el seu beç, amb l'escorça del qual es podria fer una falla, cada certa quantitat d'anys. A més, cada arbre quedaria geolocalitzat. Això necessita un estudi

d'impacte i de viabilitat ambiental que, enguany, no més es desenvoluparia en una primera fase d'estudi.

[...] ENS TROBEM DAVANT D'UNA OPORTUNITAT
MAGNÍFICA [...] PER DEIXAR ESTABLERTA DEFINITIVAMENT
LA CELEBRACIÓ DE LES FALLES COM A UNA DE LES FESTES
DECLARADES COM A PATRIMONI IMMATERIAL DE LA UNESCO.

Unesco

Arran de tots aquests contactes, el 25 de novembre del 2012, durant la segona Assemblea General de l'associació que s'estava gestant, s'aprova oficialment de procedir a la demanda oficial al Comú d'Andorra la Vella perquè iniciï els tràmits escaients per presentar una candidatura per a una possible inscripció de les "Festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus: falles, haros i brandons" a la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial per part de la Unesco. Es tractaria d'una candidatura multinacional (Andorra–Espanya–França), encapçalada per Andorra. Aquesta demanda és aprovada pel Consell de Comú del 24 de gener del 2013 i traslladada posteriorment al Govern d'Andorra, que és qui ha de decidir la presentació de la candidatura, treballada durant l'any 2013 per més de 40 municipis catalans, aragonesos, francesos i andorrans. Avui en dia, ja han tingut lloc tres reunions en què ens hem reunit totes les parts implicades amb el compromís explícit de cadascuna de les parts perquè aquest projecte pugui esdevenir una realitat i es pugui presentar en el proper període de presentació de candidatures, que està fixat per al 31 de març del 2014. D'aquesta manera, la resposta per part de la Unesco arribarà durant el mes de desembre del 2015.

Per acabar, hem de dir que ens trobem davant d'una oportunitat magnífica, sobretot des que el Govern d'Andorra va acordar ratificar la declaració del 2003 del Conveni per a la salvaguarda del patrimoni immaterial, per deixar establerta definitivament la celebració de les falles com a una de les festes declarades com a patrimoni immaterial de la Unesco. És una oportunitat pel fet que tant administracions, com entitats i participants, haurem de tenir una complicitat i mostrar-nos tots disposats a sumar esforços amb l'objectiu que les persones en gaudeixin per mantenir aquest patrimoni viu.

"[...] A més, forma part de la nostra cohesió social i signes identitaris. Crec que és molt important que es valori internament tota la feina que feu en recuperació de tradicions [...]". (Maria Rosa Ferrer Obiols, cònsol major d'Andorra la Vella).

Salut i foc!

Fallaires d'Andorra la Vella

CENTENARI DEL NAIXEMENT DE L'ESTEVE ALBERT I CORP

[Andorra : Esteve Albert i Francesc Espriu?], 1956
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

A finals dels anys 50 varen tenir lloc a Andorra els anomenats “Cursos Internacionals d’Extensió Cultural”. En el transcurs dels mateixos cursos es van fer importants conferències, es van impartir classes de català, llenguadocià, francès i castellà. També hi va haver concerts, classes de musicologia, cinefòrums... Hi assistien alumnes de diferents països i estudiants andorrans. Els forasters descobrien Andorra amb variats programes d’excursions.

L'ESTEVE S'ENAMORÀ D'ANDORRA. QUAN HI FEIA ESTADA, SI ERA L'HIVERN, MOLTES VEGADES VENIA A CASA MEVA -CAL CALONES- A FER LA XERRADA VORA EL FOC

Vaig conèixer l’Esteve Albert precisament en aquests cursos. L’any 1955 va venir a fer una conferència sobre “Els primitius andorrans”. Es basava en el text de l’historiador Polibi sobre el pas d’Aníbal pel Pirineu. Segons aquest autor, en travessar la carena muntanyosa, hauria trobat l’oposició de diverses tribus: els bargusis, airensis i andosins. Aquests, l’Albert els identificava com els primitius andorrans. La conferència fou un èxit. Tothom veia elefants creuant aquestes valls. L’Albert es féu popular.

Jo iniciava les primeres recerques arqueològiques sobre les possibilitats d’habitatges prehistòrics andorrans. De seguida vaig connectar amb l’Esteve Albert i en va sorgir una duradora amistat.

L’Esteve s’enamora d’Andorra. Quan hi feia estada, si era l’hivern, moltes vegades venia a casa meva -Cal Calones- a fer la xerrada vora el foc i si s’esqueia es quedava a

sopar. D'aquelles converses en va sortir la seva idea de fer un pessebre vivent a Andorra. A mi, com que tot el que deia m'entusiasmava, em va engrescar per buscar el lloc ideal on es podria fer la representació.

Un dels indrets que li semblava bo eren les feixes que des del rec del Solà d'Andorra la Vella baixen fins darrere d'on hi ha ara l'hotel Andorra Center. Llavors era un gran prat pla.

El lloc era idoni, des d'aquest pla es podria veure tota la representació. El problema era que s'hauria de fer algunes mínimes i precàries construccions per a l'escenografia. Això complicaria i encariria la possibilitat d'escollir aquell indret.

Després vam mirar la possibilitat de fer-ho des de Tobira i el Molí d'Andorra cap a les cases del Pui fins al casalici de cal Solana. Era un bon lloc però, en estar totes les cases habitades, creava un problema amb els veïns.

Va ser després que l'Esteve Albert va descobrir l'escenari més adequat a Engordany, on s'acabaria realitzant el que va ésser el Pessebre Vivent. Vaig participar-hi des dels inicis ja que era durant les vacances de Nadal.

Guardo casualment uns fulls fets a màquina per l'Albert dels diferents textos que havíem de recitar els actors.

Entre altres papers que vaig interpretar, vaig fer de contrabandista. L'Albert em va dir: "busca't un parell més de persones i feu uns fardos, i des del cap del roc baixareu mig amagats fins a l'estable per adorar Jesús". Improvisant ràpidament allí mateix, va escriure a mà el verset que havíem de dir:

*Som contrabandistes,
Ja sabem que fem mal fet
Però per venir a adorar-vos
Hem volgut deixar el paquet.*

Efectivament, abans d'arribar a l'establia, amagàrem els fardos al peu d'una paret.

L'amistat amb l'Albert, com he dit, va durar tota la vida i per tant seria molt llarg parlar-ne aquí.

No descobriré res si dic que l'Albert era un gran somiador. Sols hi havia un problema, i era que rarament pensava que la realització dels seus somnis costava diners.

Per ell vaig conèixer i tenir una bona amistat amb "l'home dels ocells i dels peixos" -nom amb què batejaria Jaume Ventura en la biografia que li va fer-, un altre somiador.

Andorra la Vella : Editorial Andorra, 1986
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

Com a anècdota de la seva improvisació il·lusionada, un dia va venir a casa dient que havíem d'anar a Incles i a Envalira. Era la tarda i faríem nit per allí dalt. La meua mare ens va preparar una mica de menjar per sopar. Amb un cotxe gros i negre que tenia, vàrem marxar amb dos fills seus petits i en arribar a Incles ens va explicar que havíem de trobar un lloc on posar, en una pedra, les estrofes del *Canigó* de Mossèn Cinto Verdaguer que feien referència a aquest lloc:

*Les Valls d'Ordino i Incles
són més plenes d'harmonia,
de somni i misteri els raigs
que hi deixa caure l'hemisferi,
a la serena de qui corre el món.*

Se'ns va fer de nit i com vàrem poder vam dormir al cotxe. L'endemà per esmorzar ens menjàrem el poc que ens quedava del sopar anterior i férem cap al fons del Grau Roig (no hi havia carretera, sols un camí esplanat i herbat) buscant un lloc on posar els versos de *Canigó* de Mossèn Cinto que deien:

*Damunt son front lluixen
tes dotze estanys Pessons.
Corona hermosa
que de brillants i gemmes li ofereixen
aqueixes cimes hont lo cel reposa.*

Mai s'arribarien a posar. Amb això es va fer migdia i recordo que buscant pel peu del bosc vaig trobar rovellons. Sense sal ni oli els vàrem coure a la brasa acompanyats del poc pa que ens quedava. Com és evident, ens quedàrem amb gana. Un dels fills de l'Albert deia: "busquem-ne més, que són molt bons". La gana era el millor condiment. Amb l'Esteve Albert la improvisació podia ser el més normal, i el seu entusiasme i il·lusió suplia el que faltava.

L'obra del pessebre vivent va ésser l'excusa que va permetre pujar als primers turistes espanyols. L'Esteve va aconseguir que el bisbe de la Seu veiés amb bons ulls el pessebre. També va fer-li agafar interès al Sr. Porciolles, alcalde de Barcelona, i llavors jutge d'apel·lacions d'Andorra, a qui coneixia. Això va facilitar els permisos per pujar a Andorra amb l'excusa del pessebre.

L'amistat de l'Albert amb molts mitjans de comunicació de Barcelona propicià una considerable propaganda del pessebre d'Andorra. És evident que aquesta influència d'espectadors de l'esdeveniment folklòric nadalenc va anar acompanyada de la descoberta de productes existents a Andorra, difícils d'obtenir a Catalunya i a Espanya.

Durant un temps, el pessebre va rebre el nom del "Pessebre del Nylon".

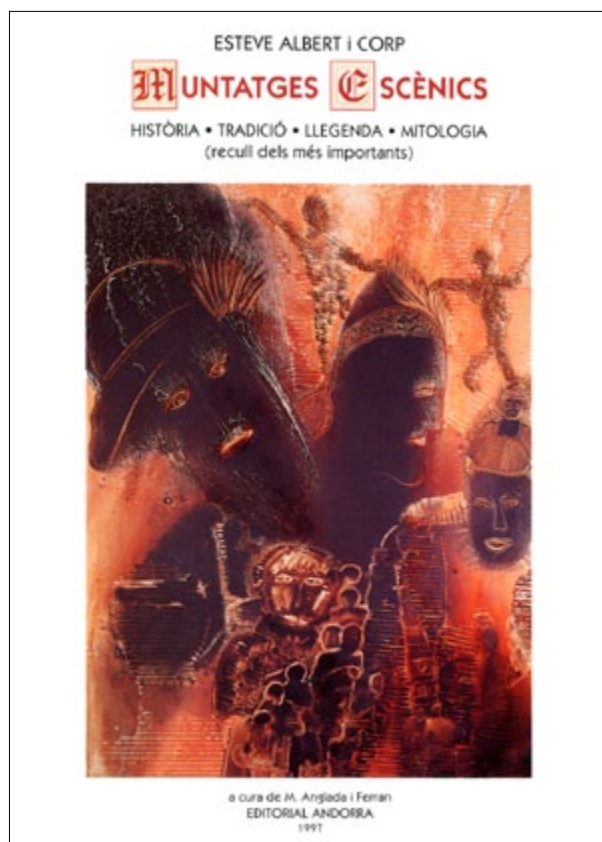
A l'Esteve Albert no se li va reconèixer prou el que llavors va significar el seu pessebre.

L'amistat i estimació va durar sempre. Quan tenia alguna dèria me'n parlava. Fàcilment em captava la il·lusió.

En assumir el càrrec de ministre de Cultura vaig tenir el goig de poder-li fer una placa commemorativa amb la seva efígie, feta per l'artista Sergi Mas, que es va posar en un lloc tan apropiat com la façana de la Biblioteca Nacional. Amb tot, no crec que encara s'hagi reconegut prou la seva dèria de fer coses per Andorra.

Pere Canturri Montanya

PASSEIG PER PART DE LA BIBLIOGRAFIA D'ESTEVE ALBERT I CORP

Andorra : Editorial Andorra , 1997
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

He volgut titular amb el nom de *passeig* aquesta ressenya bibliogràfica perquè l'espai que ocuparia una acurada descripció de l'obra d'Esteve Albert ompliria centenars de pàgines. Albert no era un home qualsevol i destacava en moltes facetes; tant el podies trobar dirigint una obra de teatre, com organitzant un recital de poesia. La seva coneixença de la cultura i del país provocava que s'interessés per aspectes tan diversos com la història, la llengua, l'ecologia, l'antropologia, l'economia, el folklore i la religió, per esmentar-ne alguns. Aquest coneixement el transmetia indistintament a través de la poesia, del teatre o de la prosa, en un llibre de divulgació històrica, o un conte, per mencionar alguns exemples. Certa gent parla d'Albert com d'un home *dispers*.¹ Aquest qualificatiu no m'agrada, atès

que Esteve Albert podia dominar molts camps d'estudi. Aquesta darrera adveració no es correspon amb la definició de l'adjectiu *dispers*. Esteve Albert era un tot terreny, no un home dispers; coneixia amb profunditat tots els gèneres literaris i els camps d'estudi que treballava.

Biografia i vivències personals

Un dels llibres bàsics per endinsar-nos en l'estudi de l'univers albertià és *Quatre boigs de Mataró*.² Aquesta obra esbossa les seves vivències de joventut durant la Segona República i la Guerra Civil conjuntament amb tres companys més. En total eren quatre, els quatre bojos. Per entendre la psicologia d'Albert, cal llegir

¹ Segons el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans: 2 *adj.*, [LC] Que no està concentrat en un tema, en una activitat, etc. És una persona molt dispersa.

² ALBERT, Esteve. *Quatre boigs de Mataró: combat per Catalunya, 1930-1937*. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana; Barcelona: Rafael Dalmau, 1979.

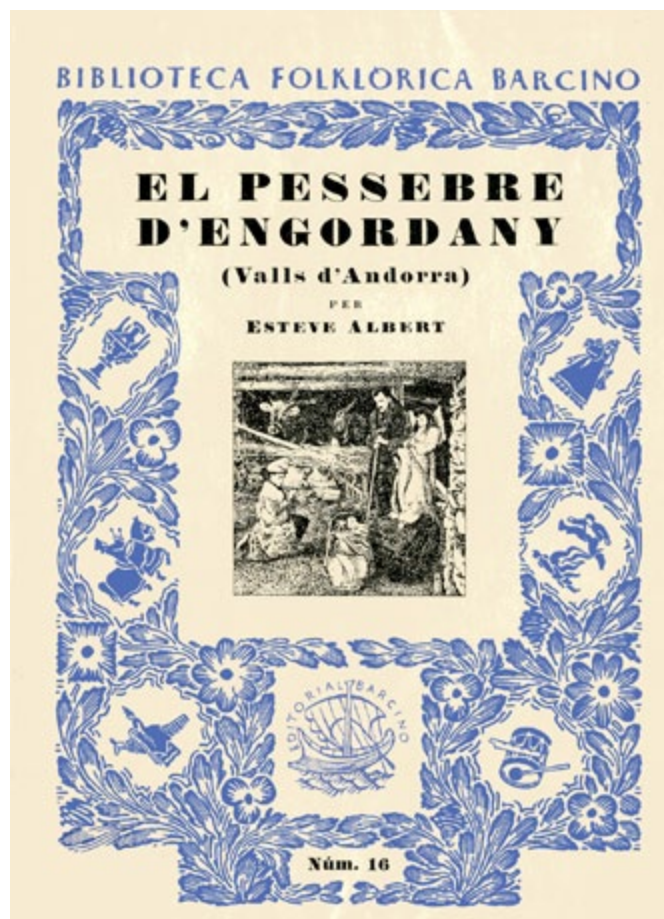
aquesta obra. L'estudiós i el curiós comprendrà, en la seva lectura, com era l'Esteve posterior en el temps, el dels anys seixanta, l'home capaç d'engrescar gent de tota condició en els seus muntatges escènics i *mogudes* de tota mena. Si es llegeix i s'entén com fou la seva joventut, plasmada als *Quatre boigs*, arribarem a entendre moltes de les seves actituds i activitats posteriors.

**ALBERT ES MOGUÉ SEMPRE PER UNS IDEALS DE PAÍS
I SOCIALS FONAMENTATS EN LA SEVA VIVÈNCIA DURANT
LA SEGONA REPÚBLICA I LA GUERRA CIVIL.**

Un seminarista, profundament independentista, militant de Nosaltres Sols,³ però que també ho era de la Confederació Nacional del Treball (CNT) i de la Federació de Joves Cristians de Catalunya. Aquest era l'Albert de joventut. Aquesta situació ideològica i de compromís amb el país i la societat pot semblar contradictòria, però en aquella època la normalitat militant es componia d'una mena de vasos comunicants que podien configurar espectres militants com el d'Albert. Per aquest motiu, aquesta falsa contradicció ideològica és la que fonamentarà una personalitat heterogènia, capaç de tenir vincles futurs, que a priori podien semblar contradictoris. Les vivències d'un jove de pagès, catòlic i catalanista, que lluitava per la independència del seu país, tenia també un aspecte sindical, inspirat per la figura de Joan Peiró, un dels dirigents de la CNT del sector trentista.⁴ Albert es mogué sempre per uns ideals de país i socials fonamentats en la seva vivència durant la Segona República i la Guerra Civil. Una vivència i un pensament que forjà posteriorment una personalitat que podia semblar camaleònica. Una manera de fer i d'obrar que, fins a certs extrems, per aconseguir els seus objectius, podia inspirar-se en la picaresca medieval. Un personatge heterogeni, com Albert, sabé fer servir aquesta característica per moure's amb certa comoditat durant la llarga nit franquista. Una comoditat que li valgué el passaport per fomentar la cultura del país que s'havia de construir des de les cendres de la guerra, amb amistats properes al règim i del règim dictatorial de Franco, homes que aleshores tenien la clau

³ Organització independentista catalana que sorgí el 1931 de militants de l'organització Estat Català que no volgueren formar part de la recentment creada Esquerra Republicana de Catalunya.

⁴ Corrent de l'anarcosindicalisme o de la CNT que propugnava una fase de preparació per a la revolució social, la qual havia d'estar basada en l'educació i l'exemple. Aquesta visió de l'acció sindical i revolucionària xocà amb la pròpiament anarquista, representada per la FAI.

Barcelona : Barcino (Impr. Ariel), 1958
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

del poder i de la decisió de fer o no fer cultura. Albert es valgué d'aquestes amistats per reconstruir el país i difondre'n la seva història i la cultura. Albert atacava la dictadura fent servir una xarxa d'amistats que utilitzava per organitzar els seus muntatges escènics i activitats. El seu atac es basava en l'estima que la gent professaria pel seu país a través del coneixement cultural: qui coneix la història, estimarà el país.

**EL PESSEBRE VIVENT D'ENGORDANY, FOU EL TREBALL
DE BASE QUE INSPIRÀ ALTRES ESCENOGRAFIES SEMBLANTS
A CATALUNYA.**

Sense deixar el que és pròpiament biogràfic, i com a complement dels *Quatre boigs*, convé llegir *L'home dels ocells i dels peixos*,⁵ una altra obra centrada en

⁵ ALBERT, Esteve. *L'home dels ocells i dels peixos*. Andorra la Vella: Editorial Andorra, 1986.

les vivències conjuntes amb el seu amic Jaume Ventura, precursors ambdós de l'ecologia i de l'estima de la natura a Andorra. En aquest petit llibre, el lector comprendrà com era aquell altre homenot del Maresme i quin tipus de vida portava, mentre el país que l'encurio sia en la seva història i natura, Andorra, s'anava transformant i obrint al progrés de l'exterior. *L'home dels ocells i dels peixos* sembla una oda al retir, a l'alternatiu, i al rebuig de la vida que ens pot semblar quotidiana. Potser també és una anotació d'esperança, de fer realitat el somni, la utopia que vivien anys després els *hippies*. També ho pot ser del progrés, atès que Jaume Ventura col·laborà activament amb Francesc Viladomat en la instal·lació del primer telesquí d'Andorra. Albert i Ventura aportaren àmpliament el seu gra de sorra per al progrés d'Andorra. Un progrés que donava la mà al coneixement de la natura.

Muntatges escènics

Per relacionar Albert amb Andorra, cal que coneguem el més famós de tots els seus muntatges escènics, el *Pessebre vivent d'Engordany*,⁶ fou el treball de base que inspirà altres escenografies semblants a Catalunya. Com a dramaturg, el *Pessebre* fou la més coneguda de les seves obres. Albert entabanà els habitants d'Escaldes i d'Engordany, en una època en què l'hivern era sinònim de reclusió casolana.

*El Retaule de Sant Ermengol*⁷ és el muntatge més antic d'Albert que encara avui continua celebrant-se; concretament als claustres de la Catedral d'Urgell. Alguns intèrprets dels personatges, que componen els diversos retaules de l'obra continuen essent els que la començaren l'any 1957, aleshores joves vinculats a l'emissora de ràdio local de la Seu d'Urgell.

Podem afirmar que *El Retaule de Sant Ermengol* és un muntatge escènic que en el moment de la seva estrena tenia tres enfocaments: el purament teatral i d'oci, com a producte de consum cultural; el de promoció del turisme en una ciutat com la Seu d'Urgell, que vivia una època d'expansió econòmica sense precedents, amb l'existència d'un sindicat d'iniciativa turística; i el de la divulgació de la història local cap a un prisma més ampli.

6 ALBERT, Esteve. "El Pessebre Vivent d'Engordany". A: *Muntatges Escènics*. Andorra la Vella: Editorial Andorra, 1997, pàg. 1-48.

7 ALBERT, Esteve; "El Retaule de Sant Ermengol"; a *Muntatges Escènics*; Andorra la Vella: Editorial Andorra, 1997, pàg. 49-77. D. A. "El Retaule de Sant Ermengol. Representació escènica al claustre de la catedral d'Urgell". A: *Sant Ermengol. Bisbe d'Urgell (1010-1035). Història, art, culte i devocions*. La Seu d'Urgell: Bisbat d'Urgell, 2010. Text del *Retaule de Sant Ermengol*, interpretat en les representacions de l'Any del mil·lenari, 2010, pàg. 329.

Esteve Albert, amb el *Retaule de Sant Ermengol*⁸ i altres muntatges escènics similars, pretenia que la gent conegués la història del seu país, atès que així el podrien arribar a estimar. Aquesta era una de les seves maneres de lluitar, des de la cultura, a través del coneixement de la història, fent servir com a corretja de transmissió diversos gèneres literaris.

Episodis de la història

En el marc de la difusió històrica, són d'obligatòria ressenya les petites obres de divulgació de l'Edat Mitja a Catalunya, *Episodis de la Història*, editades per Rafael Dalmau, amic i company de militància d'Albert a Nosal·tres Sols. Esteve Albert escrigué un total de sis llibres a la col·lecció *Episodis de la Història*⁹.

*A La Seu d'Urgell, portaveu, reducte i bressol d'una gòtia frustada*¹⁰ explica enrevessadament, però també de forma molt directa, el canvi que significà per a l'entorn geogràfic urgellenc la crisi adopcionista protagonitzada pel bisbe Feliu, i les lluites internes que existiren entre la noblesa i la monarquia franques, amb el pivotatge de les elits godes, algunes de les quals deleraven el retorn d'una llar pròpia, una Gòtia.

L'abat Oliba, figura sovint contraposada a Sant Ermengol, fou també objecte d'un acurat estudi biogràfic a *L'obra social i política de l'abat-bisbe Oliba*¹¹. Fill dels comtes de Cerdanya, fou també abat del monestir comtal de Ripoll i bisbe d'Osona. Oliba i Sant Ermengol foren les figures més emblemàtiques del panorama religiós i polític de la primeria del segle XI, en un moment clau per a la història del que serà Catalunya, després de l'expedició a Còrdova del 1010.

En unes línies similars, de divulgació de la història de Catalunya, podem esmentar el llibre *Sant Ot, bisbe d'Urgell i la seva època*.¹² Ot, el bisbe fill d'Artau,

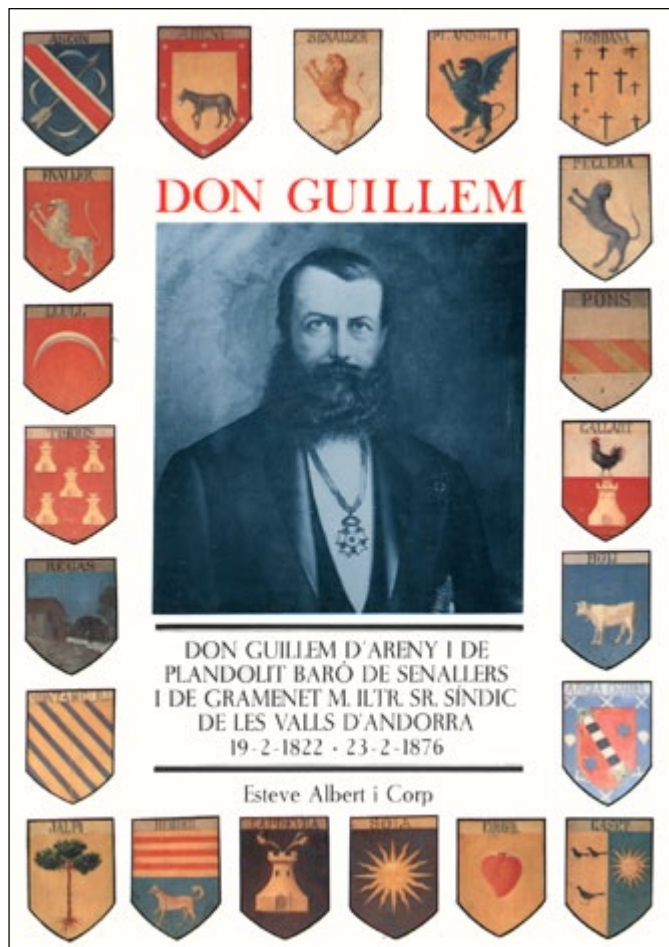
8 El Pont de Bar; Arnaldeta de Caboet, pubilla de les Valls d'Andorra en temps del catarisme; bandera de Catalunya, i la fi del comtat d'Empúries. Tots es poden trobar a ALBERT, Esteve. *Muntatges Escènics*; Andorra la Vella: Editorial Andorra, 1997.

9 Albert hi publicà els treballs següents: *L'Empordà al temps visigòtic i a l'Edat Mitjana*; *L'obra social i política de l'abat-bisbe Oliba*; *La Seu d'Urgell, portaveu, reducte i bressol d'una gòtia frustada*; *Les abadeses de Sant Joan*; *Ramon Berenguer III, "el Gran"*; i *Sant Ot, bisbe d'Urgell i la seva època*.

10 ALBERT, Esteve. *La Seu d'Urgell, portaveu, reducte i bressol d'una Gòtia frustada*; Barcelona: Rafael Dalmau, Editor, 1967.

11 ALBERT, Esteve. *L'obra social i política de l'abat-bisbe Oliba*; Barcelona: Rafael Dalmau, Editor, 1966.

12 ALBERT, Esteve. *Sant Ot, bisbe d'Urgell i la seva època*. Barcelona: Rafael Dalmau, Editor, 1963.

Andorra : Editorial Andorra, 1988
(Fons : Biblioteca Nacional d'Andorra)

comte del Pallars Sobirà, nét per via materna d'Ermen- gol I, patró de la Seu d'Urgell, ha romàs els darrers anys en un cert oblit, sobretot si el comparem amb sant Ermengol. Ot assistí el 1095 al Concili de Cler- mont, en el qual el papa Urbà II promulgà la primera croada contra els musulmans.

Més divulgació històrica. El mètode d'Esteve Albert

Esteve Albert enfocava la seva obra de divulgació histò- rica des de la localitat, el més petit que hi podia haver; després es desplaçava a una escala superior, la interna- cional; i finalment, acabava a l'inici, el que era local o regional, segons el cas. Aquest mètode de treball per- metia que els lectors de les seves obres, i els partici- pants i espectadors dels seus muntatges escènics, fossin capaços d'entendre la importància que podia tenir el seu petit poblet o llogarret per a la història d'Europa.

Aquest és el cas de *De Caboet a París, passant per les Valls d'Andorra. Un llinatge català al tron de França*.¹³ En aquest dens i petit llibre, Albert recalca la capitali- tat que tingueren personatges com Ermengarda de Taús o Arnaldeta de Cabó per a la història d'Europa, atès que foren avantpassades directes dels vescomtes de Castell- bò, dels comtes de Foix, i finalment dels reis de França.

LA FIGURA DE L'ESTEVE ALBERT DELS DARRERS ANYS NO ES POT ENTENDRE SENSE LA PRESENCIA DEL MECENES BARTOMEU REBÉS I DURAN, ANTIC AMIC, IMPULSOR I PROPIETARI DE L'EDITORIAL ANDORRA.

Sense anar més lluny, Lluís XVI, aquell rei que morí decapitat a París el 1793, era senyor d'Andorra, i per tant, descendent directe d'aquelles dues dames filles de Taús i de Cabó, respectivament. Albert hi plasma la importància que podien tenir per a les seves poblacions d'origen, atès que expandeix el personatge a una escala Europea, per tornar-lo de nou a la local.

Aquesta també fou la línia de treball d'*Arnau de Castellbò*,¹⁴ el vescomte enemic del bisbe d'Urgell, em- parentat amb els comtes de Foix, a través del casori de la seva filla Ermessenda amb Roger Bernat II. Arnau i els Castellbò abraçaren el catarisme, possiblement com a alternativa religiosa al catolicisme del bisbe d'Urgell. Si un era catòlic, l'altre havia de ser càtar. D'altra banda, no hem d'oblidar que el catarisme arrelà fortament al comtat de Foix.

Albert copsa la figura d'Arnau, en recalca la importàn- cia que té en la localitat, la transmet a una escala més àmplia, i torna de nou a l'inici. Així, el lector s'adona de la vàlua de la figura, no només per a la història local, sinó també per a l'europea.

L'amic Rebés

La figura de l'Esteve Albert dels darrers anys no es pot entendre sense la presència del mecenes Bartomeu Re- bés i Duran, antic amic, impulsor i propietari de l'Edi- torial Andorra. Sota l'aixopluc de Rebés i de la seva editorial, Albert continuà la difusió de la història lo- cal, relacionant-la amb un prisma més ampli, d'escala

13 ALBERT, Esteve. *De Caboet a París, passant per les Valls d'Andorra. Un llinatge català al tron de França*. Lleida: Pirene, i Virgili & Pagès, 1984.

14 ALBERT, Esteve. *Arnau de Castellbò*. Andorra la Vella: Pirene, 1983.

nacional o europea. Aquestes darreres obres sempre lligaven amb algun aspecte relacionat amb Bartomeu Rebés, la seva família natural o la política.

Aquest és el cas de *Don Guillem*,¹⁵ potser una de les millors obres de divulgació d'Albert. *Don Guillem* explica aspectes molt importants de la vida d'aquest prohoms urgellenc i andorrà, i de la seva ascendència, relacionant-los amb episodis cabdals de la història d'Espanya, de Catalunya i d'Andorra. *Don Guillem* possibilita aquest encontre del que és local amb el que se situa a una escala superior, regional i nacional, per tornar després a l'inici.

Les 'nadales' de Bartomeu Rebés

Esteve Albert escriví les *nadales*¹⁶ de Bartomeu Rebés i de l'Editorial Andorra, que durant set anys sortiren impreses pels volts de les festes de Nadal. Les *nadales* conjuminaven dosis de prehistòria, història antiga, medieval, moderna i contemporània; així com d'antropologia i folklore. Esteve Albert passejava pel temps a corre-cuita, anant d'una banda a una altra, deixant induir alguna de les idees que tenia sobre l'origen d'Andorra i dels Pirineus, la màgia, la influència dels lígurs i de les migracions celtes, i l'apropament a la natura.

Aquestes nadales exposen, com bona part dels seus llibres, pinzellades que els investigadors hauran de tenir en compte. Esteve Albert pogué estudiar directament fonts primàries, el material que hi ha dipositat als arxius. També conreà l'amistat amb historiadors i arxivers de primer ordre, com fou el cas de mossèn Pere Pujol, historiador i arxiver de l'Arxiu Capitular. D'altra banda, Albert recorregué el país de punta a punta i el conegué intensament. El seu terror vital se centrava a Andorra. Per a Albert, els Pirineus eren l'espina, el nexa d'unió d'un gran país que unia Catalunya i Occitània.

Una 'nadala' de gènere

A Nadala del 1992, una pubilla Andorrana (1932-1955),

15 ALBERT, Esteve. *Don Guillem d'Areny i de Plandolit Baró de Senaller i de Gramenet: M. Iltre. Sr. Síndic de les Valls d'Andorra: 19-2-1822/23-2-1876*. Andorra: Editorial Andorra, 1987.

16 *Nadala de 1988; Nadala de 1989, els síndics Duran; Nadala de 1990, el calvari d'Andorra i el síndic Duran; Nadala de 1991, Andorra, la cultura pirinenca, la formació d'Europa; Nadala de 1992, una pubilla andorrana (1932-1955), la senyoreta Toneta Duran i Espar de Rebés; Nadala de 1993, els quaranta anys del creixement d'Andorra (1930-1970); i Nadala de 1994, Andorra, la manera de viure d'abans i d'ara.*

la senyora Toneta Duran i Espar de Rebés,¹⁷ Esteve Albert escriví sobre Antònia Duran, pubilla de cal Guillemó, mare de Bartomeu Rebés. En aquesta obra, biogràfica i històrica, de petit format, i de lectura molt amena, Albert deixa entreveure aspectes molt interessants de la vida dels Guillemó i de la seva darrera mestressa. En aquesta *nadala* hi reuneix història familiar i local en un clima canviant, com el de la primera meitat del segle XX, que per als Rebés i Duran significà heretar cal Guillemó.

La capitalitat d'aquest llibre rau en el fet que Antònia Duran representa la vellúria d'una casa pairal que impulsarà a través de la seva figura i la del seu hereu, Bartomeu Rebés, una petita part del progrés d'Andorra. D'altra banda, aquest treball exposa bona part de la vida d'una figura femenina, d'una propietària, com mai s'havia fet en la historiografia andorrana.

Per finalitzar

Albert tenia ànima d'etnòleg, d'antropòleg, de lingüista, d'historiador i d'humanista. Diuen que era dispers, però dominava tots els camps que estudiava, i aquest aspecte, el del domini, està en contradicció amb el fet de ser dispers. Albert va estudiar per divulgar, perquè el públic conegués el país on vivia. Tal com he repetit: sorgia del que és local; per pujar a una escala superior; per tornar a la localitat. Ell escrivia per ensenyar als lectors i espectadors el que era el seu poble. Es tractava que coneguessin la història de la localitat i del país, així podrien arribar a estimar el seu entorn i, evidentment, també ésser còmplices de la història.

Climent Miró i Tuset

17 ALBERT, Esteve. *Nadala del 1992, una pubilla Andorrana (1932-1955), la senyora Toneta Duran i Espar de Rebés*. Andorra la Vella: Editorial Andorra, 1992.

DESCRIPCIÓ I ABREVIATURES

La descripció bibliogràfica de les publicacions s'ha realitzat en base a les normes internacionals de descripció de documents ISBD i AACR2. S'han classificat els documents segons la Classificació Decimal Universal i s'han indexat seguint la Llista d'encapçalaments de matèries en català.

La fitxa descriptiva de cada publicació conté la informació següent:

Referència
Títol : subtítol
Edició
Lloc d'edició : editor, any
ISBN o ISSN
Dipòsit legal
Descripció física
Col·lecció ; núm.
Signatura
Entrada principal
Matèries
Entrades secundàries
Notes

gràf. : gràfics
il. (a la descripció física): il·lustrat
il. (a la zona d'entrades secundàries): il·lustrador
impr. : impressió
map. : mapes
min. : minuts
o. c. : obra completa
p. : pàgines
pleg. : plegat
pròl. : pròleg
s.l. : sense lloc
s.n. : sense nom
trad. (a la zona d'entrades secundàries): traductor
trad. (a la zona de notes): traducció
v. : volum
vol. : volum

Les abreviatures utilitzades són:

ampl. : ampliada
aprox. : aproximadament
cm : centímetres
col. (a la zona de descripció física) : color
col. (a la zona d'entrades secundàries) : col·laborador
coord. : coordinador
cop. : copyright
corr. : corregida
despl. : desplegable
dir. : director
doc. : document
DL : Dipòsit legal
ed. (a la zona d'edició) : edició
ed. (a la zona d'entrades secundàries) : editor
f. : folis
fot. (a la zona de descripció física) : fotografies
fot. (a la zona d'entrades secundàries) : fotogràf

Altres especificacions:

= títols paral·lels en altres llengües
[] : informació no obtinguda de la font principal d'informació
[sic] : informació transcrita tal i com apareix al document tot i que s'observin incorreccions

Bibliografia impresa i/o editada a Andorra

Monografies, programes i catàlegs

1-17

1+1 : Alfons Valdés - Ahmed Keshta

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura, 2013

ISBN: 978-99920-0-677-1

DL: AND.312-2013

45, 37 p. : il. ; 28 cm

7.036(083.82) VAL

Entr. pral.(s):

1. VALDÉS, Alfons

Matèria(s):

1. VALDÉS, Alfons - Exposicions
2. KESHTA, Ahmed - Exposicions
3. Pintura - Exposicions - Catàlegs
4. Escultura - Exposicions - Catàlegs

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri de Cultura
2. KESHTA, Ahmed
3. Un més un

Catàleg de l'exposició celebrada a la Sala d'Exposicions del Govern, del 20 de juny al 25 de juliol del 2013

2-17

20 anys : Constitució d'Andorra 1993-2013

Andorra : Premsa Andorrana, 2013

30 p. : il. ; 30 cm

946.72"1993/2013" VIN

Matèria(s):

1. Andorra - Història - 1993/2013
2. Dret constitucional - Andorra
3. Andorra. Constitució (1993)

Entr. sec.(s):

1. Vint anys
2. Diari d'Andorra

Suplement del Diari d'Andorra

Conté:

- Entrevistes a diverses personalitats sobre la Constitució / p. 4
- Els actes de celebració de l'efemèride, pensats per a tots els públics / p. 12
- El punt de vista dels protagonistes sobre la vigència del text / p. 14
- Edicions publicades de la norma suprema en diferents idiomes / p. 22
- L'antecedent constitucional de Borís I de l'any 1934 / p. 23
- Més opinions al voltant dels vint anys de la Carta Magna / p. 24

3-17

22a Mostra Gastronòmica d'Andorra a Ordino : 15 de setembre del 2013

Ordino : Comú d'Ordino, [2013]

30 p. : il. col. ; 21 cm

641.5(467.2)"2013"(083.12) MOS

Entr. pral.(s):

1. Mostra gastronòmica d'Andorra (22a : 2013, 15 set. : Ordino)

Matèria(s):

1. Cuina - Andorra
2. Cuina - Receptaris

Entr. sec.(s):

1. Indústries Montanya (Firma)
2. Ordino. Comú
3. Andorra. Govern
4. Vint-i-dosena Mostra Gastronòmica d'Andorra

4-17

42a Temporada de teatre : programació Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria : febrer, maig dosmil13

Andorra la Vella : Comú d'Andorra la Vella ; Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, 2013

DL: AND.41-2013

[20] p. : fot. col. ; 15 x 10 cm

792.09 TEM

Entr. pral.(s):

1. Temporada de teatre (42a : 2013 : Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria)

Matèria(s):

1. Teatre - Programes - Andorra la Vella
2. Teatre - Programes - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Andorra la Vella. Comú
2. Sant Julià de Lòria. Comú
3. Quaranta-dosena temporada de teatre

El programa inclou: Cyrano de Bergerac ; Delicades, de T de Teatre ; El nom ; Obaga, de Torb Teatre ; Oleanna ; L'altre costat del llit, del Grup Estable d'Adults de l'Aula de Teatre i Dansa del Comú d'Andorra la Vella ; Maiurta, de Los Galindos

5-17

43a Temporada de teatre : Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria : octubre 2013, gener 2014

Andorra la Vella : Comú d'Andorra la Vella ; Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, [2013]

[20] p. : fot. col. ; 15 x 10 cm

792.09 TEM

Entr. pral.(s):

1. Temporada de teatre (43a : 2013-2014 : Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria)

Matèria(s):

1. Teatre - Programes - Andorra la Vella
2. Teatre - Programes - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Andorra la Vella. Comú
2. Sant Julià de Lòria. Comú
3. Quaranta-tresena temporada de teatre

El programa inclou: La flauta màgica, de Dei Furbi ; T'estimo, ets perfecte, ja et canviaré ; Une semaine pas plus... ; Bona gent ; La casa de Bernarda Alba, de la Cia. An-danda-ra ; Els pastorets

6-17

50 anys de la Coral Rocafort : 1962-2012

Sant Julià de Lòria : Coral Rocafort, 2013

ISBN: 978-99920-1-993-1

DL: AND.639-2013. Serigraf

183 p. : fot. ; 30 cm

78.087.68 CIN

Entr. pral.(s):

1. Coral Rocafort

Matèria(s):

1. Coral Rocafort - Història
2. Corals - Andorra
3. Coral Rocafort - Fotografies

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri de Cultura
2. Sant Julià de Lòria. Comú
3. Cinquanta anys de la Coral Rocafort

7-17

101 exponential and logarithmic equations

[Andorra] : A. G. Ávila, 2013

ISBN: 978-9920-1-977-1

60 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. GONZÁLEZ ÁVILA, Amador

Matèria(s):

1. Equacions - Problemes, exercicis, etc.

Entr. sec.(s):

1. One hundred and one exponential and logarithmic equations

A la portada: Know how: 51 exponential equations step by step, 60 exponential equations with results, 12 systems of exponential equations, 51 logarithmic equations step by step, 60 logarithmic equations with results, 12 systems of logarithmic equations

8-17

101 polynomials

[Andorra] : A. G. Ávila, [2013]

ISBN: 978-99920-1-975-7

95 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. GONZÁLEZ ÁVILA, Amador

Matèria(s):

1. Matemàtica - Problemes, exercicis, etc.
2. Polinomis - Problemes, exercicis, etc.

Entr. sec.(s):

1. One hundred and one polynomials

A la portada: Solved examples explained: 101 multiplications step by step, 101 multiplications with results, 101 divisions step by step, 101 divisions with results

9-17

2013 : actuacions per a la parròquia

Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, 2013

DL: AND.570-2013

43 p. : fot. ; 30 cm

352(467.2)“2013” COM

Entr. pral.(s):

1. Sant Julià de Lòria (Andorra). Comú

Matèria(s):

1. Sant Julià de Lòria. Comú - Anuaris - 2013
2. Municipis - Govern i administració - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Dos mil tretze : actuacions per a la parròquia

10-17

XIV Festival Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra : temporada 2013

[Andorra] : Fundació Crèdit Andorrà : Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra : Arxiprestat d'Andorra, 2013

DL: AND.438-2013

14 p. : il. ; 16 cm

786.6(467.2)(083.97) FES

Entr. pral.(s):

1. Festival Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra (14è : 2013 : Andorra)

Matèria(s):

1. Orgue, Música per a
2. Concerts (Orgue) - Programes

Entr. sec.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà
2. Arxiprestat d'Andorra
3. Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra
4. Andorra. Govern
5. Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra
6. Catorzè Festival Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra

11-17

XXVI Aplec de la sardana : 31 d'agost i 1 de setembre 2013 : Encamp, Principat d'Andorra

[Andorra : Agrupació Sardanista la Grandalla], 2013

78 p. : il. col. ; 15 x 20 cm

78.085.7(467.2) APL

Entr. pral.(s):

1. Aplec de la Sardana (26è : 2013, 31 ag.-1 set. : Encamp)

Matèria(s):

1. Sardanes - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Vint-i-sisè Aplec de la sardana
2. Agrupació Sardanista la Grandalla (Encamp)

12-17

A la recerca de l'Andorra romàntica : 10 visions de l'excursionisme català : recull del fons fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Arxiu Nacional d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-0-677-1

DL: AND.447-2013

96 p. : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ESCORIHUELA MAGRINYÀ, Isidre

Matèria(s):

1. Andorra - Fotografies - S. XX

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Arxiu Nacional d'Andorra
2. Centre Excursionista de Catalunya

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.arxius.ad/img/pujades/taulell/cec_arxiu_naciona_v2l.pdf

Conté fotografies de: Jaume Biosca i Juvé, Frederic Bordas i Altarriba, Borràs, Rossend Flaquer i Barrera, Emili Jové i Cusidó, Piqué, Eduard Royo i Crespo, Juli Soler i Santaló, Cesar August Torras i Ferreri, i Lluís Marià Vidal i Carreras

13-17

Activities report 2011

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-47-6

DL: AND.142-2013

40 p. : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

14-17

Agenda de la sostenibilitat 2013-2014

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Turisme i Medi Ambient, 2013

DL: AND.434-2013

[106] p. : il. ; 28 cm

(059)"2013/2014" AGE

Matèria(s):

1. Agendes - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri de Turisme i Medi Ambient

15-17

Andorra '12 : el país en xifres

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

DL: AND.400-2013

1 fulllet : taules, gràf. ; 59 x 36 cm, pleg. en 30 cm

31(467.2)"2012" AND

Matèria(s):

1. Andorra - Estadístiques - 2012

Entr. sec.(s):

1. Crèdit Andorrà (Andorra)

16-17

Andorra and its financial system 2012

[Andorra] : Associació de Bancs Andorrans, 2013

ISBN: 978-99920-1-988-7

DL: AND.531-2013

106 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Finances - Andorra - 2012

Entr. sec.(s):

1. Associació de Bancs Andorrans

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.aba.ad/archivos/Andorra_2012_eng.pdf

17-17

Andorra celebra 20 anys de plena democràcia

Andorra : El Periòdic d'Andorra, 2013

46 p. : il. ; 30 cm

946.72"1993/2013" AND

Suplement del Periòdic d'Andorra

Matèria(s):

1. Andorra - Història - 1993/2013
2. Dret constitucional - Andorra
3. Andorra. Constitució (1993)

Entr. sec.(s):

1. El periòdic d'Andorra

Conté:

- Salutació del Copríncep Francès / p. 4
- Salutació del Copríncep Episcopal / p. 6
- La delegació francesa: Jean-Yves Cullet / p. 7
- La delegació de la Mitra: Nemesi Marquès / p. 12
- El referèndum: Jordi Farràs / p. 16
- Els promotors: Josep M. Beal / p. 24
- El procés constituent / p. 28
- El síndic de la crisi: Albert Gelabert / p. 30
- El primer govern constitucional: Òscar Ribas Reig / p. 34
- Projectió internacional / p. 38
- La constitució econòmica: Jaume Bartumeu / p. 40
- La paritat: Mònica Bonell / p. 44

18-17

Andorra en cifras

Andorra : Gobierno de Andorra. Ministerio de Finanzas y Función Pública. Departamento de Estadística, 2013

ISBN: 978-99920-0-673-3

DL: AND.232-2013

76 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Andorra - Estadístiques - 2012

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Departament d'Estadística

Conté adreces d'interès

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.estadistica.ad/serveiestudis/publicacions/Publicacions/Andorra%20en%20Xifres_cast.pdf

19-17

Andorra en xifres 2013

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Finances i Funció Pública. Departament d'Estadística, 2013

ISBN: 978-99920-0-672-6

DL: AND.231-2013

76 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Andorra - Estadístiques - 2012

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Departament d'Estadística

Conté adreces d'interès

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.estadistica.ad/serveiestudis/noticies/noticia1862cat.pdf>

20-17

Andorra i el seu sistema financer 2012

Andorra : Associació de Bancs Andorrans, 2013

ISBN: 978-99920-1-987-0

DL: AND.530-2013

106 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Finances - Andorra - 2012

Entr. sec.(s):

1. Associació de Bancs Andorrans
2. RIBA SABATÉ, Jaume, fot.

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.aba.ad/archivos/Andorra_2012_cat.pdf

21-17

Andorra in figures 2013

Andorra : Government of Andorra. Ministry of Finance and Public Function. Department of Statistics, 2013

ISBN: 978-99920-0-675-7

DL: AND.234-2013

76 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Andorra - Estadístiques - 2012

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Departament d'Estadística

Conté adreces d'interès

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.estadistica.ad/serveiestudis/publicacions/Publicacions/Andorra%20en%20Xifres_ang.pdf

22-17

Andorra's challenge

Andorra : MoraBanc, 2013

ISBN: 978-99920-1-963-4

DL: AND.501-2012

216 p. : il. ; 31 cm

908.467.2 LLA

Entr. pral.(s):

1. LLAHÍ SEGALÀS, Alfred

Matèria(s):

1. Andorra - Història
2. Economia - Andorra
3. Patrimoni cultural - Andorra
4. Patrimoni natural - Andorra

Entr. sec.(s):

1. FERRAN VILA, Susanna, fot.
2. MAESTRE, Mireia, dir.
3. MORA SAGUÉS, Francesc, pròl.
4. MORA MANGRINYÀ, Jordi, pròl.
5. MoraBanc (Andorra)

Textos en català, castellà, anglès, francès i rus

23-17

Andorre en chiffres 2013

Andorra : Gouvernement d'Andorre. Ministère des Finances et de la Fonction Publique. Département de statistique, 2013

ISBN: 978-99920-0-674-0

DL: AND.233-2013

76 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Andorra - Estadístiques - 2012

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Departament d'Estadística

Conté adreces d'interès

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.estadistica.ad/serveiestudis/publicacions/Publicacions/Andorra%20en%20xifres_fr.pdf

24-17

Annual report 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-42-1

DL: AND.137-2013

76 p. : taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-anual-2012>

25-17

Antonio López a Andorra : el procés de l'escultura

Andorra : Govern d'Andorra, 2013

DL: AND.508-2013

1 fullet despl. [10] p. ; 24 cm

730(460) LOP

Entr. pral.(s):

1. LÓPEZ GARCIA, Antonio, 1936-

Matèria(s):

1. Escultors - Espanya - S. XX
2. LÓPEZ GARCIA, Antonio, 1936- - Exposicions
3. Escultura - Exposicions - Catàlegs

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Govern
2. Escaldes-Engordany. Comú
3. Fundació Sorigué (Lleida)

Del 24 de setembre al 30 de novembre del 2013, sala d'exposicions del Govern

Conté el poema "llum i ombres" de Manel Gibert

26-17

Anuari 2012 : Diari d'Andorra

Andorra : Premsa Andorrana, 2013

136 p. : il., gràf. ; 26 cm

(058)(467.2)"2012" ANU

Matèria(s):

1. Anuaris - 2012

Entr. sec.(s):

1. Diari d'Andorra
2. Anuari dos mil dotze

27-17

Arquitectura humana de l'empresa familiar andorrana : la identitat i el futur d'un país

Andorra : Empresa Familiar Andorrana, 2013

ISBN: 978-99920-1-973-3

DL: AND.159-2013

229 p. : il. ; 23 cm

334.722(467.2) ARQ

Entr. pral.(s):

1. CÓPPULO, Sílvia

Matèria(s):

1. Empreses familiars - Andorra

Entr. sec.(s):

1. PUJOL, Jordi, fot.
2. Empresa Familiar Andorrana

28-17

Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra : memòria d'activitats 2013

Andorra la Vella : Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra, 2013

42 p. : il., taules, gràf. ; 27 cm

631+636(467.2) ASS

Entr. pral.(s):

1. Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra

Matèria(s):

1. Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra - Memòries
2. Bestiar - Criar i desenvolupament - Andorra
3. Pagesos - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

29-17

Bla

[Andorra : Eve Ariza], [2013]

[10] p. : fot. ; 15 cm

77.04 ARI

Entr. pral.(s):

1. ARIZA, Eve

Matèria(s):

1. Fanzines
2. Fotografia artística

Text al llibret: Andorra: la ruta del contrabandista guerriller del bla - blactivista bla's smuggler route bla's guerrillero - blactivist

Subjectives Maps / Dissapearences

Mapes subjectius / Desaparicions

30-17

BPA Group corporate responsibility report 2012

[Escaldes-Engordany : Grup BPA], 2013

ISBN: 978-99920-64-27-3

DL: AND.374-2013

40 p. : taules, gràf., il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: https://www.bpa.ad/sites/default/files/files/BPA_RC_ENG.pdf

31-17

Cahier à colorier : Andorre

Andorra : Consell General, 2013

ISBN: 978-99920-52-40-2

DL: AND.397-2013

[10] p. : il. ; 16 x 23 cm

087.5 CAH

Matèria(s):

1. Àlbums per acolorir
2. Llibres il·lustrats per a infants

Entr. sec.(s):

1. PUIG, Pere, il.
2. Andorra. Consell General

32-17

Camins de llet i neu : transport de la llet a l'Alt Urgell, la Cerdanya i Andorra de l'any 1930 al 1980

Andorra : A4 Edicions, 2013

ISBN: 978-99920-67-03-1

DL: AND.130-2013

125 p. : il. ; 21 cm

637.1(467.1/.2)(091) DAL

Entr. pral.(s):

1. DALMAU ROBRES, Carles

Matèria(s):

1. Indústria lletera - Seu d'Urgell - Història
2. Indústria lletera - Andorra - Història
3. Llet - Transport - Pirineus
4. Indústria lletera - Cerdanya - Història

33-17

Cançoners d'AINA 2013

Canillo : AINA, 2013

ISBN: 978-99920-1-984-9

DL: AND.302-2013

111 p. : il. ; 21 cm

784.6 CAN

Matèria(s):

1. AINA - Cançons i música
2. Cançoners

Entr. sec.(s):

1. AINA (Canillo)

34-17

Canya i pedra

Andorra : A4 Edicions, 2013

ISBN: 987-99920-67-04-8

DL: AND.641-2013

149 p. : il. ; 21 cm

741(467.2) GAL

Entr. pral.(s):

1. GALOBARDES, Francesc

Matèria(s):

1. Dibuix de paisatges - Andorra
2. Esglésies - Andorra

Entr. sec.(s):

1. TOUCEDA, Yolanda

35-17

Carnaval : que comenci la gresca! : Sant Julià de Lòria 2013

Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, 2013

DL: AND.43-2013

1 full displ. : il. col. ; 36 x 30 cm, pleg. en 18 cm

394.25(467.2) CAR

Matèria(s):

1. Sant Julià de Lòria - Carnestoltes
2. Festes - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Sant Julià de Lòria. Comú

Conté el programa de la Ruta de la Tapa

36-17

Castells de fang

Andorra : 2+1 editors, 2013

ISBN: 978-99920-69-05-9

DL: AND.166-2013

127 p. ; 18 cm

316.75 MOL

Entr. pral.(s):

1. MOLES ARISTOT, Pere

Matèria(s):

1. Sociologia històrica
2. Cultura
3. Valors socials

37-17

El centre històric a la carta : guia de restaurants del centre històric d'Andorra la Vella

Andorra la Vella : Associació de Comerciants Centre Històric d'Andorra la Vella, 2013

ISBN: 978-99920-1-986-3

DL: AND.484-2013

84 p. : il. ; 15 cm

64.024(467.2)"2013" CEN

Matèria(s):

1. Restaurants - Andorra - Directoris

Entr. sec.(s):

1. Associació de Comerciants Centre Històric d'Andorra la Vella

Conté dades d'interès i presentació de cada restaurant

38-17

Cerni i el Tamarro

Andorra : Josep Pérez Sánchez : Ma. Núria Moreno Cendrós, 2013

ISBN: 978-99920-1-995-5

DL: AND.654-2013

[25] p. : il. ; 20 cm

(Una vall de contes)

849.9-34"20" PER

Entr. pral.(s):

1. PÉREZ SÁNCHEZ, Josep

Matèria(s):

1. Contes infantils
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. MORENO CENDRÓS, Ma. Núria, il.

39-17

Corporate social responsibility report 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-46-9

DL: AND.141-2013

104 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

40-17

Cremada de falles 2013 : Andorra la Vella 23 de juny

Andorra la Vella : Comú d'Andorra la Vella, 2013

DL: AND.306-2013

[10] p. : il. ; 21 cm

394.2 CRE

Matèria(s):

1. Falles (Folklore) - Andorra la Vella
2. Festa del foc - Andorra la Vella
3. Foc - Folklore - Andorra la Vella

Entr. sec.(s):

1. Fallaires d'Andorra la Vella
2. Andorra la Vella. Comú
3. Andorra. Govern

41-17

La cultura de l'esport : dissetenes Jornades de la Societat Andorrana de Ciències

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

173 p. : il. ; 21 cm

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (17es : 2011, 19 nov. : Andorra la Vella)

Matèria(s):

1. Esports - Andorra
2. Esports - Aspectes ètics i morals
3. Esports - Congressos

Entr. sec.(s):

1. SAC (Andorra)

Conté imatges de les jornades, llista dels assistents i recull de premsa

42-17

Dades rellevants 2012 : memòria responsabilitat social corporativa. Estats financers

[Andorra] : FEDA, 2013

DL: AND.482-2013

2 documents PDF continguts en un llibre de memòria 621.31"2012"(058) FOR

Entr. pral.(s):

1. Forces Elèctriques d'Andorra

Matèria(s):

1. Forces Elèctriques d'Andorra
2. Empreses elèctriques - Andorra

43-17

De copes al Centre Històric d'Andorra la Vella : 13 de juny del 2013

Andorra la Vella : Associació de Comerciants Centre Històric d'Andorra la Vella, 2013

DL: AND.275-2013

1 f. despl. ; 21 x 30 cm, pleg. en 21 cm

79(467.2) COP

Matèria(s):

1. Festes - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Andorra la Vella. Comú
2. Associació de Comerciants Centre Històric d'Andorra la Vella

44-17

De soca-rel

2a ed.

Andorra : Centre de la Cultura Catalana, 2013

ISBN: 978-99920-3-001-1

DL: AND.125-2013

110 p. : il. ; 23 cm

398.33(467.1/.2) CUC

Entr. pral.(s):

1. CUCURULL, Maria

Matèria(s):

1. Festes - Andorra
2. Folklore - Andorra
3. Festes - Catalunya
4. Folklore - Catalunya

Entr. sec.(s):

1. MORENO, Pilar, il.
2. Centre de la Cultura Catalana

A la coberta: Recull de les festivitats i les tradicions més populars dels territoris de parla catalana

Conté bibliografia

45-17

Debat d'orientació política : intervenció de Jaume Bartumeu, en nom del Grup Parlamentari mixt, juny 2013

[Andorra] : Grup Parlamentari Mixt, 2013

DL: AND.456-2013

26 p. ; 21 cm

329.052(467.2)(042) BAR

Entr. pral.(s):

1. BARTUMEU CASSANY, Jaume

Matèria(s):

1. Grup Parlamentari Mixt (Andorra)
2. Andorra - Política i govern - Discursos parlamentaris
3. Partits polítics - Andorra
4. BARTUMEU CASSANY, Jaume - Discursos

Entr. sec.(s):

1. Grup Parlamentari Mixt (Andorra)
2. Socialdemocràcia i Progrès d'Andorra (Andorra)

46-17

Delicatesen lauredianes (el viatjant de somnis)

[Andorra] : Jaume Pla Pintat, 2013

ISBN: 978-99920-1-985-6

DL: AND.3-2013

86 p. : il. ; 21 cm

849.9-1"19" PLA

Entr. pral.(s):

1. PLA PINTAT, Jaume

Matèria(s):

1. Poesia andorrana - S. XXI
2. Literatura andorrana - S. XXI

A la portada: Edicions de l'Harmonia AD600 La Peguera

47-17

Demencia

[Andorra] : Francesc Zamora Muñoz, [2013]

21 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ZAMORA MUÑOZ, Francesc

Matèria(s):

1. Poesia andorrana - S. XXI
2. Literatura andorrana - S. XXI

Consultat: Juliol 2013

Obtingut: <http://www.francesczamora.com/>

48-17

Detalls de tradició = detalles de tradición

[Andorra] : Mariam Useros Barrero, 2013

DL: AND.1-2013

29 p. : fot. ; 21 cm

77.04(083.82) USE

Entr. pral.(s):

1. USEROS BARRERO, Mariam

Matèria(s):

1. Fotografia - Espanya - S. XX
2. Fotografia artística
3. Folklore - Astúries

Entr. sec.(s):

1. Cercle de les Arts i de les Lletres (Andorra)
2. Federació Andorrana de Fotografia
3. Foto Cine Color (Firma)

A la coberta: Guanyadora del Premi de fotografia del XVIIIè cartell de premis Arts Andorra = Ganadora del premio de fotografía del XVIIIè cartell de premis Arts Andorra

49-17

Écriture & plasticité de pensée

Escaldes-Engordany : AnimaViva multilingüe, 2013

ISBN: 978-99920-68-28-1

DL: AND.674-2013

(Essais)

Document MOBI

Entr. pral.(s):

1. DEBONO, Marc-Williams

Matèria(s):

1. Humanitats
2. Art
3. Literatura

50-17

Écriture & plasticité de pensée

Escaldes-Engordany : AnimaViva multilingüe, 2013

ISBN: 978-99920-68-19-9

DL: AND.430-2013

(Essais)

Document Epub

Entr. pral.(s):

1. DEBONO, Marc-Williams

Matèria(s):

1. Humanitats
2. Art
3. Literatura

51-17

Enquesta de Pressupostos Familiars

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Finances i Funció Pública. Departament d'Estadística, 2013

DL: AND 52-2014

4 p. : gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Economia domèstica - Andorra
2. Cost i nivell de vida - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Departament d'Estadística

Consultat: Febrer 2012

Obtingut: <http://www.estadistica.ad/serveiestudis/publicacions/EPF/Enquesta%20de%20Pressupostos%20Familiars%2020140131%20CAT.pdf>

52-17

Escolà a Andorra

Andorra : Miquel Àngel Canturri Montanya, 2013

ISBN: 978-99920-1-496-7

DL: AND.81-2013

84 p. : il. ; 21 cm

929 CAN

Entr. pral.(s):

1. CANTURRI MONTANYA, Miquel Àngel

Matèria(s):

1. CANTURRI MONTANYA, Miquel Àngel - Biografia
2. Escolans
3. Missa - Celebració

53-17

Esquí escolar : manual de l'acompanyant

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut, 2013

DL: AND.652-2013

28 p. : il. ; 11 x 15 cm

796.92 ESQ

Matèria(s):

1. Esquí - Andorra
2. Esquí - Ensenyament

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut
2. Tot Idea (Firma)

54-17

Estados financieros 2012

Escaldes-Engordany : Banca Privada d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-64-22-1

DL: AND.308-2013

75 p. : il., gràf. ; 30 cm

336.71(467.2)"2012"(058) BAN

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Conté llistat d'oficines del grup i dades de la seu social

55-17

Estat mundial de la infància 2013 : resum executiu : infants amb discapacitat

Andorra : Comitè d'Andorra per l'UNICEF, 2013

ISBN: 978-99920-1-979-5

DL: AND.255-213

25 p. : il. ; 28 cm

364.26-053.2(100) EST

Matèria(s):

1. Infants - Protecció, assistència, etc.
2. Infants - Serveis socials
3. Infants desfavorits
4. Infants discapacitats
5. Drets dels infants

Entr. sec.(s):

1. UNICEF
2. Comitè Nacional d'Andorra per l'UNICEF
3. Banca Privada d'Andorra

56-17

Estats financers 2012

[Escaldes-Engordany] : Banca Privada d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-64-20-7

DL: AND.262-2013

76 p. : taules

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Dipòsit i ISBN erronis

Segueix al títol: Banca Privada d'Andorra, SA

i societats dependents. Estats financers consolidats de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2012, juntament amb l'informe d'auditoria

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.bpa.ad/sites/default/files/memoria_bpa_2012_2.pdf

Conté llistat d'oficines del grup i dades de la seu social

57-17

Estats financers 2012 : estats financers consolidats de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2012, juntament amb l'informe d'auditoria

Escaldes-Engordany : Banca Privada d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-64-20-7

DL: AND.262-2013

75 p. : il., taules ; 30 cm

336.71(467.2)"2012"(058) BAN

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Conté llistat d'oficines del grup i dades de la seu social

58-17

Estratègia nacional del paisatge

2a ed.

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Turisme

i Medi Ambient. Departament de Medi Ambient, 2013

ISBN: 978-99920-0-679-5

DL: AND.483-2013

1 disc òptic (CD-ROM) ; 12 cm

712(467.2) ROV

Entr. pral.(s):

1. ROVIRA MOLNÉ, Natàlia

Matèria(s):

1. Paisatge - Andorra
2. Paisatge - Protecció - Andorra

Entr. sec.(s):

1. MOLES, Anna
2. Andorra. Departament de Medi Ambient

Conté:

- Estratègia nacional del paisatge
- Estratègia nacional del paisatge : accions per als anys 2012-2015
- Guia d'integració paisatgística de les estacions d'esquí alpí d'Andorra
- Catàleg del paisatge d'Andorra (Diagnosi, prognosi, valors i recomanacions). Memòria explicativa
- Mapa de les unitats de paisatge d'Andorra. Memòria explicativa

59-17

Festa major Andorra la Vella : 3, 4 i 5 agost 2013

Andorra la Vella : Comú d'Andorra la Vella, 2013

1 fullet, [8] p. ; 16 cm

394.2(467.2) FES

Entr. pral.(s):

1. Festa Major d'Andorra la Vella (2013, 3-6 ag.)

Matèria(s):

1. Festes - Andorra la Vella
2. Festes majors - Programes - Andorra la Vella

Entr. sec.(s):

1. Andorra la Vella. Comú

60-17

Festa Major d'Escaldes-Engordany : 25, 26 i 27 de juliol 2013

Escaldes-Engordany : Unió Pro-Turisme, 2013

DL: AND.369-2013

1 fullet despl. : il., map. ; 50 x 79 cm, pleg. en 12 cm

394.2(467.2) FES

Entr. pral.(s):

1. Festa Major d'Escaldes Engordany (2013, 25-27 jul.)

Matèria(s):

1. Festes majors - Programes - Escaldes-Engordany

Entr. sec.(s):

1. Unió Pro-turisme d'Escaldes-Engordany (Andorra)
2. Escaldes-Engordany. Comú

Conté programa de festes i mapa de la parròquia

Conté nombrosa publicitat

61-17

Festa Major Encamp 2013 : 14, 15 i 16 d'agost

Encamp : Comú d'Encamp, 2013

[2] p. : il. ; 20 cm

394.2(467.2) FES

Entr. pral.(s):

1. Festa Major d'Encamp (2013, 14-16 ag.)

Matèria(s):

1. Festes majors - Programes - Encamp

Entr. sec.(s):

1. Encamp. Comú

62-17

Festa Major Sant Julià de Lòria : del 26 al 30 de juliol

Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, 2013

DL: AND.352-2013

[56] p. : il. ; 30 cm

394.2(467.2) FES

Entr. pral.(s):

1. Festa Major de Sant Julià de Lòria (2013, 26-30 jul.)

Matèria(s):

1. Festes majors - Programes - Sant Julià de Lòria
2. Festes - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Sant Julià de Lòria. Comú

63-17

Financial statements 2012

Escaldes-Engordany : Banca Privada d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-64-20-7

DL: AND.262-2013

73 p. : il., gràf. ; 30 cm

336.71(467.2)"2012"(058) BAN

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Dipòsit legal i ISBN erronis

64-17

La frontera al Pirineu

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

187 p. : il. ; 21 cm

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. Trobades Culturals Pirinenques (9es : 2012, 20 oct. : Puigcerdà)

Matèria(s):

1. Cultura pirinenca - Congressos
2. Fronteres - Pirineus - Congressos

Entr. sec.(s):

1. SAC (Andorra)
2. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
3. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
4. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
5. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
6. Àmbit de Recerques del Berguedà
7. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
8. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
9. Institut d'Estudis Aranès
10. Amics de Besalú i el seu Comtat

Conté recull d'imatges, llista no exhaustiva de participants i recull de premsa

65-17

Fundació Crèdit Andorrà : 25 anys d'història

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-37-7

DL: AND.76-2013

137 p. : il. ; 24 cm

061.27 FUN

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

66-17

Fundació Crèdit Andorrà : 25 anys d'història

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-37-7

DL: AND.76-2013

70 p. : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.fundaciocreditandorra.ad/pdf/Llibre_commemoratiu_25_anys_Fundacio.pdf

67-17

Govern d'Andorra : liquidació de comptes : exercici 2010

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Finances, 2013

ISBN: 978-99920-0-662-7

DL: AND.47-2013

254 p. : taules ; 30 cm

336.1/.5:354(467.2)"2010" GOV

Entr. pral.(s):

1. Andorra. Govern

Matèria(s):

1. Finances públiques - Andorra - Comptabilitat
2. Administració central - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri de Finances

68-17

Guia genèrica de pràctiques correctes d'higiene en establiments alimentaris

Andorra : Govern d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-0-678-8

DL: AND.462-2013

70 p. : il. ; 15 x 21 cm

614.31(083.74) CAU

Entr. pral.(s):

1. CAUBET BRINGUÉ, Josep

Matèria(s):

1. Aliments - Manipulació - Normes

Entr. sec.(s):

1. MAGALLON DURAN, Josep
2. VERGARA ARAUZ, Rafel
3. Andorra. Govern

69-17

Guia legal i fiscal 2013

Andorra : Legalis Fiscal, 2013

ISBN: 978-99920-1-150-8

DL: AND.19-2013

91 p. ; 30 cm

336.2(467.2) GUI

Matèria(s):

1. Dret fiscal - Andorra - Legislació
2. Empreses - Dret i legislació - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Legalis Fiscal (Firma)

Conté índex analític

Conté:

- Calendari d'obligacions tributàries i societàries
- Obligacions mercantils
- Obligacions tributàries
- Residència a Andorra per a persones físiques
- Inversions estrangeres
- Altres dades d'interés

70-17

Guies, fugitius i espies : camins de pas per Andorra durant la Segona Guerra Mundial

2a reimp.

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-41-6

DL: AND.542-2009

278 p. : il. ; 24 cm

(Editorial Andorra. Història)

940.53/.54(467.2) BEN

Entr. pral.(s):

1. BENET MAS, Claude

Matèria(s):

1. Guerra Mundial II, 1939/1945 - Activitats clandestines
2. Guerra Mundial II, 1939-1945 - Moviments de resistència - Andorra
3. Guerra Mundial II, 1939-1945 - Refugiats

Entr. sec.(s):

1. VIADIU BELLAVISTA, M. Rosa, pròl.

Conté documents reproduïts, bibliografia i índex onomàstic

71-17

Hiperrealisme avui

Sant Julià de Lòria : Museu del Tabac - Antiga Fàbrica Reig, 2013

ISBN: 978-99920-58-12-1

DL: AND.272-2013

119 p. : il. ; 21 cm

75(083.82) BOL

Entr. pral.(s):

1. BOLLAERT, Maggie

Matèria(s):

1. Pintura - Exposicions - Catàlegs
2. Pintura - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. POOLE, Cynthia
2. Museu del Tabac - Antiga fàbrica Reig
3. Fundació Julià Reig (Andorra)

Textos en català, castellà, francès, anglès

Conté citacions dels artistes

72-17

Història digital d'Andorra

Andorra : Aloma Editors, 2013

ISBN: 978-99920-66-02-7

DL: AND.127-2013

68 p. : il. ; 32 cm

946.72(084.1) PLA

Entr. pral.(s):

1. PLANELLAS, Jordi

Matèria(s):

1. Andorra - Història - Còmics

Entr. sec.(s):

1. VILLARÓ, Albert
2. CUCURULL, Maria
3. CAVERO MUÑOZ, Pere

73-17

Història territorial de la vall d'Andorra : dels orígens al segle XV

Andorra : Consell General, 2013

ISBN: 978-99920-52-37-2

DL: AND.368-2013

319 p. ; 24 cm

946.72".../14" BON

Entr. pral.(s):

1. BONALES CORTÉS, Jacinto

Matèria(s):

1. Andorra - Història - Fins S. XV
2. Territori nacional - Andorra - Història

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Consell General

Premi Principat d'Andorra d'Investigació Històrica 2012

Conté bibliografia

74-17

... i mat : curs d'escacs 1

2a ed.

Andorra : Federació d'Escacs Valls d'Andorra :

Esfera Editorial, 2013

ISBN: 978-99920-906-8-8

DL: AND.539-2008

109 p. : il. col. ; 30 cm

794.1 RIV

Entr. pral.(s):

1. RIVA AGUADO, Jordi de la

Matèria(s):

1. Escacs - Ensenyament
2. Escacs - Manuals, guies, etc.
3. Escacs - Regles

Entr. sec.(s):

1. GARCIA PAOLICCHI, Raül
2. Federació d'Escacs Valls d'Andorra
3. TOST FAUS, Gina, il.

75-17

... i mat : curs d'escacs 2

Andorra : Federació d'Escacs Valls d'Andorra :

Esfera Editorial, 2013

ISBN: 978-99920-62-10-4

DL: AND.457-2013

108 p. : il. col. ; 30 cm

794.1 RIV

Entr. pral.(s):

1. RIVA, Oscar de la

Matèria(s):

1. Escacs - Ensenyament
2. Escacs - Manuals, guies, etc.
3. Escacs - Regles

Entr. sec.(s):

1. GARCIA PAOLICCHI, Raül
2. TOST FAUS, Gina, il.
3. Federació d'Escacs Valls d'Andorra

76-17

laia Ermessenda

Andorra : Josep Pérez Sánchez : Ma. Núria Moreno

Cendrós, 2013

ISBN: 978-99920-1-990-0

DL: AND.553-2013

[25] p. : il. ; 20 cm

(Una vall de contes)

849.9-34"20" PER

Entr. pral.(s):

1. PÉREZ SÁNCHEZ, Josep

Matèria(s):

1. Contes infantils
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. MORENO CENDRÓS, Ma. Núria, il.

77-17

L'impost general indirecte

Andorra : Servei d'Estudis de BPA, 2013

ISBN: 978-99920-64-19-1

DL: AND.82-2013

35 p. : taules ; 27 cm

(Quaderns d'actualitat econòmica ; 8)

PAP 336.22(467.2) IMP

Matèria(s):

1. Impuestos indirectes - Andorra
2. Economia - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Alfa Capital Assessors & Auditors (Firma)

A la coberta: Inclou les modificacions de la Llei 29/2012, del 18 d'octubre, de modificació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, així com els aspectes més rellevants del Reglament d'aplicació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte

78-17

L'impost general indirecte

Andorra : Servei d'Estudis de BPA, 2013

35 p. : taules

(Quaderns d'actualitat econòmica ; 8)

Document PDF

Matèria(s):

1. Impuestos indirectes - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Alfa Capital Assessors & Auditors (Firma)

Consultat: Juliol 2013

Obtingut: <http://www.bpa.ad/cat/content/publicacions>

A la coberta: Inclou les modificacions de la Llei 29/2012, del 18 d'octubre, de modificació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, així com els aspectes més rellevants del Reglament d'aplicació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte

79-17

L'impost sobre la renda de les activitats econòmiques

Andorra : Servei d'Estudis de BPA, 2013

ISBN: 978-99920-64-28-3

DL: AND.601-2013

35 p. : taules ; 27 cm

(Quaderns d'actualitat econòmica ; 9)

336.22(467.2) IMP

Matèria(s):

1. Impuestos sobre activitats econòmiques - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Alfa Capital Assessors & Auditors (Firma)
2. Banca Privada d'Andorra

A la coberta: Inclou les modificacions de la Llei 19/2011, de l'1 de desembre, de modificació de la Llei 96/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques i el Reglament d'aplicació de la Llei 96/2010, de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques

80-17

L'impost sobre la renda de les activitats econòmiques

Escaldes-Engordany : Banca Privada d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-64-29-0

DL: AND.635-2013

36 p. : taules

(Quaderns d'actualitat econòmica ; 9)

Document PDF

Matèria(s):

1. Impuestos sobre activitats econòmiques - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Alfa Capital Assessors & Auditors (Firma)
2. Banca Privada d'Andorra

A la coberta: Inclou les modificacions de la Llei 19/2011, de l'1 de desembre, de modificació de la Llei 96/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques i el Reglament d'aplicació de la Llei 96/2010, de l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: https://www.bpa.ad/sites/default/files/quadern_9_web.pdf

81-17

Informe anual 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-40-7

DL: AND.135-2013

76 p. : taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-anual-2012>

82-17

Informe anual 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-41-4

DL: AND.136-2013

76 p. : taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-anual-2012>

83-17

Informe anual 2012 = Annual report 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-39-1

DL: AND.134-2013

143 p. : taules, gràf. ; 30 cm

336.71(467.2)"2012"(058) CRE

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

84-17

Informe anyal al M.I. Consell General : any 2012

Andorra : Consell General, 2013

1 disc òptic (CD-Rom) ; 12 cm

351.941"2012"(047) INS

Entr. pral.(s):

1. Institució del Raonador del Ciutadà

Matèria(s):

1. Defensor del poble - Andorra - Informes

85-17

Informe de responsabilidad corporativa del Grupo BPA 2012

[Escaldes-Engordany : Grup BPA], 2013

ISBN: 978-99920-64-26-9

DL: AND.373-2013

40 p. : taules, gràf., il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: https://www.bpa.ad/sites/default/files/files/BPA_RC_ESP.pdf

86-17

Informe de responsabilidad social corporativa 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-45-2

DL: AND.140-2013

104 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

87-17

Informe de responsabilitat corporativa del Grup BPA 2012

[Escaldes-Engordany : Grup BPA], 2013

ISBN: 978-99920-64-25-2

DL: AND.372-2013

40 p. : taules, gràf., il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

Matèria(s):

1. Banca Privada d'Andorra
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: http://www.bpa.ad/sites/default/files/files/BPA_RC_CAT.pdf

88-17

Informe de responsabilitat social corporativa 2012

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-44-5

DL: AND.139-2013

104 p. : il., taules, gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

89-17

Informe de responsabilitat social corporativa 2012

Andorra : Crèdit Andorrà. Gabinet de Comunicació Corporativa, 2013

ISBN: 978-99920-60-43-8

DL: AND.138-2013

87 p. : il., taules, gràf. ; 30 cm

336.71(467.2)"2012"(058) CRE

Entr. pral.(s):

1. Crèdit Andorrà

Matèria(s):

1. Crèdit Andorrà
2. Bancs - Andorra - Informes

90-17

Informe econòmic 2012 = economic report 2012

Andorra : Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, 2013

ISBN: 978-99920-1-989-4

DL: AND.547-2013

121, 117 p. : taules, gràf. ; 30 cm

33(467.2)"2012"(047) INF

Matèria(s):

1. Andorra - Condicions econòmiques - 2012 - Informes

Entr. sec.(s):

1. Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra
2. Banca Privada d'Andorra

91-17

Informe econòmic 2012 = economic report 2012

Andorra : Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, 2013

ISBN: 978-99920-1-989-4

121, 117 p. : taules, gràf.

Document PDF

Matèria(s):

1. Andorra - Condicions econòmiques - 2012 - Informes

Entr. sec.(s):

1. Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra
2. Banca Privada d'Andorra

Els números de Dipòsit legal i ISBN corresponen a la versió paper

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: <http://www.ccis.ad/ca/publicacions.html?task=view&id=13&catid=46>

92-17

Jurisprudència constitucional : volum setzè : gener 2011 - desembre 2011

[Andorra] : Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-1-980-1

DL: AND.260-2013

Vol. 16, 509 p. : taules, gràf. ; 24 cm

347.99(467.2)"2011" TRI

Entr. pral.(s):

1. Andorra. Tribunal Constitucional

Matèria(s):

1. Jurisprudència - Andorra - Repertoris, etc.
2. Andorra. Tribunal Constitucional

93-17

Libre albedrió : acto 2

[Andorra] : Francesc Zamora Muñoz, 2013

33 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ZAMORA MUÑOZ, Francesc

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Poesia andorrana - S. XXI

Consultat: Juliol 2013

Obtingut: <http://www.francesczamora.com/>

94-17

Literatura exprés 2013 : relats breus del bus exprés

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Economia i Territori, [2013]

ISBN: 978-99920-0-643-6

DL: AND.126-2012

54 p. ; 19 cm

849.9-34"20" LIT

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Contes

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Economia i Territori
2. Andorra. Biblioteca Pública del Govern

Als crèdits: Títol original: Literatura exprés '13. Relats breus del bus exprés

Conté:

- Un trajecte inesperat / Olga Cabanes Chao. p. 7
- Una història de fa molt i molt de temps / Miriam Daravano Ferreira Mesquita. p. 13
- Un encàrrec / Xavier Planas Batlle. p. 19
- Un pare Noel de paisà / Miquel López Viguera. p. 23
- Del desert a les muntanyes / Rafa Mora Sesma. p. 27
- Jo, quan sigui gran... / Laura Riba Mandicó. p. 31
- Els dos amors de la Carlota / Laura Casanovas Borrell. p. 35
- L'autobús de l'il·lustre misàntrop senyor Hide / Cristian Blázquez Cantos. p. 39
- De l'Express a l'Exprés / Cindy González Campos. p. 45
- Rutines / Laia Ferré Marot. p. 51

95-17

Literatura exprés 2013 : relats breus del bus exprés

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Economia i Territori, 2013

ISBN: 978-99920-0-671-9

DL: AND.216-2013

54 p.

Document PDF

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Contes

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Economia i Territori
2. Andorra. Biblioteca Pública del Govern

Als crèdits: Títol original: Literatura exprés '13. Relats breus del bus exprés

Conté:

- Un trajecte inesperat / Olga Cabanes Chao. p. 7
- Una història de fa molt i molt de temps / Miriam Daravano Ferreira Mesquita. p. 13
- Un encàrrec / Xavier Planas Batlle. p. 19
- Un pare Noel de paisà / Miquel López Viguera. p. 23
- Del desert a les muntanyes / Rafa Mora Sesma. p. 27
- Jo, quan sigui gran... / Laura Riba Mandicó. p. 31
- Els dos amors de la Carlota / Laura Casanovas Borrell. p. 35
- L'autobús de l'il·lustre misàntrop senyor Hide / Cristian Blázquez Cantos. p. 39
- De l'Express a l'Exprés / Cindy González Campos. p. 45
- Rutines / Laia Ferré Marot. p. 51

96-17

Manual pràctic sobre els impostos directes a Andorra : l'impost sobre societats, l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques, l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals : edició 2013

Andorra : Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra : BancSabadell d'Andorra, 2013
ISBN: 978-99920-1-974-0

DL: AND.161-2013

509 p. ; 30 cm

336.22(467.2) MAN

Matèria(s):

1. Impostos - Andorra
2. Impostos sobre activitats econòmiques - Andorra
3. Impostos sobre societats - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Alfa Capital Assessors & Auditors (Firma)
2. Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra
3. Banc Sabadell d'Andorra

97-17

Memòria 2012 : Tribunal Constitucional

Andorra : Tribunal Constitucional, [2013]

DL: AND.602-1997

47 p. ; 21 cm

347.99(467.2)"2012"(058) TRI

Entr. pral.(s):

1. Andorra. Tribunal Constitucional

Matèria(s):

1. Andorra. Tribunal Constitucional
2. Tribunals - Andorra

98-17

Memòria d'activitats 2012

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-47-6

DL: AND.142-2013

37 p. : il., gràf. ; 30 cm

061.27"2012"(058) FUN

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

99-17

Memòria d'activitats 2012

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-47-6

DL: AND.142-2013

40 p. : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

100-17

Memoria de actividades 2012

Andorra : Fundació Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-47-6

DL: AND.142-2013

40 p. : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)

Matèria(s):

1. Fundació Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Fundacions - Andorra

Consultat: Desembre 2013

Obtingut: <http://www.creditandorrargroup.com/es/content/informe-responsabilidad-social-corporativa-2012>

101-17

**Memòria de la cooperació al desenvolupament :
Ministeri d'Afers Exteriors 2011-2012 = report on
the cooperation for development :
Ministry of Foreign Affairs 2011-2012**

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Afers
Exteriors, 2013

ISBN: 978-99920-0-665-8

DL: AND.97-2013

1 disc òptic (CD-Rom) ; 12 cm

341.232 MEM

Matèria(s):

1. Cooperació internacional - Andorra
2. Ajuda humanitària

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Afers Exteriors

Text en català, castellà, francès i anglès

Conté:

- La cooperació andorrana
- Les xifres de la cooperació
- Cooperació multilateral
- Cooperació bilateral: subvencions a entitats
- Ajuda humanitària
- Visites sobre el terreny

102-17

Meritxell : un cant a la vida

Andorra : [s.n., 2013]

11 p. : il. ; 24 cm

394.2(467.2) MER

Entr. pral.(s):

1. Diada de Meritxell (2013 : Andorra)

Matèria(s):

1. Meritxell, Mare de Déu de
2. Meritxell, Mare de Déu de - Goigs

Conté:

- Meritxell, t'han cantat cada dia els ainistes 2013
- Discurs de Mossén Ramon de Canillo
- Programa dels pelegrinatges, concerts i celebracions religioses
- Meritxel·lànies
- Goigs a la Mare de Déu de Meritxell

103-17

Motovudu 2 : dark art of performance

Ordino : Mass Media Moto, 2013

ISBN: 978-99920-1-994-8

96 p : il. ; 21 cm

796.72 CRA

Entr. pral.(s):

1. CRAFTAR, Simon

Matèria(s):

1. Motociclisme
2. Motociclisme - Ensenyament
3. Vehícles de motor - Conducció

104-17

El museu de l'elefant

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-66-9

DL: AND.64-2013

419 p. ; 19 cm

(Editorial Andorra. Narrativa)

849.9-31"19" PER

Entr. pral.(s):

1. PERUGA, Joan

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Novel·la

105-17

El museu de l'elefant

2a ed.

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-68-3

DL: AND.200-2013

436 p. ; 19 cm

(Editorial Andorra. Narrativa)

849.9-31"19" PER

Entr. pral.(s):

1. PERUGA, Joan

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Novel·la

106-17

El museu de l'elefant

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-67-6

Document MOBI

Entr. pral.(s):

1. PERUGA, Joan

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XX
2. Novel·la

107-17

New description of principality and valleys of Andorra

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-65-2

Document MOBI

Entr. pral.(s):

1. VILLARÓ, Albert

Matèria(s):

1. Andorra - Història
2. Andorra - Vida social i costums
3. Folklore - Andorra

Conté bibliografia

108-17

Nits d'estiu als museus i monuments 2013

Andorra : Govern d'Andorra, 2013

DL: AND.300-2013

1 f. despl. ; 42 x 26 cm, pleg. en 6 cm

727(467.2) NIT

Matèria(s):

1. Museus - Andorra
2. Activitats culturals - Andorra

109-17

No facis safareig

Andorra : Ludmilla Lacueva Canut, 2013

DL: AND.2-2013

12 p. ; 23 cm

849.9-34"19" LAC

Entr. pral.(s):

1. LACUEVA CANUT, Ludmilla

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Contes

110-17

Nuits andorranes - La nouvelle Andorra = nits andorranes - La nova Andorra

Andorra : Editorial Andorra : Universitat d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-69-0

DL: AND.533-2013

359 p. ; 21 cm

840-31"19" SAN

Entr. pral.(s):

1. SANDY, Isabelle

Matèria(s):

1. Literatura francesa - S. XX
2. Novel·la

Entr. sec.(s):

1. BASTIDA OBIOLS, Daniel, pròl.
2. CHEVALIER, Jean-Claude
3. Universitat d'Andorra
4. SANABRE, Mercè, trad.
5. OLIVA, Pau, trad.

Text en francès i català

111-17

L'ocell de paper

Andorra : 2+1 editors, 2013

ISBN: 978-99920-69-02-8

DL: AND.63-2013

[28] p. : il. ; 19 cm

(Col·lecció Llíttria)

849.9-34"20" COL

Entr. pral.(s):

1. COLL, Gemma

Matèria(s):

1. Contes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. ALMERICH, Mònica, il.
2. Andorra. Govern

112-17

Pàgines blanques 2014-2015

Andorra : Andorra Telecom, 2013

DL: C.2397-2012

220 p. ; 28 cm

654.07(467.2)"2014/2015" AND

Entr. pral.(s):

1. Andorra Telecom (Firma)

Matèria(s):

1. Andorra - Guies telefòniques

113-17

Pàgines grogues 2014-2015

Andorra : Andorra Telecom, 2013

DL: C.2396-2012

268 p. ; 28 cm

654.07(467.2)"2014/2015" AND

Entr. pral.(s):

1. Andorra Telecom (Firma)

Matèria(s):

1. Andorra - Guies telefòniques

114-17

Painting book : Andorra

Andorra : Consell General, 2013

ISBN: 978-99920-52-41-9

DL: AND.398-2013

[10] p. : il. ; 16 x 23 cm

087.5 PAI

Matèria(s):

1. Àlbums per acolorir
2. Llibres il·lustrats per a infants

Entr. sec.(s):

1. PUIG, Pere, il.
2. Andorra. Consell General

115-17

Petjades d'Europa en el món

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut. Universitat d'Estiu d'Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-0-670-2

DL: AND.201-2013

180 p. ; 24 cm

008(4)(063) UNI

Entr. pral.(s):

1. Universitat d'Estiu (29a : 2012, 27 ag. - 31 ag. : Andorra)

Matèria(s):

1. Europa - Cultura
2. Europa - Relacions culturals

Entr. sec.(s):

1. VILANA, Maria Àngels, coord.
2. Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut

A la portada: 29a Universitat d'Estiu d'Andorra.

Annals 2012

Conté:

- Protecció dels drets socials a Europa en temps de crisi / Luís Jimena Quesada. p. 13-27
- L'école luxembourgeoise pour une société plurielle / Mady Delvaux-Stehres. p. 31-50
- Educació en els valors europeus / Lluís Duch. p. 53-71
- Europa y el mundo Árabe. Acercamientos y distancias / Gema Martín Muñoz. p. 73-86
- L'intellectuel européen dans sa relation à l'Antiquité: à propos d'Albert Camus et de Michel Foucault / Carlos Lévy. p. 89-107
- Vivre ensemble dans des sociétés européennes ouvertes / Martin Hirsch. p. 109-126
- La Babel europea: aldarull o simfonia. El repte de la diversitat lingüística / Imma Tor Faus. p. 129-153
- L'Europe face au désenchantement démocratique / Jacques Rupnik. p. 155-173

116-17

Pinta y colorea : Andorra

Andorra : Consell General, 2013

ISBN: 978-99920-52-39-6

DL: AND.396-2013

[10] p. : il. ; 16 x 23 cm

087.5 PIN

Matèria(s):

1. Àlbums per acolorir
2. Llibres il·lustrats per a infants

Entr. sec.(s):

1. PUIG, Pere, il.
2. Andorra. Consell General

117-17

Poders i contrapoders en un món global

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut. Universitat d'Estiu d'Andorra, 2013

DL: AND.318-2013

1 f. despl. ; 21 x 30 cm, pleg. en 21 cm

316(100) UNI

Entr. pral.(s):

1. Universitat d'Estiu (30a : 2013, 2-6 set. : Andorra)

Matèria(s):

1. Sociologia
2. Mitjans de comunicació de massa - Aspectes socials
3. Conflictes socials

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Educació i Joventut

118-17

Poemes de Teresa Colom i Manel Gibert traduïts a les seves llengües pels estudiants de català = poèmes de Teresa Colom et Manel Gibert traduits par des étudiants de catalan dans leurs langues = poems by Teresa Colom and Manel Gibert translated by catalan learners into their mother tongue

Edició especial

Andorra : Govern d'Andorra. Servei de Política Lingüística, 2013

ISBN: 978-99920-0-681-8

DL: AND.670-2013

54 p. ; 21 cm

(Entrelletres)

849.9-1"20" COL

Entr. pral.(s):

1. COLOM PICH, Teresa

Matèria(s):

1. Poesia andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. GIBERT VALLÈS, Manel
2. Andorra. Servei de Política Lingüística

Edició especial

Títol a la coberta: Poemes de Teresa Colom i Manel Gibert traduïts per aprenents de català

Versions en anglès, castellà, francès, hindi, neerlandès, portuguès, rus, suec, tagal, txec i vietnamita

Conté:

- M'aparto un fil... / Teresa Colom
- Les cases no són parets... / Teresa Colom
- Silencis / Manel Gibert
- Retorn / Manel Gibert

119-17

Poemes de Teresa Colom i Manel Gibert traduïts a les seves llengües pels estudiants de català = poèmes de Teresa Colom et Manel Gibert traduits par des étudiants de catalan dans leurs langues = poems by Teresa Colom and Manel Gibert translated by catalan learners into their mother tongue

Edició especial

Andorra : Govern d'Andorra. Servei de Política Lingüística, 2013

DL: AND.17-2013

ISBN: 978-99920-0-660-3

54 p. ; 21 cm

(Entrelletres)

849.9-1"20" COL

Entr. pral.(s):

1. COLOM PICH, Teresa

Matèria(s):

1. Poesia andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. GIBERT VALLÈS, Manel
2. Andorra. Servei de Política Lingüística
3. Consell d'Europa

Edició especial Consell d'Europa

Títol a la coberta: Poemes de Teresa Colom i Manel Gibert traduïts per aprenents de català

Versions en anglès, castellà, francès, hindi, neerlandès, portuguès, rus, suec, tagal, txec i vietnamita

Conté:

- M'aparto un fil... / Teresa Colom
- Les cases no són parets... / Teresa Colom
- Silencis / Manel Gibert
- Retorn / Manel Gibert

120-17

Pressupost exercici 2013 : aprovat pel MI Consell General en la seva sessió del 13 de desembre del 2012

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Finances, 2013

ISBN: 978-99920-0-661-0

DL: AND.46-2013

708 p. : taules ; 30 cm

336.14:354(467.2)"2013" GOV

Entr. pral.(s):

1. Andorra. Govern

Matèria(s):

1. Pressupost - Andorra
2. Administració central - Andorra
3. Finances públiques - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri de Finances

121-17

Programa Festa Major Sant Julià de Lòria 2013 : del 26 al 30 de juliol

Sant Julià de Lòria : Comú de Sant Julià de Lòria, 2013

DL: AND.329-2013

1 full despl. : il. col. ; 30 x 21 cm, pleg. en 15 cm

394.2(467.2) FES

Entr. pral.(s):

1. Festa Major de Sant Julià de Lòria (2013, 26-30 jul.)

Matèria(s):

1. Festes majors - Programes - Sant Julià de Lòria
2. Festes - Sant Julià de Lòria

Entr. sec.(s):

1. Sant Julià de Lòria. Comú

122-17

Publicacions del Govern d'Andorra : catàleg 2012

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Biblioteca Nacional, 2013

DL: AND.123-2012

25 p. : il. col.

Document PDF

Matèria(s):

1. Llibres - Andorra - Catàlegs
2. Andorra. Govern
3. Publicacions oficials - Andorra - Bibliografia

Entr. sec.(s):

1. FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Júlia
2. MERINO MUDARRA, Meritxell
3. CADET RIBA, Carina

Suplement del catàleg 1981-1996

Conté índex de títols i llistat de punts de venda

Consultat: Agost 2013

Obtingut: <http://www.cultura.ad/publicacions/catalog-publicacions-govern-andorra>

123-17

Quadern per pintar : Andorra

Andorra : Consell General, 2013

ISBN: 978-99920-52-38-9

DL: AND.395-2013

[10] p. : il. ; 16 x 23 cm

087.5 QUA

Matèria(s):

1. Àlbums per acolorir
2. Llibres il·lustrats per a infants

Entr. sec.(s):

1. PUIG, Pere, il.
2. Andorra. Consell General

124-17

Que l'école aille toujours bien : approche du modèle pédagogique lasallien

Andorra : Publicacions La Salle Open University, 2013

ISBN: 978-99920-70-01-7

DL: AND.632-2013

389 p. : il.

(Études Lasalliennes ; 17)

Document PDF

Matèria(s):

1. Universitat Oberta La Salle (Andorra)
2. Església i educació
3. Escoles cristianes

Entr. sec.(s):

1. Hermanos de las Escuelas Cristianas
2. GIL, Pedro M^a, ed.
3. MUÑOZ, Diego, ed.
4. MARTÍNEZ, José, trad.

Disponible en línia la versió en castellà de l'obra:

http://www.lasalle.org/wp-content/uploads/2011/07/EstudiosLasalianos17_spa_web.pdf

125-17

Que la escuela vaya siempre bien : aproximación al modelo pedagógico lasaliano

Andorra : Publicacions La Salle Open University, 2013

ISBN: 978-99920-70-00-0

DL: AND.631-2013

387 p. : il.

(Estudios lasalianos ; 17)

Document PDF

Matèria(s):

1. Universitat Oberta La Salle (Andorra)
2. Església i educació
3. Escoles cristianes

Entr. sec.(s):

1. Hermanos de las Escuelas Cristianas
2. GIL, Pedro M^a, ed.
3. MUÑOZ, Diego, ed.
4. MARTÍNEZ, José, trad.

Consultat: Febrer 2013

Obtingut: http://www.lasalle.org/wp-content/uploads/2011/07/EstudiosLasalianos17_spa_web.pdf

126-17

Què mengem a Andorra?

Andorra : A4 Edicions, 2013

ISBN: 978-99920-67-05-5

DL: AND.651-2013

241 p. : il. ; 22 cm

641.5(467.2)(083.12) RIB

Entr. pral.(s):

1. RIBES SAGUÉS, Cristina

Matèria(s):

1. Cuina - Receptaris
2. Cuina andorrana - Receptaris

Entr. sec.(s):

1. COMA RIBES, Riki, fot.
2. RIBES SAGUÉS, Montse

Conté bibliografia

127-17

Ràdio Andorra : la història d'un mite que va fer història

Andorra : Crèdit Andorrà, 2013

ISBN: 978-99920-60-52-0

DL: L.1331-2013

171 p., [8] p. : il. ; 24 cm

654.191(467.2) OSO

Entr. pral.(s):

1. OSORIO ACHURRA, Gualbert

Matèria(s):

1. Radiodifusió - Andorra - Història
2. Ràdio-Andorra

Entr. sec.(s):

1. MASSA, Joan, pròl.
2. MARQUÉS, Nemesi, pròl.
3. Crèdit Andorrà (Andorra)

128-17

La realitat d'un somni : 50 aniversari Pas de la Casa Grau Roig 1957-2007 = la realidad de un sueño = la réalité d'un rêve = a dream come true 2a ed.

Andorra : GrandValira-SAETDE, 2013

ISBN: 978-99920-1-992-4

DL: AND.604-2013

203 p. : il. ; 25 cm

796.92(467.2)(091) RIB

Entr. pral.(s):

1. RIBAS COMAS, Miquel

Matèria(s):

1. Esquí - Andorra - Història
2. Estacions d'esquí - Andorra

Entr. sec.(s):

1. PEDROSA, Encarna, trad.
2. MENÉNDEZ, Àlvar, fot.

129-17

Recull dels tractats i acords internacionals vigents al Principat d'Andorra : 2012

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri d'Afers Exteriors, 2013

ISBN: 978-99920-0-651-1

DL: AND.9-2013

157 p. ; 24 cm + 1 disc òptic (CD-Rom) ; 12 cm

341.24 REC

Matèria(s):

1. Tractats internacionals
2. Dret internacional

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Ministeri d'Afers Exteriors

El CD-Rom conté la versió PDF de l'obra

130-17

Santa Coloma : festa major 2013 : 24, 25 i 26 d'agost

Andorra la Vella : Comú d'Andorra la Vella, 2013

DL: AND.452-2013

[24] p. : il. ; 21 cm

394.2(467.2) FES

Matèria(s):

1. Festes majors - Programes - Santa Coloma (Andorra la Vella)

Entr. sec.(s):

1. Andorra la Vella. Comú

131-17

La selva moral (2.0)

3a ed.

Andorra : Editorial Andorra, 2013

ISBN: 978-99920-53-70-6

DL: AND.640-2013

189 p. ; 19 cm

(Editorial Andorra. Narrativa)

849.9-31"19" VIL

Entr. pral.(s):

1. VILLARÓ, Albert

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XX
2. Novel·la

132-17

Setmana cultural russa = semaine culturelle russe = russian cultural week : del 17 al 21 de febrer

Andorra : Govern d'Andorra, 2013

1 full despl. : il. col. ; 55 x 29 cm, pleg. en 14 cm

7(470) SET

Matèria(s):

1. Cultura russa
2. Concerts - Programes
3. Dansa - Programes
4. Cinematografia - Programes

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Andorra Turisme SAU
2. Andorra. Govern

133-17

Seul récit véridique et historique de la guerre de 1882 entre la République d'Andorre et le Duché de Bosot

Andorra : Casimir Arajol, 2013

DL: AND.5-2013

[12] p. : il. ; 30 cm

840-3"18" FAR

Entr. pral.(s):

1. FARO, Jean

Matèria(s):

1. Literatura francesa - S. XIX

Entr. sec.(s):

1. La Vie Moderne, journal hebdomadaire illustré artistique et littéraire. Sixième année. Janvier-juin 1884
2. FAU, Fernand, il.
3. ARAJOL, Casimir

Edició facsímil de l'article publicat a La Vie Moderne, journal hebdomadaire illustré artistique et littéraire (Paris : La vie moderne, 1884)

Edició limitada de 250 exemplars

134-17

Sin fin

[Andorra] : Francesc Zamora Muñoz, [2013]

61 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ZAMORA MUÑOZ, Francesc

Matèria(s):

1. Poesia andorrana - S. XXI
2. Literatura andorrana - S. XXI

Consultat: Juliol 2013

Obtingut: <http://www.francesczamora.com/>

135-17

Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. II-2013. Setembre de 2013

Andorra : Servei d'Estudis de BPA, 2013

DL: AND.519-2013

[4] f. : gràf. ; 30 cm

303.71(047.32) SIN

Matèria(s):

1. Indicadors econòmics - Andorra
2. Indicadors socials - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

136-17

Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. 2013 : dades gener 2012 - desembre 2012

Andorra : Servei d'Estudis de BPA, 2013

DL: AND.197-2013

[4] f. : gràf. ; 30 cm

303.71(047.32) SIN

Matèria(s):

1. Indicadors socials - Andorra
2. Indicadors econòmics - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Banca Privada d'Andorra

137-17

That your school runs well : approach to Lasallian educational model

Andorra : Publicacions La Salle Open University, 2013

ISBN: 978-99920-70-02-4

DL: AND.633-2013

381 p. : il.

(Lasallian studies ; 17)

Document PDF

Matèria(s):

1. Universitat Oberta La Salle (Andorra)
2. Església i educació
3. Escoles cristianes

Entr. sec.(s):

1. Hermanos de las Escuelas Cristianas
2. GIL, Pedro M^a, ed.
3. MUÑOZ, Diego, ed.
4. MARTÍNEZ, José, trad.

Disponible en línia la versió en castellà de l'obra:

http://www.lasalle.org/wp-content/uploads/2011/07/EstudiosLasalianos17_spa_web.pdf

138-17

Torticoli social andorrana

[Andorra] : Eve Ariza, [2013]

[20] p. : il. ; 21 cm

7(467.2) TOR

Matèria(s):

1. Art - Andorra

Entr. sec.(s):

1. ARIZA, Eve

Fanzine amb col·laboracions de Clara Nubiola,

Meritxell Pons Calderon, Sergi Mas, Trudy Kunkeler,

Mireia Garcia i Puck Binstead

139-17***Txell i la grandalla***

Andorra : Josep Pérez Sánchez : Ma. Núria Moreno

Cendrós, 2013

ISBN: 978-99920-1-991-7

DL: AND.609-2013

[24] p. : il. ; 20 cm

(Una vall de contes)

849.9-34"20" PER

Entr. pral.(s):

1. PÉREZ SÁNCHEZ, Josep

Matèria(s):

1. Contes infantils
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. MORENO CENDRÓS, Ma. Núria, il.

140-17***Veó***

[Andorra] : Francesc Zamora Muñoz, 2013

23 p.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ZAMORA MUÑOZ, Francesc

Matèria(s):

1. Literatura andorrana - S. XXI
2. Poesia andorrana - S. XXI

Consultat: Juliol 2013

Obtingut: <http://www.francesczamora.com/>**141-17*****Vòlei, una història d'èxit : la Federació Andorrana de Voleibol fa 25 anys i assegura l'arrelament d'aquest esport al país***

Andorra : Federació Andorrana de Voleibol, 2013

ISBN: 978-99920-1-978-8

DL: AND.235-2013

173 p. : il. ; 24 cm

796.325(467.2) VOL

Entr. pral.(s):

1. VILA TRIADÚ, Joan

Matèria(s):

1. Voleibol - Andorra - Història
2. Federació Andorrana de Voleibol

Entr. sec.(s):

1. Federació Andorrana de Voleibol
2. RIPOLL, Miqui

142-17***522 màrtirs... i els altres***

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 16-18

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. ROSSELL SERRA, Ramon

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013
2. Cinc-cents vint-i-dos màrtirs... i els altres

143-17***Les activitats físiques i esportives en l'escola primària : un mitjà educatiu***

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 69-74

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. COMAS GUIXÉ, Xavier

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports per a infants
3. Esports - Ensenyament
4. Esports escolars

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.12

144-17

Les activitats físiques i esportives, una oportunitat

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 9-15

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. POUJARNISCLE GUIX, Francesc

Matèria(s):

1. Esports - Congressos

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.1

145-17

Administració pública i associacions, una aliança per explorar

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 109-111

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. SASPLUGAS TEIXIDÓ, Antoni

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Política esportiva
3. Esports - Administració

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.20

146-17

Les afronteres pirinenques

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 159-162

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. JANÉ CHECA, Oscar

Matèria(s):

1. Fronteres - Filosofia
2. Pirineus - Fronteres

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranesi
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

147-17

L'aiguat de 1982 a Andorra

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 22-33 : il., map.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ESTEBAN VEA, Pere

Matèria(s):

1. Inundacions - Andorra - 1982
2. Precipitacions (Meteorologia) - Andorra

Entr. sec.(s):

1. TRAPERO, Laura
2. La revista del CENMA, 7. 2013
3. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/2.aiguats.pdf

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

148-17

L'Andorra d'aram

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

ISSN: 2222-2294

DL: AND.1105-2010

p. 28-55 : il.

008(467.2)(05) PORTELLA

Matèria(s):

1. SANDY, Isabelle - Biografia
2. Literatura francesa - S. XX
3. Escriptors franceses - S. XX

Entr. sec.(s):

1. Portella, 7. Tardor 2013
2. Col·lectiu Portella (Andorra)

Conté:

- La poetessa del principat pirinenc / Dúnia Ambatlle
- Isabelle Sandy, viatgera a Andorra / Imma Tor
- "Andorra ou les hommes d'airain" / Michèle Gazier
- De sable et d'émeraude / Jean-Claude Chevalier
- Sandy i la ràdio / Sylvain Athiel
- L'empremta d'Isabelle Sandy a Andorra / Joan Peruga
- J'ai quitté l'Andorre / Isabelle Sandy

149-17

L'apologia de l'esport

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 87-91

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. VILANA DÍAZ, Joan

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Política esportiva
3. Esports - Aspectes econòmics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.16

150-17

Aportació de l'esport olímpic i els seus valors a la societat

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 51-57

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. MARTÍ MANDICÓ, Jaume

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Jocs olímpics
3. Esports - Aspectes sociològics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.9

151-17

L'atles climàtic digital d'Andorra (ACDA)

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 6-21 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. BATALLA, Meritxell

Matèria(s):

1. Climatologia - Andorra
2. Andorra - Clima - Atlès
3. Andorra - Clima - Mapes

Entr. sec.(s):

1. ESTEBAN VEA, Pere
2. NINYEROLA, Miquel
3. La revista del CENMA, 7. 2013
4. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/1.atles.pdf

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

152-17

El capitalisme andorrà

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL: AND.454-2004

p. 8-13 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. TORRES, Carles

Matèria(s):

1. Andorra - Condicions econòmiques
2. Finances - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/02-el_capitalisme_andorra.pdf

153-17

Cec, sord i estúpid

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 6-8

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. CASA, Ricard de la

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

154-17

El Cisco de Sans : vida i anècdotes d'un traginer andorrà

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Biblioteca Nacional, 2013

DL: AND.23-1998

p. 21-27 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ARAJOL, Casimir

Matèria(s):

1. Traginers - Andorra
2. Oficis - Andorra
3. ARAJOL MAESTRE, Joan

Entr. sec.(s):

1. Ex-libris Casa Bauró : fulls de bibliografia, 16. 2013
2. Andorra. Biblioteca Nacional

Consultat: Agost 2013

Obtingut: <http://www.bibliotecanacional.ad/>

155-17

[Els Claret] : arquitectes de la música

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

DL: AND.1105-2010

p. 30-53 : il. ; 28 cm

008(467.2)(05) PORTELLA

Matèria(s):

1. Música - Andorra
2. YEPES, Ignacio - Entrevista
3. CLARET (Família)

Entr. sec.(s):

1. Portella, 6. Primavera 2013
2. Col·lectiu Portella (Andorra)

Títol obtingut del sumari

Conté:

- Hotel Mirador (on tot va començar) / Andreu Claret Serra, p. 32
- Casa Rebés, epicentre cultural / Roser Porta, p. 38
- Pere Vallribera i el triangle musical Andorra-Barcelona-Prada / Manuel Vallribera Mir, p. 40
- El violoncel que es va convertir en poema / Andrés Luengo, p. 42
- L'home providencial / Andrés Luengo, p. 46
- "El Festival Narciso Yepes surge desde la emoción y la belleza" / Roser Porta, p. 48
- Montse Mayol / Eva Deza, p.52

156-17

Com aprendre a cuidar el cos

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 65-68

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. MOMBIEDRO CASTELLARNAU, Carme

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Medicina esportiva
3. Esports - Aspectes fisiològics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.11

157-17

Combinar l'esport d'alt nivell i estudis : el centre d'esquí estudi d'Ordino

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 131-134

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. TUDÓ MONTANYA, Sandra

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Clubs esportius - Andorra
3. Esports - Ensenyament

Entr. sec.(s):

1. VISA DOLSA, Carles
2. La cultura de l'esport
3. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.24

158-17

El comerç fronterer pirinenc i els seus efectes per als Països Catalans

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 93-102

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. RAUCH, Andreas

Matèria(s):

1. Comerç - Pirineus
2. Pirineus - Fronteres

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

159-17

Construir Europa des de les fronteres

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL: AND.454-2004

p. 32-41 : il., map.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. TRILLO SANTAMARÍA, Juan Manuel

Matèria(s):

1. Europa - Fronteres
2. Cooperació europea
3. Cooperació transfronterera

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/06-construir_europa.pdf

Conté bibliografia

160-17

El Cor Transfronterer de Cerdanya Querol-Puigcerdà

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 133-134 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. MARTIN, Daniel

Matèria(s):

1. Cor Transfronterer de Cerdanya
2. Corals - Catalunya

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

161-17

Cruïlla de camins

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 13-14

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. PUJADES, Pius

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

162-17

De la taula a l'estadi : un camí d'anada i tornada

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 79-85

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. REGUANT CLOSA, Alba

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esportistes - Alimentació

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.15

163-17

De les "banderes" i les "professons" de Canillo

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 91-97

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. SALVANS ABETLLA, Martí

Matèria(s):

1. Banderes - Andorra
2. Heràldica - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.59

164-17

La documentació municipal de la Seu d'Urgell en els estudis històrics referents a Andorra

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 35-43

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. OBIOLS PEREARNAU, Lluís

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història
2. Falsificació de monedes

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/20.0110.03.52

165-17

Dona i esport : un antagonisme?

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 103-108

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. DURÓ ARAJOL, Nani

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports per a dones

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.19

166-17

Efectes indesitjables de l'activitat física, l'exemple de les lesions de nens i joves en els esports de neu

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 45-50

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. ESCODA ALEGRET, Bernat

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Joves i esports
3. Medicina esportiva
4. Esports - Lesions

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.8

167-17

Enfilant records : a les portes de la 30a Universitat d'Estiu d'Andorra

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Biblioteca Nacional, 2013

DL: AND.23-1998

p. 12-15 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. VILANA, Maria Àngels

Matèria(s):

1. Universitat d'Estiu
2. Cursos d'estiu - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Ex-libris Casa Bauró : fulls de bibliografia, 16. 2013
2. Andorra. Biblioteca Nacional

Consultat: Agost 2013

Obtingut: <http://www.bibliotecanacional.ad/>

168-17

L'entorn familiar com a camí de l'alt nivell

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 113-117

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. ESTEVE FERNÁNDEZ, Jaume

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Aspectes psicològics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.21

169-17

Espais i activitats de pastura transfronterera catalana

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 43-62

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. LLAGOSTERA FERNÁNDEZ, Antoni

Matèria(s):

1. Pasturatge - Pirineus

Entr. sec.(s):

1. CRIVILLÉ ESTRAGUÉS, Florenci
2. La frontera al Pirineu
3. SAC (Andorra)
4. Institut d'Estudis Aranès
5. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
6. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
7. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
8. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
9. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
10. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
11. Àmbit de Recerques del Berguedà
12. Amics de Besalú i el seu Comtat

170-17

L'esport com a element integrador per a persones amb necessitats especials

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 43-44

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. BENCHLUCH AYACH, Isaac

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Aspectes psicològics
3. Esports per a discapacitats

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.7

171-17

L'esport i els mitjans de comunicació

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 135-139

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. FERNÁNDEZ, Gabriel

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Mitjans de comunicació de massa i esports

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.25

172-17

L'ètica del control antidopatge

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 97-102

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. VIDAL VIDAL, Joan Carles

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Dopatge en els esports

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.18

173-17

Evolució de les cobertes del sòl d'Andorra durant el període 1972-1995

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 46-57 : il., map., taules

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. CARITG BOFILL, Roger

Matèria(s):

1. Sòl, Ús del - Andorra - 1972/1995

Entr. sec.(s):

1. La revista del CENMA, 7. 2013
2. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: <http://www.iea.ad/images/stories/>

Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_

Cenma7/4.cobertes.pdf

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

174-17

El Festival de Música Antiga dels Pirineus

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 135-137

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. DUTRÈN FONT, Josep M.

Matèria(s):

1. Festival de Música Antiga dels Pirineus
2. Festivals de música - Catalunya

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

175-17

Festival Ull Nu, festival audiovisual de joves creadors dels Pirineus

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 23-26 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. PUÉRTOLAS ORTEGA, Raquel

Matèria(s):

1. Festivals - Pirineus
2. Cinematografia - Pirineus

Entr. sec.(s):

1. CASAL RUIZ, Alfons
2. La frontera al Pirineu
3. SAC (Andorra)
4. Institut d'Estudis Aranès
5. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
6. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
7. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
8. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
9. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
10. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
11. Àmbit de Recerques del Berguedà
12. Amics de Besalú i el seu Comtat

176-17

La formació de les roques d'Andorra

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 34-45 : il., map., gràf.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. MARGALEF, Aïna

Matèria(s):

1. Geologia - Andorra

Entr. sec.(s):

1. La revista del CENMA, 7. 2013
2. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: [http://www.iea.ad/images/stories/](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/3.roques.pdf)

[Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/3.roques.pdf)

[Cenma7/3.roques.pdf](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/3.roques.pdf)

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

177-17

Friedrich Weilenmann, un agent dels alemanys?

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 129-144

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. LANG-VALCHS, Gerhard

Matèria(s):

1. Andorra - Història - 1925/1936
2. WEILMANN, Friedrich

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.62

178-17

La frontera entre Andorra i la Cerdanya

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 77-86 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. FERRER OBIOLS, Rosa

Matèria(s):

1. Andorra - Fronteres - Cerdanya
2. Cerdanya - Fronteres - Andorra

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

179-17

La genciana groga : propietats antioxidants i experiment de cultiu a Andorra

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 68-77 : il., map.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. KOMAC, Benjamin

Matèria(s):

1. Flora - Andorra
2. Botànica mèdica - Andorra
3. Plantes alimentàries - Andorra

Entr. sec.(s):

1. PLADEVALL, Clara
2. ALMAJANO, María Pilar
3. La revista del CENMA, 7, 2013
4. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: [http://www.iea.ad/images/stories/](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/6.genciana.pdf)

[Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/6.genciana.pdf)

[Cenma7/6.genciana.pdf](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/6.genciana.pdf)

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

180-17

La gestió actual dels equipaments esportius a Andorra amb perspectiva històrica

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 59-63

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. TUDÓ CERQUEDA, Josep

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Instal·lacions esportives - Andorra

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.10

181-17

L'hàbitat de congestera : un camp d'experimentació dels efectes del canvi climàtic a Andorra

Andorra : Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, 2013

DL: AND.689-2007

p. 58-67 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. DOMÈNECH FERRÉS, Marta

Matèria(s):

1. Flora - Andorra
2. Vegetació - Andorra
3. Canvis climàtics - Andorra

Entr. sec.(s):

1. La revista del CENMA, 7. 2013
2. Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: [http://www.iea.ad/images/stories/](http://www.iea.ad/images/stories/Documentos/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/5.congestera.pdf)

[Documents/CENMA/Revista_CENMA/Revista_](http://www.iea.ad/images/stories/Documentos/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/5.congestera.pdf)

[Cenma7/5.congestera.pdf](http://www.iea.ad/images/stories/Documentos/CENMA/Revista_CENMA/Revista_Cenma7/5.congestera.pdf)

Conté bibliografia

Conté resum en català, anglès i francès

182-17

L'home del diari

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 20

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. MORELL, Antoni

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

183-17

Homenatge a Carles Obiols i Taberner : jutge delegat d'Apel·lacions i magistrat del Tribunal Superior de la Mitra (Osor 1902 - Barcelona 1985)

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 145-150

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. FIGUEREDA CAIROL, Pere

Matèria(s):

1. OBIOLS TABERNER, Carles
2. Advocats - Catalunya - S. XX

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.63

184-17

Homo faber : la artesanía tradicional en Andorra

Andorra : Embajada de España en Andorra.

Consejería de Educación en Andorra, 2013

ISSN: 1817-5376

DL: AND.609-2005

p. 6-12 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. MAS, Sergi

Matèria(s):

1. MAS, Sergi
2. Artistes - Andorra - S. XX

Entr. sec.(s):

1. Pirineos. Revista de la Consejería de Educación de la Embajada de España en Andorra, 9
2. Espanya. Embajada (Andorra). Consejería de Educación

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: <http://www.mecd.gob.es/andorra/dms/consejerias-exteriores/andorra/Publicaciones/Pirineos/Pirineos9.pdf>

185-17

Índexs religiosos del Principat d'Andorra

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL: AND.454-2004

p. 20-27 : il., taules

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. ROURE, Valentí

Matèria(s):

1. Andorra - Religió
2. Europa - Religió

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/04-indexs_religiosos.pdf

Conté bibliografia

186-17

Influència dels pares en l'activitat esportiva de l'infant

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 39-41

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. NADAL ARRAUT, Elvira

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Aspectes psicològics
3. Joves i esports

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.6

187-17

Jan, Superlópez i "les muntanyes voladores"

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

ISSN: 2222-2294

DL: AND.1105-2010

p. 60-63 : il.

008(467.2)(05) PORTELLA

Matèria(s):

1. Còmics - Andorra
2. Literatura castellana - S. XXI
3. JAN, 1939-

Entr. sec.(s):

1. Portella, 7. Tardor 2013
2. Col·lectiu Portella (Andorra)
3. Associació Andorrana del Còmic, l'Animació i la Il·lustració

188-17

Jazz a Andorra

Andorra : Embajada de España en Andorra.

Consejería de Educación, 2013

ISSN: 1817-5376

DL: AND.609-2005

p. 18-20 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. UBACH BERNADA, Josep Maria

Matèria(s):

1. Festivals de música - Escaldes-Engordany
2. Festival de Jazz d'Escaldes-Engordany

Entr. sec.(s):

1. Pirineos. Revista de la Consejería de Educación de la Embajada de España en Andorra, 9
2. Espanya. Embajada (Andorra). Consejería de Educación

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: <http://www.mecd.gob.es/andorra/dms/consejerias-exteriores/andorra/Publicaciones/Pirineos/Pirineos9.pdf>

189-17

Jocs

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 21

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. SÁNCHEZ BARÓ, Rossend

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

190-17

Josep Aladern, "al correr de la ploma" per les Valls d'Andorra

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

ISSN: 2222-2294

DL: AND.1105-2010. Solber

p. 64-71 : il.

008(467.2)(05) PORTELLA

Entr. pral.(s):

1. FUGUET, Francesc

Matèria(s):

1. ALADERN, Josep - Biografia
2. Epistolaris
3. Escriptors catalans - S. XX

Entr. sec.(s):

1. RIBA CAMARLOT, Joaquim de, fot.
2. Col·lectiu Portella (Andorra)
3. Portella, 7. Tardor 2013

Conté bibliografia

191-17

El kendo, entre esport i art

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 93-95

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. CASADEVALL TOUSEIL, Marc

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Kendo
3. Arts marcialis

Entr. sec.(s):

1. JOVER COMAS, Èric
2. La cultura de l'esport
3. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.17

192-17

Libro de los secretos de agricultura, Casa de campo y pastoril

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Biblioteca Nacional, 2013

DL: AND.23-1998

p. 3-7 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. CANTURRI MONTANYA, Pere

Matèria(s):

1. Libro de los secretos de agricultura, Casa de campo y pastoril
2. Agricultura - Catalunya
3. Economia domèstica - Catalunya

Entr. sec.(s):

1. Ex-libris Casa Bauró : fulls de bibliografia, 16. 2013
2. Andorra. Biblioteca Nacional

Consultat: Agost 2013

Obtingut: <http://www.bibliotecanacional.ad/>

193-17

Llengua i identitat en el context plurilingüístic i multicultural d'Andorra

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL de la versió paper: AND.454-2009

p. 4-7 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. MARGARIT, Estel

Matèria(s):

1. Multilingüisme - Andorra
2. Multiculturalisme - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: [http://www.iea.ad/images/stories/](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/01-llenguai_i_identitat.pdf)

[Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/01-](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/01-llenguai_i_identitat.pdf)

[llenguai_i_identitat.pdf](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/01-llenguai_i_identitat.pdf)

Conté bibliografia

194-17

Els lligams de triple frontera del Parc Natural de l'Alt Pirineu : medi natural i social

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 67-72 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. GARRIGA LUJAN, Marc

Matèria(s):

1. Parc Natural de l'Alt Pirineu
2. Pirineus - Fronteres

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. PALAU PUIGVERT, Jordi
3. SAC (Andorra)
4. Institut d'Estudis Aranès
5. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
6. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
7. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
8. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
9. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
10. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
11. Àmbit de Recerques del Berguedà
12. Amics de Besalú i el seu Comtat

195-17

El magazín "The Esport", l'informatiu de l'esport andorrà

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013. Gràfiques A4

p. 21-24

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. PADRÓS VEGA, Juanjo

Matèria(s):

1. Premsa esportiva
2. Esports - Congressos

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.3

196-17

Més aportacions a l'estudi dels gravats rupestres d'Andorra i l'Alt Urgell

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 65-77

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. CASAMAJOR ESTEBAN, Jordi

Matèria(s):

1. Pintura rupestre - Alt Urgell
2. Pintura rupestre - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. SAC (Andorra)
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.56

197-17

La mobilitat geogràfica i sectorial dels treballadors del sector de l'hoteleria a Andorra

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL: AND.454-2004

p. 14-19 : il., taules

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. OLIVEIRA, Diana

Matèria(s):

1. Mobilitat laboral
2. Hoteleria - Andorra
3. Mobilitat residencial

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: [http://www.iea.ad/images/stories/](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/03.1-mobilitat_geografica.pdf)

[Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/03.1-mobilitat_geografica.pdf](http://www.iea.ad/images/stories/Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/03.1-mobilitat_geografica.pdf)

Conté bibliografia

198-17

El model esportiu d'Andorra : necessitat d'un canvi?

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 17-20

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. ORONA SANZ, Lluís

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Administració - Andorra

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.2

199-17

La moneda, un valor i un patrimoni cultural en contínua evolució : les monedes de la caixa-arxiu de casa Bonavida

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 45-49

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. BASCOMPTE GRAU, Domènec

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/20.0110.03.53

Conté bibliografia

200-17

Monedes d'Andorra a través de la història

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 7-26

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. CANTURRI MONTANYA, Pere

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 102436/20.0110.03.50

201-17

Monedes emeses per a Andorra pel Servei d'Emissions del copríncep episcopal del Principat d'Andorra

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 51-55

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. PUIGDEMASA CASANOVAS, Jordi

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història
2. Monedes

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/20.0110.03.54

202-17

La muntanya de Llivia : pasquers i bestiar fora del terme i frontera enllà

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 103-109 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. PASQUES CANUT, Jordi

Matèria(s):

1. Llivia
2. Bestiar - Cria i desenvolupament - Pirineus

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarrí)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

203-17

Natació, ensenyances i experiència : des de l'esportista fins al gestor

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 141-146

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. OSORIO MARTÍ, Aitor

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Administració

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.26

204-17

Només són uns texans

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 10-12

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. FERNÁNDEZ, Gabriel

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

205-17

Nota sobre el procés de construcció d'un espai fronterer muntanyenc : fronteres i castells a la Cerdanya i al Capcir medievals

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 145-150 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. BIL·LE, Elisabeth

Matèria(s):

1. Pirineus - Fronteres - Història
2. Cerdanya (Catalunya) - Fronteres - Història

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

206-17

L'organització d'una prova d'abast mundial : la copa del món d'esquí alpi

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 147-156

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. PUJOL PLANELLA, Jordi

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Competicions esportives - Andorra
3. Esquí - Competicions - Andorra
4. Esports - Administració

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.27

207-17

L'orientació esportiva com a assignatura de l'àrea d'educació física : un desenvolupament integral de l'infant

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 125-130

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. FRASES HOMEDES, Pere

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Educació física
3. Esports escolars

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.23

208-17

El passatge

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 2-4

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. COLOM PICH, Teresa

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

209-17

El "pelegrinatge a Lourdes" dels refugiats catalans a Andorra durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939)

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 117-127

946.72(05) PAPERS DE RECERCA

Entr. pral.(s):

1. RUBIÓ COROMINA, Jordi Esteve

Matèria(s):

1. Espanya - Història - 1936-1939, Guerra Civil - Refugiats

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.61

210-17

La petjada de l'humanista. José Luis Sampedro i Andorra

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

DL: AND.1105-2010

p. 60-67 : il. ; 28 cm

008(467.2)(05) PORTELLA

Matèria(s):

1. SAMPEDRO, José Luis
2. Intel·lectuals - Espanya - S. XX

Entr. sec.(s):

1. Portella, 6. Primavera 2013
2. Col·lectiu Portella (Andorra)

Conté:

- La petjada de l'humanista. José Luis Sampedro i Andorra / Roser Porta, p. 60

- José Luis Sampedro, "el fronterer" i Andorra / Maria Àngels Vilana Carrabina, p. 62

- Estoïcisme rebel / Vicenç Mateu, p. 64

211-17

Els primers segells andorrans

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 85-90

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. LANG-VALCHS, Gerhard

Matèria(s):

1. Timbres postals - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.58

212-17

El Principat d'Andorra dins l'euro

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

DL: AND.446-2013

ISBN:978-99920-61-16-9

p. 57-64

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. VIÑAS FARRÉ, Ramon

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història
2. Sistema monetari europeu

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/20.0110.03.55

213-17

El procés d'obertura econòmica del Principat d'Andorra

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 63-66

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. JORDI BOBER, Eduard

Matèria(s):

1. Andorra - Condicions econòmiques - Congressos
2. Economia - Andorra - Congressos

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranesi
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

214-17

Prospecció arxivística des del Pavelló de la República, núm. 1. Els papers de Josep Puig i Arnaus

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 99-115

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. SOLER PARÍCIO, Pere

Matèria(s):

1. Epistolaris
2. PUIG ARNAUS, Josep
3. Andorra - Relacions - França

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.60

215-17

Què significa ser atleta d'alt nivell : estat actual a Andorra i possibles millores

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 77-78

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. HACIANE CONSTANTIN, Hocine

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esportistes - Andorra
3. Rendiment (Esports) - Congressos
4. Instal·lacions esportives

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.14

216-17

“Quin agravi vos havem fet a vosaltres?” : un cas de falsificacions de monedes de l'any 1628

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 27-33

946.72(05) PAPERS DE RECERCA

Entr. pral.(s):

1. POHLE, Lars Martin

Matèria(s):

1. Moneda - Andorra - Història
2. Falsificació de monedes

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. Andorra. Ministeri de Cultura
3. Banca Privada d'Andorra
4. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/20.0110.03.51

217-17

La ratlla de Cerdanya, una fractura o una unió?

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 153-156

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. BLANCHON, Jean-Louis

Matèria(s):

1. Cerdanya
2. Pirineus - Fronteres - Història

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

218-17

Recerca transfronterera al Pirineu

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 987-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 37-41

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. JOVER COMAS, Èric

Matèria(s):

1. Investigació - Pirineus

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
7. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
8. Àmbit de Recerques del Berguedà
9. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
10. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

219-17

Reflexions sobre el fet de la pràctica d'escriure

Andorra : Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura.

Biblioteca Nacional, 2013

DL: AND.23-1998

p. 8-11 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. CAIRAT VILA, Teresa

Matèria(s):

1. ROIG, Montserrat, 1946-1991
2. Escriutores catalanes - S. XX
3. Art d'escriure

Entr. sec.(s):

1. Ex-libris Casa Bauró : fulls de bibliografia, 16. 2013
2. Andorra. Biblioteca Nacional

Consultat: Agost 2013

Obtingut: <http://www.bibliotecanacional.ad/>

220-17

Relacions transfrontereres al llarg dels segles : l'agermanament entre Ordino i Auzat-Vicdessos

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 157-158

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. CAVERO MUÑOZ, Pere

Matèria(s):

1. Ordino - Relacions - Auzat
2. Ordino - Relacions - Vicdessos
3. Auzat - Relacions - Ordino
4. Vicdessos - Relacions - Ordino

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

221-17

El repatani

Andorra : Premsa Andorrana, [2013]

p. 22

Suplement del Diari d'Andorra

Entr. pral.(s):

1. VILLARÓ, Albert

Matèria(s):

1. Nadal - Contes i llegendes
2. Literatura andorrana - S. XXI

Entr. sec.(s):

1. Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013

222-17

La responsabilitat dels educadors esportius

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN:978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 119-124

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. RAMÉNTOL PUIGGALÍ, Elisabet

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Responsabilitat civil
3. Educació física

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.22

223-17

Ressenya d'una excursió del 1897 : Ripoll-el Canigó-Perpinyà

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 139-144 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. CRIVILLÉ ESTRAGUÉS, Florenci

Matèria(s):

1. Excursionisme - Pirineus - S. XIX

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

224-17

Roger Mas : el mecanisme secret de les coses

Andorra : Col·lectiu Portella, 2013

ISSN: 2222-2249

DL: AND.1105-2010

p. 22-29 : il. ; 28 cm

008(467.2)(05) PORTELLA

Entr. pral.(s):

1. GÁLVEZ CASELLAS, David

Matèria(s):

1. MAS, Roger
2. Escultura - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Portella, 6. Primavera 2013
2. Col·lectiu Portella (Andorra)

225-17

El Segre : un riu sense fronteres = une rivière sans frontières

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 15-22 : il.

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. IBÁÑEZ, Jean

Matèria(s):

1. Rius - Catalunya
2. Espanya - Fronteres

Entr. sec.(s):

1. IBÁÑEZ, Liliane
2. GRATACÒS, Esther
3. TANÉ, Dolors
4. La frontera al Pirineu
5. SAC (Andorra)
6. Institut d'Estudis Aranesi
7. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
8. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
9. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
10. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
11. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
12. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
13. Àmbit de Recerques del Berguedà
14. Amics de Besalú i el seu Comtat

226-17

Superació i solidaritat en el món de la Ultratrail

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 25-29

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. MARTÍNEZ DÍAZ, Gerard

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Corredors (Esports)
3. Esports - Aspectes psicològics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.4

227-17

TEAM (Together Everyone Achieves More) : junts, tots aconseguim més

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013

p. 31-38

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. TOMÀS VILANA, Jaume

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Equips esportius
3. Esports - Aspectes psicològics

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.5

Conté bibliografia

228-17

Un discurs èpic, un viatge bucòlic

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 151-155

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. PUJAL CARABANTES, Cinta

Matèria(s):

1. Cinematografia - Andorra
2. FONTBERNAT, Josep

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.64

229-17

Una altra cara de la realitat social

Andorra : Centre de Recerca Sociològica, 2013

DL: AND.454-2004

p. 28-31 : il.

Document PDF

Entr. pral.(s):

1. HADDAD, Nora

Matèria(s):

1. Risc - Aspectes sociològics

Entr. sec.(s):

1. Ciutadans, 10. 2013
2. Centre de Recerca Sociològica (Andorra)

Consultat: Febrer 2014

Obtingut: <http://www.iea.ad/images/stories/>

Documents/CRES/Revista/2013.10.revista/05-una_altra_cara.pdf

Conté bibliografia

230-17

Les Valls d'Andorra durant la Guerra de Successió a la Corona Hispànica

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-16-9

DL: AND.446-2013

p. 79-83

946.72(05) PAPERS DE RECERCA HISTORICA

Entr. pral.(s):

1. BUYREU JUAN, Jordi

Matèria(s):

1. Guerra de Successió, 1702-1714
2. Andorra - Relacions - Espanya

Entr. sec.(s):

1. Papers de recerca històrica, 7 : l'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació
2. SAC (Andorra)
3. Andorra. Ministeri de Cultura
4. Banca Privada d'Andorra

DOI: 10.2436/20.0110.03.57

231-17

El valor social de l'esport i la seva integració en el projecte educatiu

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-15-2

DL: AND.246-2013. Gràfiques A4

p. 75-76

796(467.2) JOR

Entr. pral.(s):

1. TORREDÀ MARTÍ, Joaquim

Matèria(s):

1. Esports - Congressos
2. Esports - Ensenyament
3. Esports - Aspectes sociològics
4. Esports escolars

Entr. sec.(s):

1. La cultura de l'esport
2. SAC (Andorra)

DOI: 10.2436/15.0110.14.13

232-17

Viure a la frontera, en aquest cas a Llúvia

Andorra : Societat Andorrana de Ciències, 2013

ISBN: 978-99920-61-18-3

DL: AND.536-2013

p. 73-75

341.222(234.12) TRO

Entr. pral.(s):

1. SURIÀ GUI, Valentí

Matèria(s):

1. Espanya - Fronteres - França
2. Llúvia

Entr. sec.(s):

1. La frontera al Pirineu
2. SAC (Andorra)
3. Institut d'Estudis Aranès
4. Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà)
5. Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell
6. Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès
7. Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri)
8. Ecomuseu de les Valls d'Àneu
9. PirineuFòrum (DEPANA-GAP)
10. Àmbit de Recerques del Berguedà
11. Amics de Besalú i el seu Comtat

Documents cartogràfics

233-17

Andorra la Vella - Escaldes-Engordany

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.121-2013

2 mapes ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.32) AND

Matèria(s):

1. Andorra la Vella - Mapes turístics
2. Escaldes-Engordany - Mapes turístics

Mapes d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany amb nombrosa publicitat comercial

234-17

Andorra la Vella - Escaldes-Engordany

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.326-2013

2 mapes ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.32) AND

Matèria(s):

1. Andorra la Vella - Mapes turístics
2. Escaldes-Engordany - Mapes turístics

Mapes d'Andorra la Vella, Escaldes-Engordany i de l'Illa Carlemany amb nombrosa publicitat comercial

235-17

Andorra la Vella - Escaldes-Engordany

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.486-2013

2 mapes ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.32) AND

Matèria(s):

1. Andorra la Vella - Mapes turístics
2. Escaldes-Engordany - Mapes turístics

Mapes d'Andorra la Vella, Escaldes-Engordany i de l'Illa Carlemany amb nombrosa publicitat comercial

236-17

Andorra la Vella - Escaldes-Engordany

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.664-2013

1 mapa ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.32) AND

Matèria(s):

1. Andorra la Vella - Mapes turístics
2. Escaldes-Engordany - Mapes turístics

Mapes d'Andorra la Vella, Escaldes-Engordany i de l'Illa Carlemany amb nombrosa publicitat comercial

237-17

Andorra la Vella - Escaldes-Engordany : plànol turístic = plano turístico = plan touristique = touristic plan

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.67-2013

2 mapes ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.32) AND

Matèria(s):

1. Andorra - Mapes turístics
2. Andorra la Vella - Mapes turístics
3. Escaldes-Engordany - Mapes turístics

Conté nombrosa publicitat comercial

238-17

Busca'ls! = búscalos! = cherchez-les! = find them! : Incles, Canillo (Andorra)

Canillo : Comú de Canillo. Oficina de Turisme, 2013

DL: AND.253-2013

1 mapa ; 42 x 41 cm, plegat en 21 cm

796.5(084.3) BUS

Matèria(s):

1. Incles (Canillo) - Mapes

Entr. sec.(s):

1. Canillo. Comú. Oficina de Turisme

Conté descripció dels camins:

- Llac i refugi de Cabana Sorda
- Roc de l'Home Dret
- Camí de l'Obac
- Llac i refugi de Juclar
- Llac i refugi de Siscaró

Conté recomanacions per a les famílies

239-17

Encamp - Pas de la Casa

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.66-2013

2 mapes ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

912.467.2(084.3) PLA

Matèria(s):

1. Encamp - Mapes turístics
2. Pas de la Casa (Encamp) - Mapes turístics

Mapes d'Encamp i del Pas de la Casa amb nombrosa publicitat comercial

240-17

La Massana : plànol = mapa = mape = map

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.441-2013

1 mapa ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

912.467.2(084.3) MAS

Matèria(s):

1. La Massana - Mapes turístics

Conté nombrosa publicitat

Conté informació pràctica

241-17

Plànol d'Ordino

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.485-2013

1 mapa ; 50 x 69 cm, pleg. en 13 cm

912.467.2(084.3) PLA

Matèria(s):

1. Ordino - Mapes turístics

Conté nombrosa publicitat

Conté finestra d'ampliació del nucli antic d'Ordino i informació pràctica

242-17

Rutes gastronòmiques : plànol = mapa = carte = map = kapta : Andorra la Vella & Escaldes-Engordany

[Andorra] : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.222-2013

2 mapes ; 49 x 69 cm, pleg. en 13 cm

64.024(467.2)(084.3) RUT

Matèria(s):

1. Restaurants, cafeteries, etc. - Andorra
2. Andorra - Mapes turístics

Conté nombrosa publicitat

243-17

Sant Julià de Lòria : portal d'Andorra

Andorra : Andorra Gràfic Plan, 2013

DL: AND.662-2013

1 mapa ; 50 x 79 cm, pleg. en 13 cm

914.672(084.3) SAN

Matèria(s):

1. Sant Julià de Lòria - Mapes turístics

Entr. sec.(s):

1. Sant Julià de Lòria. Comú

Conté mapa general de la parròquia

Conté informació turística de la parròquia

Conté nombrosa publicitat

Enregistraments de video

244-17

Andorra al cim del món : una història d'esforç, somnis i reptes

Andorra : Crèdit Andorrà, [2013]

1 videodisc (DVD) ; 19 cm

796.52(235.243) TRA

Entr. pral.(s):

1. TRASTOY, Domènec

Matèria(s):

1. Alpinisme - Everest

Entr. sec.(s):

1. Crèdit Andorrà (Andorra)
2. Diari d'Andorra

Al contenidor: Expedició Crèdit Andorrà. Everest 2013.
Domènec Trastoy

245-17

Moments d'una Constitució : 20 anys, Constitució d'Andorra, 1993-2013

Andorra : Diari d'Andorra : Consell General :

Govern d'Andorra, [2013]

1 videodisc (DVD) (30 min) ; 12 cm

946.72"1993/2013" MOM

Matèria(s):

1. Andorra - Història - 1993/2013
2. Dret constitucional - Andorra
3. Andorra. Constitució (1993)

Entr. sec.(s):

1. Andorra. Consell General
2. Andorra. Govern
3. Diari d'Andorra

246-17

Benny Goodman swings again

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

1 disc sonor (CD) (76 min) ; 12 cm + 1 fullet [12] p.

DL: AND.459-2013

785.161(086) GOO

Entr. pral.(s):

1. GOODMAN, Benny

Matèria(s):

1. Jazz - 1951/1960

Núm. d'editor: A99075

Edició original: Benny Goodman Swings Again (Columbia CS8379)

Enregistrat: Ciro's (Hollywood), 2 de setembre, 1960 ;

Nova York, 6 de juliol, 1960 ; Programa televisiu:

Bell Telephone Hour (Nova York) , 30 de setembre,

1960 ; "Ed Sullivan Show" (Nova York), mitjans

d'octubre, 1960 ; Basin Street East (Nova York),

13 de novembre, 1959

Intèrprets: Benny Goodman (clarinet) ; Jack Sheldon

(trompeta) ; Flip Philips (saxo tenor) ; Red Norvo

(vibràfon) ; Murray McEachern (trombó) ; Jerry Dodgion

(saxo alt) ; Russ Freeman (piano) ; Jimmy Wyble

(guitarra) ; Red Wootten (baix) ; John Markham

(bateria) ; Maria Marshall (veus)

247-17

Django

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.90-2013

1 disc sonor (CD) (78 min) ; 12 cm + 1 fullet [12] p.

785.161(086) STE

Entr. pral.(s):

1. Stéphane Grappelli Quartet (Grup musical)

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. REINHARDT, Django

Núm. d'editor: American Jazz Classics 99065

Enregistrat: Paris, 7-9 de març, 1962

Edició original: Django (Barclay F84089)

Intèrprets: Stéphane Grappelli (violí) ; Pierre Cavalli

(guitarra) ; Guy Pedersen (baix) ; Daniel Humair (bateria)

248-17

European encounters

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.331-2013

1 disc sonor (CD) (75 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) LEW

Entr. pral.(s):

1. LEWIS, John

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Núm. d'editor: A99071

Edició original: European Encounters (Atlantic LP1402)

i Animal Dance (Atlantic LP1402)

Enregistrat: Estocolm (Suècia), 2 i 3 de juliol, 1962 ;

Baden-Baden (Alemanya), 30 de juliol, 1962

Intèrprets: John Lewis (piano) ; Svend Asmussen (vio-

lin) ; Jimmy Woode (baix) ; Sture Kallin (bateria) ; Albert

Mangelsdorff (trombó) ; Karl-Theodor Geier (baix) ;

Silvije Glojnaric (bateria)

249-17

Freedom sound ; plus : Lookin' ahead

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.277-2013

1 disc sonor (CD) (77 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) JAZ

Entr. pral.(s):

1. The Jazz Crusaders (Grup musical)

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Lookin' ahead

Núm. d'editor: A99069

Edició original: Freedom sound (Pacific Jazz ST-27) i

Lookin' ahead (Pacific Jazz ST-43)

Enregistrat: Los Angeles, maig i finals, 1961

Intèrprets: Wilton Felder (saxo tenor) ; Wayne Henderson

(trombó) ; Joe Sample (piano) ; Roy Gaines (guitarra) ;

Jimmy Bond (baix) ; Stix Hooper (bateria)

250-17

Inception ; plus : Reaching fourth

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.87-2013

1 disc sonor (CD) (76 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) MCC

Entr. pral.(s):

1. McCoy Tyner Trio (Grup musical)

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Reaching fourth

Núm. d'editor: American Jazz Classics 99062

Enregistrat: Englewood Cliffs, Nova Jersey, 10-11 de gener i 14 de novembre, 1962

Edició original: Inception (Impulse AS-18) i Reaching Fourth (Impulse AS-33)

Intèrprets: Inception: McCoy Tyner (piano) ; Art Davis (baix) ; Elvin Jones (bateria). Reaching fourth: McCoy Tyner (piano) ; Henry Grimes (baix) ; Roy Haynes (bateria)

251-17

Maynard '61 ; plus : "Straightaway" jazz themes

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.91-2013

1 disc sonor (CD) (78 min) ; 12 cm + 1 fullet [12] p.

785.161(086) FER

Entr. pral.(s):

1. FERGUSON, Maynard

Matèria(s):

1. Jazz - 1951/1960
2. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. "Straightaway" jazz themes

Núm. d'editor: American Jazz Classics 99066

Enregistrat: Nova York, 14 i 20 d'octubre, 21 de desembre, 1960, 20 de gener, 20 i 21 de juny, 1961

Edició original: Maynard '61 (Roulette SR52064) i "Straightaway" jazz themes (Roulette SR52076)

252-17

New Beat Bossa Nova vol. 1 + vol. 2

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.88-2013

1 disc sonor (CD) (78 min) ; 12 cm + 1 fullet [12] p.

785.161(086) SIM

Entr. pral.(s):

1. SIMS, Zoot

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970
2. Jazz llatí - 1961/1970

Núm. d'editor: American Jazz Classics 99063

Enregistrat: Nova York, 28 d'agost i novembre, 1962

Edició original: New Beat Bossa Nova (Colpix SCP435) i New Beat Bossa Nova vol. 2 (Colpix SCP437)

Intèrprets: Zoot Sims (saxo tenor) ; Spencer Sinatra (flauta i clarinet) ; Ron Odrich (flauta i clarinet) ; Jerry Sanfino (flauta i clarinet) ; Phil Bodner (flauta i clarinet) ; Sol Schlinger (clarinet) ; Phil Woods (clarinet i saxo alt) ; Gene Quill (clarinet i saxo alt) ; Jim Hall (guitarra) ; Kenny Burrell (guitarra) ; Barry Galbraith (guitarra) ; Art Davis (baix) ; Milt Hinton (baix) ; Sol Gubin (bateria, percussions) ; Ted Sommer (percussions) ; Willie Rodriguez (percussions) ; Tommy López (percussions)

253-17

On my way & Shoutin' again! ; plus : Not now, I'll tell you when

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.205-2013

1 disc sonor (CD) (79 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) BAS

Entr. pral.(s):

1. BASIE, Count

Matèria(s):

1. Jazz - 1951/1960
2. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Not now, I'll tell you when

Núm. d'editor: A99067

Edició original: On my way and Shoutin' again (Verve V6-8511) i Not now, I'll tell you when (Roulette RSLP-52044)

Enregistrat: Nova York, del 7 al 24 de juny, 1960, 2, 4 i 5 de juny, 1962

Intèrprets: Count Basie & his Orchestra

254-17

Rearin-back ; plus : Homage to Ellington

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.206-2013

1 disc sonor (CD) (79 min) ; 12 cm + 1 fullet [12] p.

785.161(086) STI

Entr. pral.(s):

1. STITT, Sonny

Matèria(s):

1. Jazz - 1951/1960
2. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Homage to Ellington

Núm. d'editor: A99068

Edició original: Rearin' back (Argo LPS-709)

Enregistrat: Chicago, 24 de setembre, 1962 ; Los Angeles, 20 de juny, 1960

Intèrprets: Sonny Stitt (saxo alt) ; Ronnie Mathews (piano) ; Arthur Harper (baix) ; Lex Humphries (bateria) ; Lou Levy (piano) ; Paul Chambers (baix) ; Stan Levey (bateria)

El fullet conté biografia de Sonny Stitt

255-17

Swing, swang, swingin' ; plus : Let freedom ring

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.333-2013

1 disc sonor (CD) (76 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) JAC

Entr. pral.(s):

1. Jackie McLean Quartet (Grup musical)

Matèria(s):

1. Jazz - 1951/1960
2. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Let freedom ring

Núm. d'editor: A99073

Edició original: Swing, swang, swingin' (Blue Note BST84024, 1959) i Let freedom ring (Blue Note BST84106, 1962)

Enregistrat: Nova Jersey, 20 d'octubre, 1959, 19 de març, 1962

Intèrprets: Jackie MacLean (saxo alt) ; Walter Bishop Jr. (piano) ; Jimmy Garrison (baix) ; Art Taylor (bateria) ; Walter Davis Jr. (piano) ; Herbie Lewis (baix) ; Billy Higgins (bateria)

256-17

Take five ; plus : Live at Sugar Hill

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.332-2013

1 disc sonor (CD) (79 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) MCR

Entr. pral.(s):

1. MCRAE, Carmen

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Live at Sugar Hill

Núm. d'editor: A99072

Edició original: Take five (Columbia CS9116) i Live at Sugar Hill, San Francisco (Mainstream S6091/Time S2104)

Enregistrat: Nova York, de setembre a desembre, 1961 ; San Francisco, 27 de setembre i 13 d'octubre, 1961

Intèrprets: Carmen McRae (veus) ; Dave Brubeck (piano) ; Eugene Wright (baix) ; Joe Morello (bateria) ; Norman Simmons (piano) ; Victor Sproles (baix) ; Stu Martin (bateria)

257-17

You better believe it! ; plus : Moment of truth

[Andorra] : American Jazz Classics, 2013

DL: AND.278-2013

1 disc sonor (CD) (79 min) ; 12 cm + 1 fullet [16] p.

785.161(086) WIL

Entr. pral.(s):

1. WILSON, Gerald

Matèria(s):

1. Jazz - 1961/1970

Entr. sec.(s):

1. Moment of truth

Núm. editor: A99070

Edició original: You better believe it! (Pacific Jazz ST-34) i Moment of truth (Pacific Jazz ST-61)

Enregistrat: Los Angeles, 9 i 30 de setembre, 1961 ; 27 d'agost i finals de setembre, 1962

Intèrprets: Gerald Wilson & his Orchestra

Bibliografia impresa i/o editada a l'estranger

Monografies, programes i catàlegs

258-17

XXXI premios literarios : Sant Jordi 2013

Barcelona : Tarannà, 2013

ISBN:978-84-96-51688-5

DL: B.7949-2013

175 p. ; 21 cm

(Col·lecció Ginesta)

84.1/.3"2013" PRE

Entr. pral.(s):

1. Premios Sant Jordi (31ns : 2013 : Andorra)

Matèria(s):

1. Certàmens literaris
2. Contes - Concursos

Entr. sec.(s):

1. Instituto Español de Andorra. Departamento de Lengua Castellana y Literatura
2. Trigésimo primeros premios literarios

Conté:

- Records que se'n van / Marta Muñoz Vidal. p. 25-31
- El pueblo del revés / Laura Martín Gallego. p. 33-39
- Un día en la vida de Eric Torrontera / Eric Torrontera Ruiz. p. 41-48
- De l'interdit naît le désir / Laurie-Anne Parant. p. 49-55
- Bressolant els records / María Vidal Sagalás. p. 57-61
- L'or blanc / Myrian Grau Rey. p. 69
- Excluido social / Oriol Vales González. p. 70
- Ausencia / Dominic Ballesteros Feu. p. 71-73
- S'ha liat parda / Sofia Ribas Zorrilla. p. 85-98
- La rosa del tiempo / Gisela Casanova Esgleas. p. 99-105
- Reloj de cucú / Mirian Daravano Ferreira Mesquita. p. 107-114
- No ets l'únic / Judit Santos Torres. p. 115-124
- Mentas asombrosas / Mª Florencia Rivero Rosas. p. 131-136
- ¿Somos realmente libres? / Dominic Ballesteros Feu. p. 137-142
- Summer of '69 / Mònica Torres Vieira. p.149-155
- Something to remember / Emma Visser. p. 156-161
- Sweet Dangara / Beatriz Soria Ortega. p. 162-169
- Um mundo de injustiças / Christian Fernandes Coelho. p. 175

259-17

Aiguat! : 1982-2012 : 30 anys de les inundacions a la comarca de la Seu i Andorra

La Seu d'Urgell : Salòria, 2013

ISBN:978-84-940497-2-9

DL: L.23-2013

262 p. : il. ; 21 cm

551.311.2(467.1/.2)"1982" GAN

Entr. pral.(s):

1. GANYET SOLÉ, Ramon

Matèria(s):

1. Inundacions - Andorra - 1982
2. Inundacions - Catalunya

Entr. sec.(s):

1. MAS, Jordi
2. GANYET SOLÉ, Joan
3. ESTANY VIDAL, Eron
4. PASCUAL, Marcel·lí

Conté documents sobre els aiguats de 1617, 1726 i 1772

260-17

La Andorra de Taxio : recuerdos personales

Lleida : Milenio, 2013

ISBN:978-84-9743-534-5

DL: L.177-2013

282 p. : 8 pl. ; 24 cm

929 ALO

Entr. pral.(s):

1. ALONSO FRÍAS, Claudio, 1938-

Matèria(s):

1. ALONSO FRÍAS, Claudio, 1938- - Biografia
2. Metges - Andorra - Biografia

Entr. sec.(s):

1. BURGUÉS MARTISELLA, Joan, fot.

261-17

Aspectos micro y macroeconómicos para sistemas sociales en transformación : solemne sesión académica en Andorra : celebrada el 19 de abril de 2013

Barcelona : Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras, 2013

ISBN:978-84-695-8365-4

DL: B.120467-2013

166 p. : il. ; 25 cm

339.9 ASP

Matèria(s):

1. Economia internacional
2. Andorra - Política econòmica
3. Andorra - Relacions exteriors - Comunitat Econòmica Europea, Països de la
4. Andorra - Condicions econòmiques

Entr. sec.(s):

1. Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras
2. Espanya. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
3. Obra Social La Caixa

262-17

Au val d'Andorre : les Écrehou

Paris : Hachette : BNF, [2013]

[214] p. ; 24 cm

910.4 SUT

Entr. pral.(s):

1. SUTTER-LAUMANN

Matèria(s):

1. Andorra - Descripcions i viatges - S. XIX
2. Viatgers - Relats personals - S. XIX

Entr. sec.(s):

1. Bibliothèque nationale de France

Edició facsímil: Paris : Murlon et Cie., 1888

263-17

Deux parisiens dans le Val d'Andorre : souvenirs d'un voyage aux Pyrénées

Paris : Hachette : BNF, [2013]

151 p. ; 24 cm

910.4"1890" GRA

Entr. pral.(s):

1. GRATIOT, Maurice

Matèria(s):

1. Andorra - Descripcions i viatges - Relats personals
2. Viatgers - Relats personals - 1890

Entr. sec.(s):

1. Bibliothèque nationale de France

Edició facsímil de : *Deux parisiens dans le Val d'Andorre : souvenirs d'un voyage aux Pyrénées* (Paris : Imprimerie de Charles Herrisey)

264-17

Essai sur la constitution géognostique des Pyrénées

[S.l.] : Nabu, [2013]

633 p. ; 25 cm

551(467.2) CHA

Entr. pral.(s):

1. CHARPENTIER, Jean de

Matèria(s):

1. Geologia - Andorra
2. Geologia - Pirineus

Edició facsímil: Paris : F.-G. Levrault, 1823

265-17

Histoire d'Ax et de la Vallée d'Andorre : description et analyse des eaux thermales, observations thérapeutiques, origine des diverses sources, leurs vertus médicales, travaux d'art, embellissements, promenades, etc. : avec des notices historiques sur les bains d'Ussat et d'Audinac et suivie d'un itinéraire général à l'usage des baigneurs
Paris : Hachette : BNF, [2013]

252 p. ; 24 cm

944.88 CAS

Entr. pral.(s):

1. CASTILLON, H. (d'Aspet)

Matèria(s):

1. Andorra - Història
2. Andorra - Descripcions i viatges
3. Balearis - Andorra
4. Balearis - Ax-les-Thermes (França)
5. Ax-les-Thermes (França)

Entr. sec.(s):

1. Bibliothèque nationale de France

Edició facsímil: Toulouse : Imprimerie du Midi, Typographie de Ve Corne, 1851

266-17

How to become a lawyer?

Bern : Peter Lang, 2013

ISBN: 978-3-0343-1290-5

ISSN: 2235-1078

167 p. ; 21 cm

(Cultures juridiques et politiques ; 5)

347.964 HOW

Matèria(s):

1. Advocats

Entr. sec.(s):

1. KRASNICKA, Izabela, ed.
2. PERKOWSKA, Magdalena, ed.
3. RASCAGNERES, Joan Miquel

Conté: The profession of lawyer in the Principality of Andorra / Joan Miquel Rascagnères

Contribucions presentades al col·loqui titulat "How to become a lawyer in Europe", celebrat a Andorra la Vella el 4 de juny del 2010

267-17

El libro de palo largo del maestro Tang Fong = the long pole book from master Dang Fong

[Menorca] : Gabriel Soler Cueli, 2013

ISBN: 978-84-616-5167-2

DL: ME.343-2013

386 p. : il. ; 23 cm

796.85 SOL

Entr. pral.(s):

1. SOLER, Gabriel

Matèria(s):

1. Arts marçials
2. Aikido

Entr. sec.(s):

1. ROSSELL, Tony

268-17

Mensajes del alma : para caminantes de la vida

Madrid : Éride Ediciones, 2013

ISBN: 978-84-15643-85-2

DL: M.3177-2013

77 p. : il. ; 21 cm

17 DIA

Entr. pral.(s):

1. DÍAZ MARIÑO, Raimundo

Matèria(s):

1. Realització personal

269-17

¡Ponte los esquís! : y aprovecha al máximo todas las estaciones invernales de España y Andorra

León : Everest, 2013

ISBN: 978-84-441-3262-4

DL: LE.36-2013

155 p. : il. ; 19 cm

796.92(460+467.2)(036) INI

Entr. pral.(s):

1. IÑIGO, José María

Matèria(s):

1. Esquí - Andorra
2. Esquí - Espanya
3. Andorra - Guies
4. Espanya - Guies

Entr. sec.(s):

1. ARADILLAS, Antonio

Conté informació general, allotjaments, restaurants de les pistes d'esquí

270-17

Rafael Benet i Narcís Casal. Una amistat entranyable

Barcelona : Fundació Rafael Benet, 2013

DL: B.51418-1998

24 p. : il. ; 24 cm

008(467.2) BER

Entr. pral.(s):

1. BERENGUER CASAL, Jacint

Matèria(s):

1. BENET, Rafael, 1889-1979
2. CASAL i VALL, Narcís, 1912-1987
3. Patrimoni cultural - Andorra
4. Patrimoni cultural - Protecció

Entr. sec.(s):

1. Quaderns Rafael Benet, 31. Desembre 2013
2. Fundació Rafael Benet (Barcelona)

271-17

La reflexión del día

Barcelona : Tarannà, 2013

ISBN: 978-84-96516-90-8

DL: B.8459-2013

160 p. : il. ; 21 cm

(Roure)

171 SAS

Entr. pral.(s):

1. SASPLUGAS, Joan Carles

Matèria(s):

1. Realització personal

Entr. sec.(s):

1. KÜPPERS, Victor, pròl.

272-17

La république d'Andorre, ou une république séculaire heureuse et stable depuis Charlemagne jusqu'à nos jours (790-1848)

Paris : Hachette : BNF, [2013]

[16] p. ; 24 cm

946.72 CHE

Entr. pr al.(s):

1. CHEVALIER, Michel

Matèria(s):

1. Andorra - Història

Entr. sec.(s):

1. Bibliothèque nationale de France

Edició facsímil: Paris : Garnot : Barba, 1848

273-17

Sota el mateix cel

Barcelona : Columna, 2013

ISBN: 978-84-664-1637-5

DL: B.3041-2013

175 p. ; 23 cm

849.9-31"19" PRA

Entr. pral.(s):

1. PRADAS, Núria

Matèria(s):

1. Literatura catalana - S. XXI
2. Literatura juvenil

II Premi Carlemany per al foment de la lectura

274-17

Le Val d'Andorre

Paris : Hachette : BNF, [2013]

[58] p. ; 24 cm

840-31"18" BER

Entr. pral.(s):

1. BERTHET, Élie

Matèria(s):

1. Literatura francesa - S. XIX
2. Novel·la

Entr. sec.(s):

1. Bibliothèque nationale de France

Edició facsímil: Paris : Degorce-Cadot, [1878]

275-17

Andorra : neu, aventura i estrelles

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

ISSN: 1578-746X

DL: B.36860-1978

p. 14-15 : fot.

(05) EL PERIODICO

Entr. pral.(s):

1. ESCALES, Carme

Matèria(s):

1. Andorra - Descripcions i viatges

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12211. Any XXXVI.
Diumenge 20 de gener del 2013

Suplement Més Periódico

276-17

Camí de l'ossa

Bilbao : Sua Edizioak, 2013

ISSN: 1138-4123

DL: BI.2346-1997

p. 102-109 : il., map.

908(05) PIRINEOS

Matèria(s):

1. Camins - Encamp
2. Camins - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El mundo de los Pirineos, especial n. 12.
Junio 2013

277-17

Canòlich Music, la fe en clau musical

La Seu d'Urgell : Bisbat d'Urgell, 2013

DL: L.41-1958

p. 16-20 ; 27 cm

28(05) ESGLESIA D'URGELL

Matèria(s):

1. Música pop cristiana
2. Música rock cristiana
3. Cants sacres
4. Festivals de música

Entr. sec.(s):

1. Bisbat d'Urgell (Catalunya)
2. Església d'Urgell, 419. Juny 2013

278-17

Carlemany : el pare d'Europa

Barcelona : Sàpiens Publicacions, 2013

ISSN: 1695-2014

DL: B.42425-2002

p. 24-32 : il.

946.71(05) SAPIENS

Entr. pral.(s):

1. MATA, Jordi

Matèria(s):

1. Carlemany, Emperador d'Occident, 742-814
2. Civilització medieval

Entr. sec.(s):

1. GARRIDO, David
2. Sàpiens, 137. Desembre 2013

Conté bibliografia

279-17

El contraban de tabac d'Andorra ressuscita a l'alça

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

ISSN: 1578-746X

DL: B.36860-1978

p. 2-4 : fot.

(05) EL PERIODICO

Entr. pral.(s):

1. BAQUERO, Antonio

Matèria(s):

1. Contraban - Andorra
2. Contraban de tabac - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12330. Any XXXVI.
Diluns 20 de maig del 2013

280-17

De paradís fiscal a paradís legal

València : Edicions del País Valencià, 2013

DL: V.853-1984

p. 23-34

(05) EL TEMPS

Entr. pral.(s):

1. AGUILERA, Gemma

Matèria(s):

1. Economia - Andorra
2. Paradisos fiscals - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El temps, 1540. 17 de desembre del 2013

Conté un dibuix humorístic p. 3

Títol a la coberta: La transició andorrana

281-17

Descobreix el patrimoni natural d'Andorra a peu : coneix de ben a prop els tresors amagats entre les seves muntanyes

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

p. 1-4 ; 41 cm

(05) EL PERIODICO

Matèria(s):

1. Andorra - Descripcions i viatges
2. Excursionisme - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12421. Any XXXVI. Dilluns 19 d'agost del 2013 : pàgines especials

282-17

Estanys amagats

Bilbao : Sua Edizioak, 2013

ISSN: 1138-4123

DL: BI.2346-1997

p. 86-101 : il., map.

908(05) PIRINEOS

Matèria(s):

1. Llacs - Pirineus
2. Excursionisme - Pirineus

Entr. sec.(s):

1. El mundo de los Pirineos, especial n. 12. Junio 2013

283-17

L'examant de Jordi Pujol Ferrusola l'hi va explicar "tot" abans a Camacho

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

ISSN: 1578-746X

DL: B.36860-1978

p. 18-19 : fot.

(05) EL PERIODICO

Entr. pral.(s):

1. NAVARRO, Mayka

Matèria(s):

1. Blanqueig de diners - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12233. Any XXXVI. Dilluns 11 de febrer del 2013

284-17

In memoriam Mons. Ramon Iglesias Navarri Bisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra (1943-1969)

La Seu d'Urgell : Bisbat d'Urgell, 2013

DL: L.41-1958

p. I-XII : il.

28(05) ESGLESIA D'URGELL

Matèria(s):

1. Bisbes - Urgell
2. Església Catòlica. Diòcesi d'Urgell. Bisbe (1943-1969 : Iglésias i Navarri)

Entr. sec.(s):

1. Església d'Urgell, 414. Gener 2013
2. Bisbat d'Urgell (Catalunya)

285-17

Innú, paradís entre muntanyes

Barcelona : Progesa, 2013

ISSN: 1695-162X

DL: M.38920-2002

p. 42-43 : il.

725.751(045) INN

Matèria(s):

1. Balnearis - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Dominical, 578. 13 de octubre del 2013

286-17

La investigació sobre Crespo s'estén fins a Andorra

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

ISSN: 1578-746X

DL: B.36860-1978

p. 2-4 : fot.

(05) EL PERIODICO

Entr. pral.(s):

1. NAVARRO, Mayka

Matèria(s):

1. Blanqueig de diners - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12288. Any XXXVI. Dilluns 8 d'abril del 2013

287-17

Joiosa celebració de la Diada Nacional del Principat d'Andorra al Santuari de la Mare de Déu de Meritxell

La Seu d'Urgell : Bisbat d'Urgell, 2013

DL: L.41-1958

p. 21-27 : il.

28(05) ESGLESIA D'URGELL

Matèria(s):

1. Meritxell, Mare de Déu de - Culte
2. Meritxell, Mare de Déu de - Santuaris

Entr. sec.(s):

1. VIVES I SICÍLIA, Joan-Enric
2. ROSSELL SERRA, Ramon
3. Església d'Urgell, 421. Setembre 2013
4. Bisbat d'Urgell (Catalunya)

290-17

Visita pastoral a Encamp

La Seu d'Urgell : Bisbat d'Urgell, 2013

DL: L.41-1958

p. 10-14

(05) ESGLESIA D'URGELL

Matèria(s):

1. Visites pastorals - Andorra

Entr. sec.(s):

1. Església d'Urgell, 423.
Novembre-Desembre 2013
2. Bisbat d'Urgell (Catalunya)

288-17

Jordi Pujol fill va moure 32 milions en 13 països

Barcelona : Ediciones Primera Plana, 2013

ISSN: 1578-746X

DL: B.36860-1978

p. 2-4 : fot.

(05) EL PERIODICO

Matèria(s):

1. Blaqueig de diners - Andorra

Entr. sec.(s):

1. El periódico, 12290. Any XXXVI.
Dimecres 10 d'abril del 2013

289-17

Una ruta per tocar ferro a la Vall d'Ordino

Barcelona : Sàpiens Publicacions, 2013

ISSN: 1138-2813

DL: B.3485-2011

p. 122-123 : il. ; 27 cm

908(05) DESCOBRIR CATALUNYA

Entr. pral.(s):

1. LORENZO, Cecília

Matèria(s):

1. Excursionisme - Ordino
2. Camins - Ordino

Entr. sec.(s):

1. Descobrir Catalunya, 178. Febrer 2013
2. CHARUCA, il.

291-17

Deco

Barcelona : Right Here Right Now, 2013

DL: B.20350-2013

1 disc sonor (CD) (38 min) ; 12 cm + 1 fullet displ. [6] p.
78(086) HYS

Entr. pral.(s):

1. Hysteriofunk (Grup musical)

Matèria(s):

1. Música pop - Andorra
2. Música pop - 2001/2010

Núm. d'editor: RHRN02813

Enregistrat: Lacasamurada, 29-31 de juliol de 2013

Intèrprets: Oriol Vilella ; Cesc Vilarrubias ; Lluís Cartes ;
Roger Casamajor ; Òscar Llauradó

292-17

Entre lo sagrado y lo mundano

Barcelona : Discmedi, 2013

DL: AND.397-2012

DL: B.19673-2013

1 disc sonor (CD) (59 min) ; 12 cm + 1 fullet [35] p.
(Orgues del Principat d'Andorra ; 1)

786.61(086) CAB

Entr. pral.(s):

1. CABEZÓN, Antonio de, 1510-1566

Matèria(s):

1. Orgue, Música per a
2. Orgue - La Massana

Entr. sec.(s):

1. Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra
2. Arxiprestat d'Andorra
3. Andorra. Ambaixada (Espanya)
4. RIBAS TALÉNS, Ignacio

Núm. d'editor: DMI1344-02

Enregistrat: Orgue Lois, de l'església de Sant Iscle i Santa Victòria de la Massana, desembre 2011

Intèrprets: Ignacio Ribas Taléns (orgue)

Conté:

Música mundana

Danzas y diferencias

1. Pavana con su glosa
2. Diferencias sobre las Vacas
3. Diferencias sobre la Gallarda milanese
4. Pavana italiana
5. Diferencias sobre el Canto llano del Caballero
Dos canciones glosadas a 5 voces
6. Dormendo un giorno (de Philippe Verdelot)
7. Je suis aymé de la plus belle (de Thomas Crecquillon)

Música religiosa

8. Himno XIX sobre el Pange lingua (a 4 voces)
 9. Osanna de la misa de l'Homme armé
(de Josquin des Prés, glosado a 4 voces)
 10. Stabat Mater dolorosa
(de Josquin des Prés, glosado a 5 voces)
 11. Himno XXI sobre Ave maris stella (a 4 voces)
- Dos tientos
12. Tiento de primer tono sobre la Salve
 13. Tiento de sexto tono con segunda parte

Índex de títols

- 1+1. Alfons Valdés - Ahmed Keshta: 1-17
- 20 anys. Constitució d'Andorra 1993-2013: 2-17
- 22a Mostra Gastronòmica d'Andorra a Ordino. 15 de setembre del 2013: 3-17
- 42a Temporada de teatre. Programació Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria. Febrer, maig dosmil13: 4-17
- 43a Temporada de teatre. Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria. octubre 2013, gener 2014: 5-17
- 50 anys de la Coral Rocafort. 1962-2012: 6-17
- 101 exponential and logarithmic equations: 7-17
- 101 polynomials: 8-17
- 522 màrtirs... i els altres: 142-17
- 2013. Actuacions per a la parròquia: 9-17
- XIV Festival Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra. Temporada 2013: 10-17
- XXVI Aplec de la sardana. 31 d'agost i 1 de setembre 2013. Encamp, Principat d'Andorra: 11-17
- XXXI premios literarios. Sant Jordi 2013: 258-17
- A dream come true: 128-17
- A la recerca de l'Andorra romàntica. 10 visions de l'excursionisme català. Recull del fons fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya: 12-17
- Els actes de celebració de l'efemèride, pensats per a tots els públics: 2-17
- Les activitats físiques i esportives en l'escola primària. Un mitjà educatiu: 143-17
- Les activitats físiques i esportives, una oportunitat: 144-17
- Activities report 2011: 13-17
- Administració pública i associacions, una aliança per explorar: 145-17
- Les afronteres pirinenques: 146-17
- Agenda de la sostenibilitat 2013-2014: 14-17
- Aiguat!. 1982-2012. 30 anys de les inundacions a la comarca de la Seu i Andorra: 259-17
- L'aiguat de 1982 a Andorra: 147-17
- Ajuda humanitària: 101-17
- Andorra '12. el país en xifres: 15-17
- Andorra al cim del món. Una història d'esforç, somnis i reptes: 244-17
- Andorra and its financial system 2012: 16-17
- Andorra celebra 20 anys de plena democràcia: 17-17
- L'Andorra d'aram: 148-17
- La Andorra de Taxio. Recuerdos personales: 260-17
- Andorra en cifras: 18-17
- Andorra en xifres 2013: 19-17
- Andorra i el seu sistema financer 2012: 20-17
- Andorra in figures 2013: 21-17
- Andorra la Vella - Escaldes-Engordany: 233-17; 234-17; 235-17; 236-17
- Andorra la Vella - Escaldes-Engordany. Plan touristique: 237-17
- Andorra la Vella - Escaldes-Engordany. Plano turístico: 237-17
- Andorra la Vella - Escaldes-Engordany. Plànol turístic: 237-17
- Andorra la Vella - Escaldes-Engordany. Touristic plan: 237-17
- Andorra. Neu, aventura i estrelles: 275-17
- "Andorra ou les hommes d'airain": 148-17
- Andorra's challenge: 22-17
- Andorre en chiffres 2013: 23-17
- Annual report 2012: 24-17; 83-17
- L'antecedent constitucional de Borís I de l'any 1934: 2-17
- Antonio López a Andorra. El procés de l'escultura: 25-17
- Anuari 2012. Diari d'Andorra: 26-17
- Anuari dos mil dotze: 26-17
- L'apologia de l'esport: 149-17
- Aportació de l'esport olímpic i els seus valors a la societat: 150-17
- Arquitectura humana de l'empresa familiar andorrana. la identitat i el futur d'un país: 27-17
- Aspectos micro y macroeconómicos para sistemas sociales en transformación. Solemne sesión académica en Andorra. Celebrada el 19 de abril de 2013: 261-17
- Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra. Memòria d'activitats 2013: 28-17
- L'atles climàtic digital d'Andorra (ACDA): 151-17
- Au val d'Andorre. Les Écrehou: 262-17
- L'autobús de l'il·lustre misàntrop senyor Hide: 94-17; 95-17
- Ausencia: 258-17
- La Babel europea. Aldarull o simfonia. El repte de la diversitat lingüística: 115-17

- Benny Goodman swings again: 246-17
- Bla: 29-17
- BPA Group corporate responsibility report 2012: 30-17
- Bressolant els records: 258-17
- búscalos!. Incles, Canillo (Andorra): 238-17
- Busca'ls!. Incles, Canillo (Andorra): 238-17
- Cahier à colorier. Andorre: 31-17
- Camí de l'ossa: 276-17
- Camins de llet i neu. Transport de la llet a l'Alt Urgell, la Cerdanya i Andorra de l'any 1930 al 1980: 32-17
- Cançoner d'AINA 2013: 33-17
- Canòlich Music, la fe en clau musical: 277-17
- Canya i pedra: 34-17
- El capitalisme andorrà: 152-17
- Carlemany. El pare d'Europa: 278-17
- Carnaval. Que comenci la gresca!. Sant Julià de Lòria 2013: 35-17
- Casa Rebés, epicentre cultural: 155-17
- Les cases no són parets...: 118-17; 119-17
- Castells de fang: 36-17
- Catàleg del paisatge d'Andorra (Diagnosi, prognosi, valors i recomanacions). Memòria explicativa: 58-17
- Catorzè Festival Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra: 10-17
- Cec, sord i estúpid: 153-17
- El centre històric a la carta. Guia de restaurants del centre històric d'Andorra la Vella: 37-17
- Cerni i el Tamarro: 38-17
- Cherchez-les!. Incles, Canillo (Andorra): 238-17
- Cinc-cents vint-i-dos màrtirs... i els altres: 142-17
- Cinquanta anys de la Coral Rocafort: 6-17
- El Cisco de Sans. Vida i anècdotes d'un traginer andorrà: 154-17
- Ciutadans, 10. 2013: 152-17; 159-17; 185-17; 193-17; 197-17; 229-17
- [Els Claret]. Arquitectes de la música: 155-17
- Com aprendre a cuidar el cos: 156-17
- Combinar l'esport d'alt nivell i estudis. El centre d'esquí estudi d'Ordino: 157-17
- El comerç fronterer pirinenc i els seus efectes per als Països Catalans: 158-17
- La constitució econòmica. Jaume Bartumeu: 17-17
- Construir Europa des de les fronteres: 159-17
- Contes de Nadal 2013. Diari d'Andorra, 24-25 de desembre del 2013: 142-17; 153-17; 161-17; 182-17; 189-17; 204-17; 208-17; 221-17
- El contraban de tabac d'Andorra ressuscita a l'alça: 279-17
- La cooperació andorrana: 101-17
- Cooperació bilateral. Subvencions a entitats: 101-17
- Cooperació multilateral: 101-17
- El Cor Transfronterer de Cerdanya Querol-Puigcerdà: 160-17
- Corporate social responsibility report 2012: 39-17
- Cremada de falles 2013. Andorra la Vella 23 de juny: 40-17
- Cruïlla de camins: 161-17
- La cultura de l'esport. Dissetenes Jornades de la Societat Andorrana de Ciències: 41-17; 143-17; 144-17; 145-17; 149-17; 150-17; 156-17; 157-17; 162-17; 165-17; 166-17; 168-17; 170-17; 171-17; 172-17; 180-17; 186-17; 191-17; 195-17; 198-17; 203-17; 206-17; 207-17; 215-17; 222-17; 226-17; 227-17; 231-17
- Dades rellevants 2012. Memòria responsabilitat social corporativa. Estats financers: 42-17
- De copes al Centre Històric d'Andorra la Vella. 13 de juny del 2013: 43-17
- De la taula a l'estadi. Un camí d'anada i tornada: 162-17
- De les "banderes" i les "professions" de Canillo: 163-17
- De l'Express a l'Exprés: 94-17; 95-17
- De l'interdit naît le désir: 258-17
- De paradís fiscal a paradís legal: 280-17
- De sable et d'émeraude: 148-17
- De soca-rel: 44-17
- Debat d'orientació política. Intervenció de Jaume Bartumeu, en nom del Grup Parlamentari mixt, juny 2013: 45-17
- Deco: 291-17
- Del desert a les muntanyes: 94-17; 95-17
- La delegació de la Mitra. Nemesi Marquès: 17-17
- La delegació francesa. Jean-Yves Cullet: 17-17
- Delicatesen lauredianes (el viatjant de somnis): 46-17
- Demencia: 47-17
- Descobreix el patrimoni natural d'Andorra a peu. Coneix de ben a prop els tresors amagats entre les seves muntanyes: 281-17

- Descobrir Catalunya, 178. Febrer 2013: 289-17
- Detalles de tradición: 48-17
- Detalls de tradició: 48-17
- Deux parisiens dans le Val d'Andorre. Souvenirs d'un voyage aux Pyrénées: 263-17
- Diferencias sobre el Canto llano del Caballero: 292-17
- Diferencias sobre la Gallarda milanese: 292-17
- Diferencias sobre las Vacas: 292-17
- Discurs de Mossén Ramon de Canillo: 102-17
- Django: 247-17
- La documentació municipal de la Seu d'Urgell en els estudis històrics referents a Andorra: 164-17
- Dominical, 578. 13 de octubre del 2013: 285-17
- Dona i esport. Un antagonisme?: 165-17
- Dormendo un giorno: 292-17
- Els dos amors de la Carlota: 94-17; 95-17
- Dos mil tretze. Actuacions per a la parròquia: 9-17
- L'école luxembourgeoise pour une société plurielle: 115-17
- Economic report 2012: 90-17; 91-17
- Écriture & plasticité de pensée: 49-17; 50-17
- Edicions publicades de la norma suprema en diferents idiomes: 2-17
- Educació en els valors europeus: 115-17
- Efectes indesitjables de l'activitat física, l'exemple de les lesions de nens i joves en els esports de neu: 166-17
- L'empremta d'Isabelle Sandy a Andorra: 148-17
- Encamp - Pas de la Casa: 239-17
- Enfilant records. a les portes de la 30a Universitat d'Estiu d'Andorra: 167-17
- Enquesta de Pressupostos Familiars: 51-17
- L'entorn familiar com a camí de l'alt nivell: 168-17
- Entre lo sagrado y lo mundano: 292-17
- Entrevistes a diverses personalitats sobre la Constitució: 2-17
- Escolà a Andorra: 52-17
- Església d'Urgell, 414. Gener 2013: 284-17
- Església d'Urgell, 419. Juny 2013: 277-17
- Església d'Urgell, 421. Setembre 2013: 287-17
- Església d'Urgell, 423. Novembre-Desembre 2013: 290-17
- Espais i activitats de pastura transfronterera catalana: 169-17
- L'esport com a element integrador per a persones amb necessitats especials: 170-17
- L'esport i els mitjans de comunicació: 171-17
- Esquí escolar. Manual de l'acompanyant: 53-17
- Essai sur la constitution géognostique des Pyrénées: 264-17
- Estados financieros 2012: 54-17
- Estanys amagats: 282-17
- Estat mundial de la infància 2013. Resum executiu. Infants amb discapacitat: 55-17
- Estats financers 2012: 56-17
- Estats financers 2012. Estats financers consolidats de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2012, juntament amb l'informe d'auditoria: 57-17
- Estoïcisme rebel: 210-17
- Estratègia nacional del paisatge: 58-17
- Estratègia nacional del paisatge. Accions per als anys 2012-2015: 58-17
- L'ètica del control antidopatge: 172-17
- Europa y el mundo Árabe. Acercamientos y distancias: 115-17
- L'Europe face au désenchantement démocratique: 115-17
- European encounters: 248-17
- Evolució de les cobertes del sòl d'Andorra durant el període 1972-1995: 173-17
- L'examant de Jordi Pujol Ferrusola l'hi va explicar "tot" abans a Camacho: 283-17
- Excluido social: 258-17
- Ex-libris Casa Bauró. Fulls de bibliografia, 16. 2013: 154-17; 167-17; 192-17; 219-17
- Festa major Andorra la Vella. 3, 4 i 5 agost 2013: 59-17
- Festa Major d'Escaldes-Engordany. 25, 26 i 27 de juliol 2013: 60-17
- Festa Major Encamp 2013. 14, 15 i 16 d'agost: 61-17
- Festa Major Sant Julià de Lòria. del 26 al 30 de juliol: 62-17
- El Festival de Música Antiga dels Pirineus: 174-17
- "El Festival Narciso Yepes surge desde la emoción y la belleza": 155-17
- Festival Ull Nu, festival audiovisual de joves creadors dels Pirineus: 175-17

- Financial statements 2012: 63-17
- Find them!. Incles, Canillo (Andorra): 238-17
- La formació de les roques d'Andorra: 176-17
- Freedom sound: 249-17
- Friedrich Weilenmann, un agent dels alemanys?: 177-17
- La frontera al Pirineu: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- La frontera entre Andorra i la Cerdanya: 178-17
- Fundació Crèdit Andorrà. 25 anys d'història: 65-17; 66-17
- La genciana groga. propietats antioxidants i experiment de cultiu a Andorra: 179-17
- La gestió actual dels equipaments esportius a Andorra amb perspectiva històrica: 180-17
- Goigs a la Mare de Déu de Meritxell: 102-17
- Govern d'Andorra. Liquidació de comptes. exercici 2010: 67-17
- Guia d'integració paisatgística de les estacions d'esquí alpí d'Andorra: 58-17
- Guia genèrica de pràctiques correctes d'higiene en establiments alimentaris: 68-17
- Guia legal i fiscal 2013: 69-17
- Guies, fugitius i espies. Camins de pas per Andorra durant la Segona Guerra Mundial: 70-17
- L'hàbitat de congesterà. Un camp d'experimentació dels efectes del canvi climàtic a Andorra: 181-17
- Himno XIX sobre el Pange lingua: 292-17
- Himno XXI sobre Ave maria stella : 292-17
- Hiperrealisme avui: 71-17
- Histoire d'Ax et de la Vallée d'Andorre. Description et analyse des eaux thermales, observations thérapeutiques, origine des diverses sources, leurs vertus médicales, travaux d'art, embellissements, promenades, etc.. avec des notices historiques sur les bains d'Ussat et d'Audinac et suivie d'un itinéraire général à l'usage des baigneurs: 265-17
- Història digital d'Andorra: 72-17
- Història territorial de la vall d'Andorra. Dels orígens al segle XV: 73-17
- Homage to Ellington: 254-17
- L'home del diari: 182-17
- L'home providencial: 155-17
- Homenatge a Carles Obiols i Taberner. Jutge delegat d'Apel·lacions i magistrat del Tribunal Superior de la Mitra (Osor 1902 - Barcelona 1985): 183-17
- Homo faber. La artesanía tradicional en Andorra: 184-17
- Hotel Mirador (on tot va començar): 155-17
- How to become a lawyer?: 266-17
- ... i mat. Curs d'escacs 1: 74-17
- ... i mat. Curs d'escacs 2: 75-17
- laia Ermessenda: 76-17
- L'impost general indirecte: 77-17; 78-17
- L'impost sobre la renda de les activitats econòmiques: 79-17; 80-17
- In memoriam Mons. Ramon Iglesias Navarri Bisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra (1943-1969): 284-17
- Inception: 250-17
- Índexs religiosos del Principat d'Andorra: 185-17
- Influència dels pares en l'activitat esportiva de l'infant: 186-17
- Informe anual 2012: 81-17; 82-17; 83-17
- Informe anyal al M.I. Consell General. Any 2012: 84-17
- Informe de responsabilidad corporativa del Grupo BPA 2012: 85-17
- Informe de responsabilidad social corporativa 2012: 86-17
- Informe de responsabilitat corporativa del Grup BPA 2012: 87-17
- Informe de responsabilitat social corporativa 2012: 88-17; 89-17
- Informe econòmic 2012: 90-17; 91-17
- Innú, paradís entre muntanyes: 285-17
- L'intellectuel européen dans sa relation à l'Antiquité. A propos d'Albert Camus et de Michel Foucault: 115-17
- La investigació sobre Crespo s'estén fins a Andorra: 286-17
- Isabelle Sandy, viatgera a Andorra: 148-17
- J'ai quitté l'Andorre: 148-17
- Jan, Superlópez i "les muntanyes voladores": 187-17
- Jazz a Andorra: 188-17
- Je suis aymé de la plus belle: 292-17
- Jo, quan sigui gran...: 94-17; 95-17
- Jocs: 189-17
- Joiosa celebració de la Diada Nacional del Principat d'Andorra al Santuari de la Mare de Déu de Meritxell: 287-17
- Jordi Pujol fill va moure 32 milions en 13 països: 288-17
- José Luis Sampedro, "el fronterer" i Andorra: 210-17

- Josep Aladern, “al correr de la ploma” per les Valls d’Andorra: 190-17
- Jurisprudència constitucional. Volum setzè. Gener 2011 - desembre 2011: 92-17
- El kendo, entre esport i art: 191-17
- Let freedom ring: 255-17
- Libre albedrío. Acto 2: 93-17
- Libro de los secretos de agricultura, Casa de campo y pastoril: 192-17
- El libro de palo largo del maestro Tang Fong: 267-17
- Literatura exprés 2013. Relats breus del bus exprés: 94-17; 95-17
- Live at Sugar Hill: 256-17
- Llengua i identitat en el context plurilingüístic i multicultural d’Andorra: 193-17
- Els lligams de triple frontera del Parc Natural de l’Alt Pirineu. Medi natural i social: 194-17
- Llum i ombres: 25-17
- The long pole book from master Dang Fong: 267-17
- Lookin’ ahead: 249-17
- M’aparto un fil...: 118-17; 119-17
- El magazín “The Esport”, l’informatiu de l’esport andorrà: 195-17
- Manual pràctic sobre els impostos directes a Andorra. L’impost sobre societats, l’impost sobre la renda de les activitats econòmiques, l’impost sobre la renda dels no-residents fiscals. Edició 2013: 96-17
- Mapa de les unitats de paisatge d’Andorra. Memòria explicativa: 58-17
- La Massana. Map: 240-17
- La Massana. Mapa: 240-17
- La Massana. Mape: 240-17
- La Massana. Plànol: 240-17
- Maynard ‘61: 251-17
- Memòria 2012. Tribunal Constitucional: 97-17
- Memòria d’activitats 2012: 98-17; 99-17
- Memoria de actividades 2012: 100-17
- Memòria de la cooperació al desenvolupament. Ministeri d’Afers Exteriors 2011-2012: 101-17
- Mensajes del alma. Para caminantes de la vida: 268-17
- Mentees asombrosas: 258-17
- Meritzel·lànies: 102-17
- Meritzell, t’han cantat cada dia els ainistes 2013: 102-17
- Meritzell. Un cant a la vida: 102-17
- Més aportacions a l’estudi dels gravats rupestres d’Andorra i l’Alt Urgell: 196-17
- Més opinions al voltant dels vint anys de la Carta Magna: 2-17
- La mobilitat geogràfica i sectorial dels treballadors del sector de l’hoteleria a Andorra: 197-17
- El model esportiu d’Andorra. Necessitat d’un canvi?: 198-17
- Moment of truth: 257-17
- Moments d’una Constitució. 20 anys, Constitució d’Andorra, 1993-2013: 245-17
- La moneda, un valor i un patrimoni cultural en contínua evolució. Les monedes de la caixa-arxiu de casa Bonavida: 199-17
- Monedes d’Andorra a través de la història: 200-17
- Monedes emeses per a Andorra pel Servei d’Emissions del copríncep episcopal del Principat d’Andorra: 201-17
- Montse Mayol: 155-17
- Motovudu 2. Dark art of performance: 103-17
- El mundo de los Pirineos, especial n. 12. Junio 2013: 276-17; 282-17
- La muntanya de Llivia. Pasquers i bestiar fora del terme i frontera enllà: 202-17
- El museu de l’elefant: 104-17; 105-17; 106-17
- Natació, ensenyances i experiència. Des de l’esportista fins al gestor: 203-17
- New Beat Bossa Nova vol. 1 + vol. 2: 252-17
- New description of principality and valleys of Andorra: 107-17
- Nits andorranes: 110-17
- Nits d’estiu als museus i monuments 2013: 108-17
- No ets l’únic: 258-17
- No facis safareig: 109-17
- Només són uns texans: 204-17
- Not now, I’ll tell you when: 253-17
- Nota sobre el procés de construcció d’un espai fronterer muntanyenc. Fronteres i castells a la Cerdanya i al Capcir medievals: 205-17
- La nouvelle Andorra: 110-17
- La nova Andorra: 110-17
- Nuits andorranes: 110-17
- L’ocell de paper: 111-17
- On my way & Shoutin’ again!: 253-17

- One hundred and one exponential and logarithmic equations: 7-17
- One hundred and one polynomials: 8-17
- L'or blanc: 258-17
- L'organització d'una prova d'abast mundial. La copa del món d'esquí alpí: 206-17
- L'orientació esportiva com a assignatura de l'àrea d'educació física. Un desenvolupament integral de l'infant: 207-17
- Osanna de la missa de l'Homme armé: 292-17
- Pàgines blanques 2014-2015: 112-17
- Pàgines grogues 2014-2015: 113-17
- Painting book. Andorra: 114-17
- Papers de recerca històrica, 7. L'emissió de moneda a Andorra, d'uns inicis entrebancats a la consolidació: 163-17; 164-17; 177-17; 183-17; 196-17; 199-17; 200-17; 201-17; 209-17; 211-17; 212-17; 214-17; 216-17; 228-17; 230-17
- La paritat. Mònica Bonell: 17-17
- El passatge: 208-17
- Pavana con su glosa: 292-17
- Pavana italiana: 292-17
- El "pelegrinatge a Lourdes" dels refugiats catalans a Andorra durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939): 209-17
- Pere Vallribera i el triangle musical Andorra-Barcelona-Prada: 155-17
- El periódico, 12211. Any XXXVI. Diumenge 20 de gener del 2013: 275-17
- El periódico, 12233. Any XXXVI. Dilluns 11 de febrer del 2013: 283-17
- El periódico, 12288. Any XXXVI. Dilluns 8 d'abril del 2013: 286-17
- El periódico, 12290. Any XXXVI. Dimecres 10 d'abril del 2013: 288-17
- El periódico, 12330. Any XXXVI. Diluns 20 de maig del 2013: 279-17
- El periódico, 12421. Any XXXVI. Dilluns 19 d'agost del 2013. Pàgines especials: 281-17
- La petjada de l'humanista. José Luis Sampedro i Andorra: 210-17
- Petjades d'Europa en el món: 115-17
- Pinta y colorea. Andorra: 116-17
- Pirineos. Revista de la Consejería de Educación de la Embajada de España en Andorra, 9: 184-17; 188-17
- Plànol d'Ordino: 241-17
- Poders i contrapoders en un món global: 117-17
- Poèmes de Teresa Colom et Manel Gibert traduits par des étudiants de catalan dans leurs langues: 118-17; 119-17
- Poemes de Teresa Colom i Manel Gibert traduïts a les seves llengües pels estudiants de català: 118-17; 119-17
- Poems by Teresa Colom and Manel Gibert translated by catalan learners into their mother tongue: 118-17; 119-17
- La poetessa del principat pirinenc: 148-17
- ¡Ponte los esquís!. Y aprovecha al máximo todas las estaciones invernales de España y Andorra: 269-17
- Portella, 6. Primavera 2013: 155-17; 210-17; 224-17
- Portella, 7. Tardor 2013: 148-17; 187-17; 190-17
- Pressupost exercici 2013. Aprovat pel MI Consell General en la seva sessió del 13 de desembre del 2012: 120-17
- El primer govern constitucional. Òscar Ribas Reig: 17-17
- Els primers segells andorrans: 211-17
- El Principat d'Andorra dins l'euro: 212-17
- El procés constituent: 17-17
- El procés d'obertura econòmica del Principat d'Andorra: 213-17
- The profession of lawyer in the Principality of Andorra : 266-17
- Programa dels pelegrinatges, concerts i celebracions religioses: 102-17
- Programa Festa Major Sant Julià de Lòria 2013. del 26 al 30 de juliol: 121-17
- Projecció internacional: 17-17
- Els promotors. Josep M. Beal: 17-17
- Prospecció arxivística des del Pavelló de la República, núm. 1. Els papers de Josep Puig i Arnaus: 214-17
- Protecció dels drets socials a Europa en temps de crisi: 115-17
- Publicacions del Govern d'Andorra. Catàleg 2012: 122-17
- El pueblo del revés: 258-17
- El punt de vista dels protagonistes sobre la vigència del text: 2-17
- Quadern per pintar. Andorra: 123-17
- Quaderns Rafael Benet, 31. Desembre 2013: 270-17
- Quaranta-dosena temporada de teatre: 4-17
- Quaranta-tresena temporada de teatre: 5-17

- Que l'école aille toujours bien. Approche du modèle pédagogique lasallien: 124-17
- Que la escuela vaya siempre bien. Aproximación al modelo pedagógico lasaliano: 125-17
- Què mengem a Andorra?: 126-17
- Què significa ser atleta d'alt nivell. Estat actual a Andorra i possibles millores: 215-17
- "Quin agravi vos havem fet a vosaltres?". Un cas de falsificacions de monedes de l'any 1628: 216-17
- Ràdio Andorra. La història d'un mite que va fer història: 127-17
- Rafael Benet i Narcís Casal. Una amistat entranyable: 270-17
- La ratlla de Cerdanya, una fractura o una unió?: 217-17
- Reaching fourth: 250-17
- La realidad de un sueño: 128-17
- La realitat d'un somni. 50 aniversari Pas de la Casa Grau Roig 1957-2007: 128-17
- La réalité d'un rêve: 128-17
- Rearin-back: 254-17
- Recerca transfronterera al Pirineu: 218-17
- Records que se'n van: 258-17
- Recull dels tractats i acords internacionals vigents al Principat d'Andorra. 2012: 129-17
- El referèndum. Jordi Farràs: 17-17
- La reflexión del día: 271-17
- Reflexions sobre el fet de la pràctica d'escriure: 219-17
- Relacions transfrontereres al llarg dels segles. L'agermanament entre Ordino i Auxat-Vicdessos: 220-17
- Reloj de cucú: 258-17
- El repatani: 221-17
- Report on the cooperation for development. Ministry of Foreign Affairs 2011-2012: 101-17
- La république d'Andorre, ou une république séculaire heureuse et stable depuis Charlemagne jusqu'à nos jours (790-1848): 272-17
- La responsabilitat dels educadors esportius: 222-17
- Ressenya d'una excursió del 1897. Ripoll-el Canigó-Perpinyà: 223-17
- Retorn: 118-17; 119-17
- La revista del CENMA, 7. 2013: 147-17; 151-17; 173-17; 176-17; 179-17; 181-17
- Roger Mas. El mecanisme secret de les coses: 224-17
- La rosa del tiempo: 258-17
- Russian cultural week: 132-17
- Rutes gastronòmiques. Carte. Andorra la Vella & Escaldes-Engordany: 242-17
- Rutes gastronòmiques. Kapta. Andorra la Vella & Escaldes-Engordany: 242-17
- Rutes gastronòmiques. Map. Andorra la Vella & Escaldes-Engordany: 242-17
- Rutes gastronòmiques. Mapa. Andorra la Vella & Escaldes-Engordany: 242-17
- Rutes gastronòmiques. Plànol. Andorra la Vella & Escaldes-Engordany: 242-17
- Rutines: 94-17; 95-17
- S'ha liat parda: 258-17
- Salutació del Copríncep Episcopal: 17-17
- Salutació del Copríncep Francès: 17-17
- Sandy i la ràdio: 148-17
- Sant Julià de Lòria. Portal d'Andorra: 243-17
- Santa Coloma. Festa major 2013. 24, 25 i 26 d'agost: 130-17
- Sàpiens, 137. Desembre 2013: 278-17
- El Segre. Un riu sense fronteres: 225-17
- El Segre. Une rivière sans frontières: 225-17
- La selva moral (2.0): 131-17
- Semaine culturelle russe: 132-17
- Setmana cultural russa. Del 17 al 21 de febrer: 132-17
- Seul récit véridique et historique de la guerre de 1882 entre la République d'Andorre et le Duché de Bosot: 133-17
- Silencis: 118-17; 119-17
- Sin fin: 134-17
- El síndic de la crisi. Albert Gelabert: 17-17
- Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. II-2013. Setembre de 2013: 135-17
- Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. 2013. dades gener 2012: 136-17
- Something to remember: 258-17
- ¿Somos realmente libres?: 258-17
- Sota el mateix cel: 273-17
- Stabat Mater dolorosa: 292-17
- "Straightaway" jazz themes: 251-17
- Summer of '69: 258-17
- Superació i solidaritat en el món de la Ultratrail: 226-17
- Sweet Dangara: 258-17

- Swing, swang, swingin': 255-17
- Take five: 256-17
- TEAM (Together Everyone Achieves More). Junts, tots aconseguim més: 227-17
- El temps, 1540. 17 de desembre del 2013: 280-17
- That your school runs well. Approach to Lasallian educational model: 137-17
- Tiento de primer tono sobre la Salve: 292-17
- Tiento de sexto tono con segunda parte: 292-17
- Torticoli social andorrana: 138-17
- La transició andorrana: 280-17
- Trigésimo primeros premios literarios: 258-17
- Txell i la grandalla: 139-17
- Um mundo de injustiças: 258-17
- Un día en la vida de Eric Torrontera: 258-17
- Un discurs èpic, un viatge bucòlic: 228-17
- Un encàrrec: 94-17; 95-17
- Un més un: 1-17
- Un pare Noel de paisà: 94-17; 95-17
- Un trajecte inesperat: 94-17; 95-17
- Una altra cara de la realitat social: 229-17
- Una història de fa molt i molt de temps: 94-17; 95-17
- Una ruta per tocar ferro a la Vall d'Ordino: 289-17
- Le Val d'Andorre: 274-17
- Les Valls d'Andorra durant la Guerra de Successió a la Corona Hispànica: 230-17
- El valor social de l'esport i la seva integració en el projecte educatiu: 231-17
- Veo: 140-17
- La Vie Moderne, journal hebdomadaire illustré artistique et littéraire. Sixième année. Janvier-juin 1884: 133-17
- Vint anys: 2-17
- Vint-i-dosena Mostra Gastronòmica d'Andorra: 3-17
- Vint-i-sisè Aplec de la sardana: 11-17
- El violoncel que es va convertir en poema: 155-17
- Visita pastoral a Encamp: 290-17
- Visites sobre el terreny: 101-17
- Viure a la frontera, en aquest cas a Llívia: 232-17
- Vivre ensemble dans des sociétés européennes ouvertes: 115-17
- Vòlei, una història d'èxit. la Federació Andorrana de Voleibol fa 25 anys i assegura l'arrelament d'aquest esport al país: 141-17
- Les xifres de la cooperació: 101-17
- You better believe it!: 257-17

Índex onomàstic

- Aguilera, Gemma: 280-17
- Aladern, Josep: 190-17
- Almajano, María Pilar: 179-17
- Almerich, Mònica: 111-17
- Alonso Frías, Claudio: 260-17
- Ambatlle, Dúnia: 148-17
- Aradillas, Antonio: 269-17
- Arajol, Casimir: 133-17; 154-17
- Arajol Maestre, Joan: 154-17
- Ariza, Eve: 29-17; 138-17
- Asmussen, Svend: 248-17
- Athiel, Sylvain: 148-17
- Ballesteros Feu, Dominic: 258-17
- Baquero, Antonio: 279-17
- Bartumeu Cassany, Jaume: 45-17
- Bascompte Grau, Domènec: 199-17
- Basie, Count: 253-17
- Bastida Obiols, Daniel: 110-17
- Batalla, Meritxell: 151-17
- Benchluch Ayach, Isaac: 170-17
- Benet, Rafael: 270-17
- Benet Mas, Claude: 70-17
- Berenguer Casal, Jacint: 270-17
- Berthet, Élie: 274-17
- Bil-le, Elisabeth: 205-17
- Biosca i Juvé, Jaume: 12-17
- Binstead, Puck: 138-17
- Bishop Jr., Walter: 255-17
- Blanchon, Jean-Louis: 217-17
- Blázquez Cantos, Cristian: 94-17; 95-17
- Bodner, Phil: 252-17
- Bollaert, Maggie: 71-17
- Bonales Cortés, Jacinto: 73-17
- Bond, Jimmy: 249-17
- Bordas i Altarriba, Frederic: 12-17
- Borràs: 12-17
- Brubeck, Dave: 256-17
- Burgués Martisella, Joan: 260-17
- Burrell, Kenny: 252-17
- Buyreu Juan, Jordi: 230-17
- Cabanes Chao, Olga: 94-17; 95-17
- Cabezón, Antonio de: 292-17
- Cadet Riba, Carina: 122-17
- Cairat Vila, Teresa: 219-17
- Canturri Montanya, Miquel Àngel: 52-17
- Canturri Montanya, Pere: 192-17; 200-17
- Caritg Bofill, Roger: 173-17
- Cartes, Lluís: 291-17
- Casa, Ricard de la: 153-17
- Casadevall Touseil, Marc: 191-17
- Casal i Vall, Narcís: 270-17
- Casal Ruiz, Alfons: 175-17
- Casamajor Esteban, Jordi: 196-17
- Casamajor, Roger: 291-17
- Casanova Esgleas, Gisela: 258-17
- Casanovas Borrell, Laura: 94-17; 95-17
- Castillon, H. (d'Aspet): 265-17
- Caubet Bringué, Josep: 68-17
- Cavalli, Pierre: 247-17
- Caveró Muñoz, Pere: 72-17; 220-17
- Chambers, Paul: 254-17
- Charpentier, Jean de: 264-17
- Charuca: 289-17
- Chevalier, Jean-Claude: 110-17; 148-17
- Chevalier, Michel: 272-17
- Claret (Família): 155-17
- Claret Serra, Andreu: 155-17
- Coll, Gemma: 111-17
- Colom Pich, Teresa: 118-17; 119-17; 208-17
- Coma Ribes, Riki: 126-17
- Comas Guixé, Xavier: 143-17
- Cópulo, Sílvia: 27-17
- Crafar, Simon: 103-17
- Crecquillon, Thomas: 292-17
- Crivillé Estragués, Florenci: 169-17; 223-17
- Cucurull, Maria: 44-17; 72-17
- Dalmau Robres, Carles: 32-17

- Daravano Ferreira Mesquita, Miriam: 94-17; 95-17; 258-17
- Davis, Art: 250-17; 252-17
- Davis Jr., Walter: 255-17
- Debono, Marc-Williams: 49-17; 50-17
- Delvaux-Stehres, Mady: 115-17
- Des Prés, Josquin: 292-17
- Deza, Eva: 155-17
- Díaz Mariño, Raimundo: 268-17
- Dodgion, Jerry: 246-17
- Domènech Ferrés, Marta: 181-17
- Duch, Lluís: 115-17
- Duró Arajol, Nani: 165-17
- Dutrèn Font, Josep M.: 174-17
- Escales, Carme: 275-17
- Escoda Alegret, Bernat: 166-17
- Escorihuela Magrinyà, Isidre: 12-17
- Estany Vidal, Eron: 259-17
- Esteban Veà, Pere: 147-17; 151-17
- Esteve Fernández, Jaume: 168-17
- Faro, Jean: 133-17
- Fau, Fernand: 133-17
- Felder, Wilton: 249-17
- Ferguson, Maynard: 251-17
- Fernandes Coelho, Christian: 258-17
- Fernández, Gabriel: 171-17; 204-17
- Fernández González, Júlia: 122-17
- Ferran Vila, Susanna: 22-17
- Ferré Marot, Laia: 94-17; 95-17
- Ferrer Obiols, Rosa: 178-17
- Figuereda Cairol, Pere: 183-17
- Flaquer i Barrera, Rossend: 12-17
- Fontbernat, Josep: 228-17
- Frases Homedes, Pere: 207-17
- Freeman, Russ: 246-17
- Fuguet, Francesc: 190-17
- Gaines, Roy: 249-17
- Galbraith, Barry: 252-17
- Galobardes, Francesc: 34-17
- Gàlvez Casellas, David: 224-17
- Ganyet Solé, Joan: 259-17
- Ganyet Solé, Ramon: 259-17
- Garcia, Mireia: 138-17
- Garcia Paolicchi, Raül: 74-17; 75-17
- Garrido, David: 278-17
- Garriga Lujan, Marc: 194-17
- Garrison, Jimmy: 255-17
- Gazier, Michèle: 148-17
- Geier, Karl-Theodor: 248-17
- Gibert Vallès, Manel: 25-17; 118-17; 119-17
- Gil, Pedro M^a: 124-17; 125-17; 137-17
- Glojnaric, Silvije: 248-17
- González Ávila, Amador: 7-17; 8-17
- González Campos, Cindy: 94-17; 95-17
- Goodman, Benny: 246-17
- Grappelli, Stéphane: 247-17
- Gratacòs, Esther: 225-17
- Gratiot, Maurice: 263-17
- Grau Rey, Myrian: 258-17
- Grimes, Henry: 250-17
- Gubin, Sol: 252-17
- Haciane Constantin, Hocine: 215-17
- Haddad, Nora: 229-17
- Hall, Jim: 252-17
- Harper, Arthur: 254-17
- Haynes, Roy: 250-17
- Henderson, Wayne: 249-17
- Higgins, Billy: 255-17
- Hinton, Milt: 252-17
- Hirsch, Martin: 115-17
- Hooper, Stix: 249-17
- Humair, Daniel: 247-17
- Humphries, Lex: 254-17
- Ibáñez, Jean: 225-17
- Ibáñez, Liliane: 225-17
- Iñigo, José María: 269-17
- Jan: 187-17
- Jané Checa, Òscar: 146-17
- Jimena Quesada, Luis: 115-17
- Jones, Elvin: 250-17

- Jordi Bober, Eduard: 213-17
- Jové i Cusidó, Emili: 12-17
- Jover Comas, Èric: 191-17; 218-17
- Kallin, Sture: 248-17
- Keshta, Ahmed: 1-17
- Komac, Benjamin: 179-17
- Krasnicka, Izabela: 266-17
- Kunkeler, Trudy: 138-17
- Küppers, Victor: 271-17
- Lacueva Canut, Ludmilla: 109-17
- Lang-Valchs, Gerhard: 177-17; 211-17
- Levey, Stan: 254-17
- Lévy, Carlos: 115-17
- Levy, Lou: 254-17
- Lewis, Herbie: 255-17
- Lewis, John: 248-17
- Llagostera Fernández, Antoni: 169-17
- Llahí Segalàs, Alfred: 22-17
- Llauradó, Òscar: 291-17
- López Garcia, Antonio, 1936-: 25-17
- López Viguera, Miquel: 94-17; 95-17
- López, Tommy: 252-17
- Lorenzo, Cecília: 289-17
- Luengo, Andrés: 155-17
- MacLean, Jackie: 255-17
- Maestre, Mireia: 22-17
- Magallon Duran, Josep: 68-17
- Mangelsdorff, Albert: 248-17
- Margalef, Aina: 176-17
- Margarit, Estel: 193-17
- Markham, John: 246-17
- Marquès, Nemesi: 127-17
- Marshall, Maria: 246-17
- Martí Mandicó, Jaume: 150-17
- Martin, Daniel: 160-17
- Martin, Stu: 256-17
- Martín Gallego, Laura: 258-17
- Martín Muñoz, Gema: 115-17
- Martínez, José: 124-17; 125-17; 137-17
- Martínez Díaz, Gerard: 226-17
- Mas, Jordi: 259-17
- Mas, Roger: 224-17
- Mas, Sergi: 138-17; 184-17
- Massa, Joan: 127-17
- Mata, Jordi: 278-17
- Mateu, Vicenç: 210-17
- Mathews, Ronnie: 254-17
- McEachern, Murray: 246-17
- McRae, Carmen: 256-17
- Menéndez, Àlvar: 128-17
- Merino Mudarra, Meritxell: 122-17
- Moles, Anna: 58-17
- Moles Aristot, Pere: 36-17
- Mombiedro Castellarnau, Carme: 156-17
- Mora Mangrinyà, Jordi: 22-17
- Mora Sagués, Francesc: 22-17
- Mora Sesma, Rafa: 94-17; 95-17
- Morell, Antoni: 182-17
- Morello, Joe: 256-17
- Moreno, Pilar: 44-17
- Moreno Cendrós, Ma. Núria: 38-17; 76-17; 139-17
- Muñoz, Diego: 124-17; 125-17; 137-17
- Muñoz Vidal, Marta: 258-17
- Nadal Arraut, Elvira: 186-17
- Navarro, Mayka: 283-17; 286-17
- Ninyerola, Miquel: 151-17
- Norvo, Red: 246-17
- Nubiola, Clara: 138-17
- Obiols Perearnau, Lluís: 164-17
- Obiols Taberner, Carles: 183-17
- Odrich, Ron: 252-17
- Oliva, Pau: 110-17
- Oliveira, Diana: 197-17
- Orona Sanz, Lluís: 198-17
- Osorio Achurra, Gualbert: 127-17
- Osorio Martí, Aitor: 203-17
- Padrós Vega, Juanjo: 195-17
- Palau Puigvert, Jordi: 194-17
- Parant, Laurie-Anne: 258-17
- Pascual, Marcel·lí: 259-17

- Pasques Canut, Jordi: 202-17
- Pedersen, Guy: 247-17
- Pedrosa, Encarna: 128-17
- Pérez Sánchez, Josep: 38-17; 76-17; 139-17
- Perkowska, Magdalena: 266-17
- Peruga, Joan: 104-17; 105-17; 106-17; 148-17
- Philips, Flip: 246-17
- Piqué: 12-17
- Pla Pintat, Jaume: 46-17
- Pladevall, Clara: 179-17
- Planas Batlle, Xavier: 94-17; 95-17
- Planellas, Jordi: 72-17
- Pohle, Lars Martin: 216-17
- Poole, Cynthia: 71-17
- Pons Calderón, Meritxell: 138-17
- Porta, Roser: 155-17; 210-17
- Pujarniscle Guix, Francesc: 144-17
- Pradas, Núria: 273-17
- Puértolas Ortega, Raquel: 175-17
- Puig Arnaus, Josep: 214-17
- Puig, Pere: 31-17; 114-17; 116-17; 123-17
- Puigdemasa Casanovas, Jordi: 201-17
- Pujades, Pius: 161-17
- Pujal Carabantes, Cinta: 228-17
- Pujol Planella, Jordi: 206-17
- Pujol, Jordi: 27-17
- Quill, Gene: 252-17
- Raméntol Puiggalí, Elisabet: 222-17
- Rascagnères, Joan Miquel: 266-17
- Rauch, Andreas: 158-17
- Reguant Closa, Alba: 162-17
- Reinhardt, Django: 247-17
- Riba Camarlot, Joaquim de: 190-17
- Riba Mandicó, Laura: 94-17; 95-17
- Riba Sabaté, Jaume: 20-17
- Ribas Comas, Miquel: 128-17
- Ribas Taléns, Ignacio: 292-17
- Ribas Zorrilla, Sofía: 258-17
- Ribes Sagués, Cristina: 126-17
- Ribes Sagués, Montse: 126-17
- Ripoll, Miqui: 141-17
- Riva, Oscar de la: 75-17
- Riva Aguado, Jordi de la: 74-17
- Rivero Rosas, Mª Florencia: 258-17
- Rodriguez, Willie: 252-17
- Roig, Montserrat: 219-17
- Rossell, Tony: 267-17
- Rossell Serra, Ramon: 142-17; 287-17
- Roure, Valentí: 185-17
- Rovira Molné, Natàlia: 58-17
- Royo i Crespo, Eduard: 12-17
- Rubió Coromina, Jordi Esteve: 209-17
- Rupnik, Jacques: 115-17
- Salvans Abetlla, Martí: 163-17
- Sampedro, José Luis: 210-17
- Sample, Joe: 249-17
- Sanabre, Mercè: 110-17
- Sánchez Baró, Rossend: 189-17
- Sandy, Isabelle: 110-17; 148-17
- Sanfino, Jerry: 252-17
- Santos Torres, Judit: 258-17
- Sasplugas Teixidó, Antoni: 145-17
- Sasplugas, Joan Carles: 271-17
- Schlinger, Sol: 252-17
- Sheldon, Jack: 246-17
- Simmons, Norman: 256-17
- Sims, Zoot: 252-17
- Sinatra, Spencer: 252-17
- Soler i Santaló, juli: 12-17
- Soler Paríció, Pere: 214-17
- Soler, Gabriel: 267-17
- Sommer, Ted: 252-17
- Soria Ortega, Beatriz: 258-17
- Sproles, Victor: 256-17
- Stitt, Sonny: 254-17
- Surià Gui, Valentí: 232-17
- Sutter-Laumann: 262-17
- Tané, Dolors: 225-17
- Taylor, Art: 255-17
- Tomàs Vilana, Jaume: 227-17

- Tor Faus, Imma: 115-17; 148-17
- Torras i Ferreri, Cesar August: 12-17
- Torredà Martí, Joaquim: 231-17
- Torres, Carles: 152-17
- Torres Vieira, Mònica: 258-17
- Torrontera Ruiz, Eric: 258-17
- Tost Faus, Gina: 74-17; 75-17
- Touceda, Yolanda: 34-17
- Trapero, Laura: 147-17
- Trastoy, Domènec: 244-17
- Trillo Santamaría, Juan Manuel: 159-17
- Tudó Cerqueda, Josep: 180-17
- Tudó Montanya, Sandra: 157-17
- Tyner, McCoy: 250-17
- Ubach Bernada, Josep Maria: 188-17
- Useros Barrero, Mariam: 48-17
- Valdés, Alfons: 1-17
- Vales González, Oriol: 258-17
- Vallribera Mir, Manuel: 155-17
- Verdelot, Philippe: 292-17
- Vergara Arauz, Rafel: 68-17
- Viadiu Bellavista, M. Rosa: 70-17
- Vidal i Carreras, Lluís Marià: 12-17
- Vidal Sagalás, María: 258-17
- Vidal Vidal, Joan Carles: 172-17
- Vila Triadú, Joan: 141-17
- Vilana Carrabina, Maria Àngels: 115-17; 167-17; 210-17
- Vilana Díaz, Joan: 149-17
- Vilarrubias, Cesc: 291-17
- Vilella, Oriol: 291-17
- Villaró, Albert: 72-17; 107-17; 131-17; 221-17
- Viñas Farré, Ramon: 212-17
- Visa Dolsa, Carles: 157-17
- Visser, Emma: 258-17
- Vives i Sicília, Joan-Enric: 287-17
- Weilmann, Friedrich: 177-17
- Wilson, Gerald: 257-17
- Woode, Jimmy: 248-17
- Woods, Phil: 252-17
- Wootten, Red: 246-17
- Wright, Eugene: 256-17
- Wyble, Jimmy: 246-17
- Yepes, Ignacio: 155-17
- Zamora Muñoz, Francesc: 47-17; 93-17; 134-17; 140-17

Índex d'editors i entitats patrocinadores

- 2+1 editors: 36-17; 111-17
- A4 Edicions: 32-17; 34-17; 126-17
- Agrupació Sardanista la Grandalla (Encamp): 11-17
- AINA (Canillo): 33-17
- Alfa Capital Assessors & Auditors: 77-17; 78-17; 79-17; 80-17; 96-17
- Aloma Editors: 72-17
- Amador González Ávila: 7-17; 8-17
- Ambaixada d'Andorra (Espanya): 292-17
- Àmbit de Recerques del Berguedà: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- American Jazz Classics: 246-17; 247-17; 248-17; 249-17; 250-17; 251-17; 252-17; 253-17; 254-17; 255-17; 256-17; 257-17
- Amics de Besalú i el seu Comtat: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Andorra Gràfic Plan: 233-17; 234-17; 235-17; 236-17; 237-17; 239-17; 240-17; 241-17; 242-17; 243-17
- Andorra Telecom: 112-17; 113-17
- Andorra Turisme SAU: 132-17
- AnimaViva multilingüe: 49-17; 50-17
- Arxiprestat d'Andorra: 10-17; 292-17
- Arxiu Nacional d'Andorra: 12-17
- Associació Andorrana del Còmic, l'Animació i la Il·lustració: 187-17
- Associació de Bancs Andorrans: 16-17; 20-17
- Associació de Comerciants Centre Històric d'Andorra la Vella: 37-17; 43-17
- Associació de Pagesos i Ramaders del Principat d'Andorra: 28-17
- Banc Sabadell d'Andorra: 96-17
- Banca Privada d'Andorra: 28-17; 30-17; 54-17; 55-17; 56-17; 57-17; 63-17; 77-17; 78-17; 79-17; 80-17; 85-17; 87-17; 90-17; 91-17; 135-17; 136-17; 163-17; 164-17; 177-17; 183-17; 196-17; 199-17; 200-17; 201-17; 209-17; 211-17; 212-17; 214-17; 216-17; 228-17; 230-17
- Biblioteca Nacional d'Andorra: 122-17; 154-17; 167-17; 192-17; 219-17
- Biblioteca Pública del Govern: 94-17; 95-17
- Bibliothèque Nationale de France: 262-17; 263-17; 265-17; 272-17; 274-17
- Bisbat d'Urgell: 277-17; 284-17; 287-17; 290-17
- Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra: 90-17; 91-17; 96-17
- Casimir Arajol: 133-17
- Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra: 147-17; 151-17; 173-17; 176-17; 179-17; 181-17
- Centre d'Estudis Ribagorçans (Benavarri): 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Centre de la Cultura Catalana: 44-17
- Centre de Recerca Sociològica: 152-17; 159-17; 185-17; 193-17; 197-17; 229-17
- Centre Excursionista de Catalunya: 12-17
- Cercle de les Arts i de les Lletres: 48-17
- Col·lectiu Portella: 148-17; 155-17; 187-17; 190-17; 210-17; 224-17
- Columna: 273-17
- Comitè d'Andorra per l'UNICEF: 55-17
- Comú d'Andorra la Vella: 4-17; 5-17; 40-17; 43-17; 59-17; 130-17
- Comú d'Encamp: 61-17
- Comú d'Escaldes-Engordany: 25-17; 60-17
- Comú d'Ordino: 3-17
- Comú de Sant Julià de Lòria: 4-17; 5-17; 6-17; 9-17; 35-17; 62-17; 121-17; 243-17
- Consejería de Educación en Andorra (Embajada de España en Andorra): 184-17; 188-17
- Consell d'Europa: 119-17
- Consell General: 31-17; 73-17; 84-17; 114-17; 116-17; 123-17; 245-17
- Coral Rocafort: 6-17
- Crèdit Andorrà: 15-17; 24-17; 39-17; 81-17; 82-17; 83-17; 86-17; 88-17; 89-17; 127-17; 244-17
- Departament d'Estadística (Govern d'Andorra): 18-17; 19-17; 21-17; 23-17; 51-17

- Departament de Medi Ambient (Govern d'Andorra): 58-17
- Departamento de Lengua Castellana y Literatura (Instituto Español de Andorra): 258-17
- Diari d'Andorra: 2-17; 26-17; 244-17; 245-17
- Discmedi: 292-17
- Ecomuseu de les Valls d'Àneu: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Ediciones Primera Plana: 275-17; 279-17; 281-17; 283-17; 286-17; 288-17
- Edicions del País Valencià: 280-17
- Editorial Andorra: 70-17; 104-17; 105-17; 106-17; 107-17; 110-17; 131-17
- Empresa Familiar Andorrana: 27-17
- Éride Ediciones: 268-17
- Esfera Editorial: 74-17; 75-17
- Eve Ariza: 29-17; 138-17
- Everest: 269-17
- Fallaires d'Andorra la Vella: 40-17
- Federació Andorrana de Fotografia: 48-17
- Federació Andorrana de Voleibol: 141-17
- Federació d'Escacs Valls d'Andorra: 74-17; 75-17
- Forces Elèctriques d'Andorra: 42-17
- Foto Cine Color: 48-17
- Francesc Zamora Muñoz: 47-17; 93-17; 134-17; 140-17
- Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra: 10-17; 292-17
- Fundació Crèdit Andorrà: 10-17; 13-17; 65-17; 66-17; 98-17; 99-17; 100-17
- Fundació Julià Reig: 71-17
- Fundació Rafael Benet (Barcelona): 270-17
- Fundació Sorigué (Lleida): 25-17
- Gabinet de Comunicació Corporativa (Crèdit Andorrà): 89-17
- Gabriel Soler Cueli: 267-17
- Govern d'Andorra: 3-17; 10-17; 25-17; 40-17; 67-17; 68-17; 108-17; 111-17; 120-17; 132-17; 245-17
- GrandValira-SAETDE: 128-17
- Grup BPA: 30-17; 85-17; 87-17
- Grup Parlamentari Mixt: 45-17
- Hachette: 262-17; 263-17; 265-17; 272-17; 274-17
- Hermanos de las Escuelas Cristianas: 124-17; 125-17; 137-17
- Indústries Montanya: 3-17
- Institució del Raonador del Ciutadà: 84-17
- Institut d'Estudis Aranès: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Institut d'Estudis Ceretans (Puigcerdà): 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell: 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Jaume Pla Pintat: 46-17
- Josep Pérez Sánchez: 38-17; 76-17; 139-17
- Legalis Fiscal: 69-17
- Ludmilla Lacueva Canut: 109-17
- Ma. Núria Moreno Cendrós: 38-17; 76-17; 139-17
- Mariam Useros Barrero: 48-17
- Mass Media Moto: 103-17
- Milenio: 260-17
- Ministeri d'Afers Exteriors (Govern d'Andorra): 101-17; 129-17
- Ministeri d'Economia i Territori (Govern d'Andorra): 94-17; 95-17
- Ministeri d'Educació i Joventut (Govern d'Andorra): 53-17; 115-17; 117-17
- Ministeri de Cultura (Govern d'Andorra): 1-17; 6-17; 163-17; 164-17; 177-17; 183-17; 196-17; 199-17; 200-17; 201-17; 209-17; 211-17; 212-17; 214-17; 216-17; 228-17; 230-17
- Ministeri de Finances (Govern d'Andorra): 67-17; 120-17
- Ministeri de Turisme i Medi Ambient (Govern d'Andorra): 14-17
- Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (Espanya): 261-17
- Miquel Àngel Canturri Montanya: 52-17
- MoraBanc: 22-17
- Museu del Tabac - Antiga Fàbrica Reig: 71-17
- Nabu: 264-17
- Obra Social La Caixa: 261-17
- Oficina de Turisme del Comú de Canillo: 238-17
- Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra: 10-17

- El Periòdic d'Andorra: 17-17
- Peter Lang: 266-17
- PirineuFòrum (DEPANA-GAP): 64-17; 146-17; 158-17; 160-17; 169-17; 174-17; 175-17; 178-17; 194-17; 202-17; 205-17; 213-17; 217-17; 218-17; 220-17; 223-17; 225-17; 232-17
- Premsa Andorrana: 2-17; 26-17; 142-17; 153-17; 161-17; 182-17; 189-17; 204-17; 208-17; 221-17
- Progres: 285-17
- Publicacions La Salle Open University: 124-17; 125-17; 137-17
- Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras: 261-17
- Right Here Right Now (Barcelona): 291-17
- Salòria: 259-17
- Sàpiens Publicacions: 278-17; 289-17
- Servei de Política Lingüística (Govern d'Andorra): 118-17; 119-17
- Servei d'Estudis de BPA: 77-17; 78-17; 79-17; 135-17; 136-17
- Socialdemocràcia i Progrès d'Andorra: 45-17
- Societat Andorrana de Ciències: 41-17; 64-17; 143-17; 144-17; 145-17; 146-17; 149-17; 150-17; 156-17; 157-17; 158-17; 160-17; 162-17; 163-17; 164-17; 165-17; 166-17; 168-17; 169-17; 170-17; 171-17; 172-17; 174-17; 175-17; 177-17; 178-17; 180-17; 183-17; 186-17; 191-17; 194-17; 195-17; 196-17; 198-17; 199-17; 200-17; 201-17; 202-7; 203-17 ; 205-17; 206-17; 207-17; 209-17; 211-17; 212-17; 213-17; 214-17; 215-17; 216-17; 217-17; 218-17; 220-17; 222-17; 223-17; 225-17; 226-17; 227-17; 228-17; 230-17; 231-17; 232-17
- Sua Edizioak: 276-17; 282-17
- Tarannà: 258-17; 271-17
- Tot Idea: 53-17
- Tribunal Constitucional: 92-17; 97-17
- UNICEF: 55-17
- Unió Pro-turisme d'Escaldes-Engordany: 60-17
- Universitat d'Andorra: 110-17
- Universitat d'Estiu d'Andorra: 115-17; 117-17
- Universitat Oberta La Salle (Andorra): 124-17; 125-17; 137-17

